

VITABU VYA AGANO JIPYA

CtO Rev. Dr. JERRY SCHMOYER

jerry@schmoyer.net

jerry@ChristianTrainingOrganization.org

ChristianTrainingOrganization.org

(India Outreach, Spiritual Warfare, Family Ministries, Counseling, Wv)

© 2000

MATHAYO: Yesu Mfalme

Tena

MARKO: Yesu Mtumishi

LUKA: Yesu ya Mwana ya

Mwanaume JOHN: Yesu ya

Mwana ya Mungu

MT., MK., LK., JN. : Ikilinganishwa
na Imetofautishwa

MATENDO: Kanisa

Ia Awali WARUMI:

Wokovu

I WAKORINTHO: Kidunia Hekima

II WAKORINTHO: A Mcha Mungu

Huduma WAGALATIA: Uhuru wa

Kikristo WAEFESO: Katika Kristo

WAFILIPi: Furaha.

WAKOLOSAl: Kristo ni Juu

I WATHESALONIKE: Yesu ni Kuja

II WATHESALONIKE: Yesu ni
Inakuja Hivi Karibuni
I TIMOTHEO: Kanisa Agizo
II TIMOTHEO: Mwaminifu
Huduma TITO: Matembezi
ya Kila Siku
FILEMONI: Mkristo Kwa
Hisani WAEBRANIA:
Christ is Superior JAMES:
Imani ya Kweli
I PETER: Mateso
II PETER: Weka ya Imani
I JOHN: Ushirika
II JOHN: Tembea katika Ukweli
III YOHANA:
Ukarimu YUDA:
Ukengeufu
UFUNUO: Unabii

MATHAYO:

YESU MFALME

KICHWA: Kimepewa jina la mwandishi MWANDISHI: Mathayo, kodi mtoza, mwanafunzi
TAREHE ya KUANDIKA: Kuhusu 60 AD
MAHALI ya KUANDIKA: Antiokia ya MUDA WA Syria ULIOHUSIKA: Maisha ya Yesu WAPOKEAJI: Wayahudi kila mahali
MSTARI MUHIMU: *Kitabu cha ukoo wa Yesu Kristo, mwana wa Daudi, mwana wa Ibrahimu: 1:1*
UFUNGUO NENO: "Timiza" (17 nyakati); "Ufalme wa mbinguni" (mara 32) KUSUDI: Unganisha ya Mzee na Agano Jipya
MANDHARI: Yesu ni ya Mfalme ya Israeli, ya aliahidi Myahudi Masihi.

Tuseme ulikuwa na senti 10 mkononi mwako ukazitikisa, kisha ukafungua mkono wako. Ni nini nafasi hiyo wao ingekuwa zote kuwa vichwa? Jinsi gani nyingi anajaribu fanya wewe fikiri ni ingekuwa kuchukua? Washa na wastani itakuchukua zaidi ya majaribio elfu moja! Sasa fikiria sarafu hizi kuwa unabii wa Yesu. Peni pekee kuwa na mbili pande - a 50-50 nafasi. Unabii kuwa na nyingi zaidi njia ya siyo kuwa kutimia kuliko imetimia. Nini ikiwa ya sana kwanza wakati zote 10 alikuja juu vichwa! Tuseme wewe alifanya ni tena na wao wote walikuwa vichwa, na tena na tena - mara 30 kwa wote na kila wakati kila senti ilikuwa vichwa. Ungefikiri jambo fulani la pekee lilikuwa likiendelea, siyo? Ndivyo tu ilivyo na unabii wa Masihi. Alitimiza kila unabii zaidi ya 300 kuhusu Masihi. Huu ni uthibitisho mkubwa sana kwamba Yesu ndiye Masihi.

MATHAYO ALIANDIKA KWA ONESHA YESU IMETIMIA UNABII kwa onyesha hiyo Yesu ilikuwa ya Masihi. "Ili litimie" linatokea takribani mara 20 katika injili yake. Mathayo alikuwa mtu mwenye elimu bora kuliko wanafunzi wote Wayahudi na na bora mwandishi. Yeye aliandika kwa mwenzetu Wayahudi, WHO alijua ya Mzee Agano unabii ya Masihi, ili kuonyesha kwamba Yesu alitimiza unabii huo. Anajumuisha nukuu 50 za moja kwa moja kutoka kwa Agano la Kale na dokezo 75 kwa Agano la Kale - mara mbili ya ile Injili nyingine yoyote inayo.

Katika Malaki, Masihi anatarajiwa. Agano la Kale linafunga kumtafuta Yeye. *Angalieni, nitawapelekea nabii Eliya, kabla haijaja siku ile ya Bwana iliyo kuu na kuogofya. 6 Naye ataigeuza mioyo ya baba iwaelekee watoto wao, na mioyo ya watoto iwaelekee baba zao; kuipiga nchi kwa laana.* (Malaki 4:5) Katika Mathayo tunaona Masihi amefika, akitimiza unabii huo.

MASIHI Neno 'Masihi' ni neno la Kiebrania linalomaanisha 'Mtiwa-Mafuta.' Neno 'Kristo' ni sawa na Kigiriki. Manabii, makuhani na wafalme wote walitiwa mafuta. Masihi alikuwa wote katika moja. Katika Mathayo, na kwa Wayahudi kwa ujumla, mkazo kuu ulikuwa juu ya Masihi kama Mfalme. Hivyo ndivyo Mathayo anaonyesha wasomaji wake - Yesu ndiye Masihi-Mfalme aliyeahidiwa.

I. MFALME ANAFUNULIWA (1:1 - 9:30) Swali la kwanza ambalo Myahudi angeuliza kwa mtu anayedai kuwa ndiye Masihi ingekuwa kuwa, “Je wewe moja kwa moja mzao ya Daudi?” Hapa ndipo Mathayo anapoanzia. Anatoa Yesu kisheria hali kupitia Yake duniani baba Joseph (1:1-7). Moja tatizo hutokea, na hiyo ni kwamba kuna laana juu ya wazao wote wa kimwili wa Yehoyakini, kwa hiyo mfalme angewezaje kutoka katika ukoo huo? Suluhu ni kwamba Yesu hakuwa mzao wake wa kimwili bali wa kisheria tu. Mathayo anaeleza jinsi hii inaweza kuwa kwa kueleza kuhusu kuzaliwa na bikira (1:18 - 2:23). Takriban mara kumi na mbili Mathayo ananukuu Agano la Kale ili kuonyesha jinsi kila hatua ilitimiza unabii kuhusu Masihi.

Kisha anaeleza jinsi mabalozi walivyokuja kumtawaza mfalme (3:1-17), na jinsi alivyothibitisha kutokuwa na dhambi kwake. lini Shetani kujaribiwa Yeye (4:1-11). The Mfalme basi seti nje Yake maadili sheria kwa Yake ufalme (5:1). - 7:25). Hivyo Mathayo maonyesho Yesu ni ya Masihi kwa Yake kuzaliwa na kwa nini Yeye alisema. Inayofuata Yeye ataonyesha sifa zake kwa yale aliyoyafanya.

Muujiza baada ya muujiza ni waliotajwa, kuonyesha Yesu maneno (8:1 - 9:30). Yeye ni sivyo pekee mtu (nasaba na kuzaliwa), Yeye pia ni Mungu (miujiza)

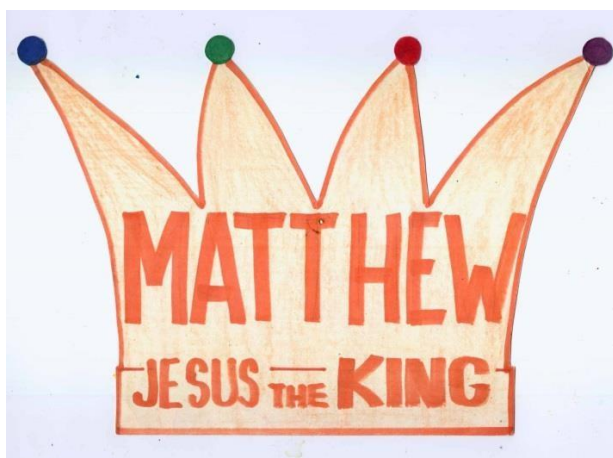
II. MFALME ANAPINGWA (10:1 - 16:12) Ingawa wengine walikubali ujumbe wa Mfalme, wengi walikataa hii (10:1 - 12:50). mifano ya Yesu ya kuja Ufalme kuonyesha muundo ya kukataliwa kabla ya kukubaliwa hatimaye (13:1-52). Wakati huohuo, Masihi alikataliwa na Herode, familia yake mwenyewe, na watawala wa kidini (13:53-16:12).

III. MFALME AKATALIWA (19:13 - 27:66) Kwa sababu watu wengi walimkataa, Yesu aligeuza huduma yake kwa mafunzo hizo WHO aliamini, kuandaa yao kwa lini Yeye ingekuwa kuwa wamekwenda (16:13 - 20:28). Aliwafundisha juu ya kukataa kwake kuja na kifo na kile ambacho kingetokea baada yake.

Katika ‘Jumapili ya Mitende’ Yesu alionyesha waziwazi taifa zima, kwa matendo na maneno, kwamba alikuwa Mfalme Masihi (21:1-11). Wengine walikubali, lakini wengi walikataa. Aliendelea kusafisha chumba chake cha enzi, hekalu (21:12-22) na kutetea ufalme wake dhidi ya wale waliomkataa (21:23 - 23:39). Katika ya Mizeituni Mazungumzo (24:1 - 25:46) Yesu iliyotabiriwa lini Yake ufalme ingekuwa njoo. Katika ya Wakati huo huo, Mfalme alikataliwa na kusulubiwa (26:1 - 27:66).

IV. MFALME ANAFUFULIWA (27:66 - 28:20) Nguvu za Mfalme juu ya mauti na dhambi zinaonekana katika ufufuo wake kutoka kwa wafu.

Hivyo Mathayo maonyesho Yesu kama ya Masihi Mfalme, hata ingawa ya kidini watawala na ya taifa kwa ujumla lilimkataa. Je, wewe ni Mfalme wako?

ALAMA: YESU

MT

UMISHI

TITLE: Imepewa jina la
mwandishi AUTHOR: Alama,
vijana rafiki ya Paulo
TAREHE ya KUANDIKA: Kuhusu 5
AD PLACE ya MAANDIKO: Roma
MUDA INAYOFUNGWA:

Wizara ya

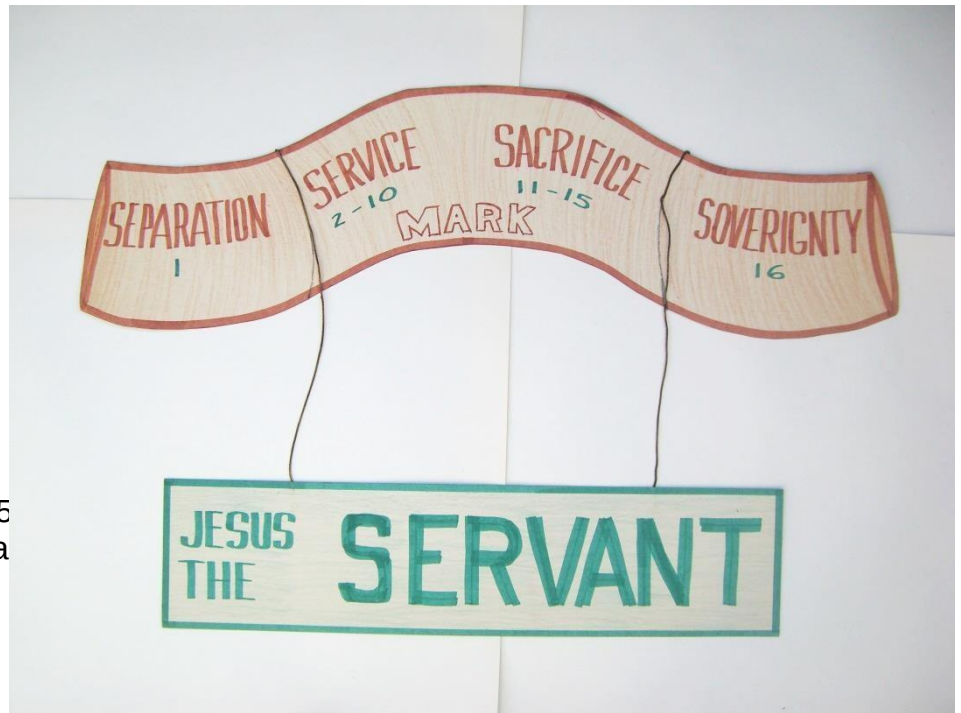
Yesu

WAPOKEAJI: Mataifa

FUNGU MUHIMU: *Kwa maana
Mwana wa Adamu naye hakuja
kutumikiwa, bali kutumika, na
kutoa nafsi yake iwe fidia ya
wengi.*" (Marko 10:45)

NENO MUHIMU: "Moja kwa moja" (40 nyakati katika KJV; "sawa mbali" "katika mara moja"
katika NIV); "Umati" (17 x) KUSUDI: Maelezo mafupi ya mahubiri ya Petro (trakti ya injili)
kusambaza

MANDHARI: Onyesha Kristo kama ya kamili na kabisa mwaminifu mtumishi

Katika nyingi makanisa leo mtu WHO ni a 'shemasi' ni inaonekana juu kwa kama kuwa katika a msimamo wengi hutamani, kwa maana mara nyingi huonekana kuwa na kiwango kidogo juu ya wengine. Katika Agano Jipya, ingawa, a 'shemasi' ilikuwa moja WHO kusubiri juu meza - a mtumishi/mtumwa. Kanisa viongozi ni kwa kuwa watumishi wa wengine, wakifuata mfano wa Yesu, Mtumishi mkuu. *"Sikuja kutumikiwa, bali kutumikia"* (Marko 10:45).

MARKO ALIANDIKA KUONYESHA YESU ALIKUWA MTUMISHI Marko, katika injili yake fupi, anatoa picha ya Yesu ya mtumishi/mtumwa. Wakati Mathayo aliandika kwa Wayahudi kwa onyesha Yesu kama ya Masihi/Mfalme, Weka alama aliwaandikia watu wa mataifa mengine kumwonyesha Yesu kama mtumishi. Marko hakuwa pamoja na Yesu, ingawa inaonekana Mlo wa Mwisho ulikuwa uliofanyika katika ya juu chumba ndani yake nyumba. Weka alama aliandika nini Peter kufundishwa na alihubiri, hivyo kweli Injili ya Marko ni maneno ya Petro.

"Moja kwa moja" na "mara moja" ni kutumika juu 40 nyakati katika Weka alama. The kuzingatia ni juu Yesu matendo na miujiza. Hakuna nukuu nyingi za mafundisho yake au kusimulia mifano. Kwani, mja anajulikana kwa matendo yake, si jinsi anavyodai kuwa mtumishi mzuri!

A mtumishi ni mtu WHO mapenzi kwa makusudi, kwa hiari, kwa kujitolea na kwa furaha kutoa juu zao malengo yako ili kumsaidia mtu mwingine kufikia malengo yake. Marko anaonyesha Yesu akifanya hivi. Katika maisha alimtumikia Mungu kwa kumtii katika zote Alitaka, na ndani kifo Yeye alimtumikia kwa kutoa juu ya maisha yake mwenyewe ili kutukomboia.

I. UTENGANO YA THE MTUMISHI (1:1-13) Weka alama huanza na Yohana ya Mbatizaji (1:1-8). Hapo ni hakuna kutajwa kuzaliwa kwa Yesu, wazazi, n.k. Baada ya wote, historia ya mtumwa sio

muhimu. Pia, Mmataifa wa Marko wasomaji hawakuwa kama nia katika hiyo aina ya jambo kama ya Mathayo Myahudi wasomaji. Yesu ubatizo unaonyesha Yesu kujituma Mwenyewe kwa tumikia Mungu (1:9-11) na Yake kupinga ya Shetani majaribu (1:12-13) inamwonyesha kuwa mtiifu kwa 100% kwa Bwana wake pekee. Yohana alipokamatwa, umakini ulielekezwa kwa Yesu.

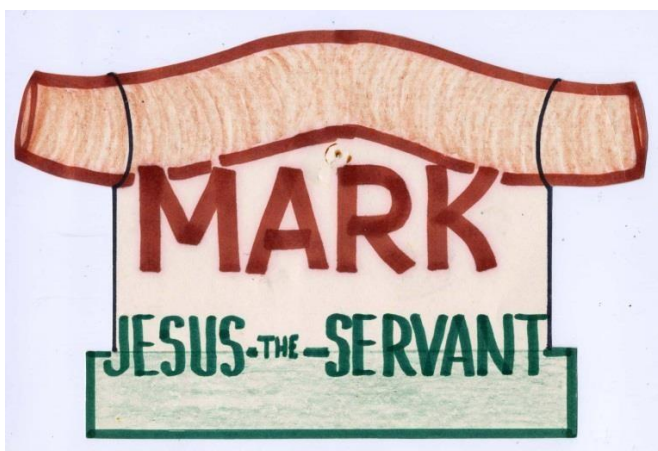
II. HUDUMA YA THE MTUMISHI (1:14 - 10:52) Kwa kawaida a mtumishi/mtumwa haifanyi hivyo kuwa na watumishi/watumwa, lakini Yesu alifanya (1:14-20). Yeye kuitwa wanafunzi kwa kufuata Yeye kwa kuwa watumishi kama Yeye. Weka alama basi huorodhesha mfululizo wa miujiza kuonyesha kwamba, alipokuwa mtumishi, Yesu pia alikuwa Mungu na kwa hiyo angeweza kuwaita watumishi (1:21 - 3:12). The wengi kukataliwa hii, lakini baadhi aliamini. Wale hiyo alifanya walikuwa na Yeye Masaa 24 kwa siku, 7 siku wiki ya kujifunza kutoka kwake jinsi ya kuwa watumishi (3:13-35). Yesu aliwafundisha kwa kutumia hadithi (mifano), akiwaonyesha umuhimu wa kumtumikia Mungu (4:1-34).

Marko inayofuata inaonyesha jinsi Mtumishi huyu alivyokuwa na mamlaka juu ya asili, mapepo, magonjwa, kifo, kukataliwa na magonjwa ya kimwili (4:35-9:1). Kuna maneno machache kutoka kwake yaliyonukuliwa katika hatua hii, mafundisho yake kuhusu utukufu wake, kifo, kuzimu, talaka, watoto na uzima wa milele (9:2 - 10:52).

III. SADAKA YA MTUMISHI (11:1 - 15:47) The kweli mtihamu ya a mtumishi ni Yake kuwasilisha. Yesu hawaulizi wafuasi Wake kufanya jambo lolote ambalo hakuwa tayari kufanya – na Alifanya lililo baya kuliko yote. Baada ya kuonyesha Mwenyewe kwa kuwa Mfalme (11:1-11) na kuwa kukataliwa, Yeye akaenda juu kwa fundisha Yake wafuasi jinsi gani kwa kuishi kama mtumishi baada ya kuondoka kwake (11:12 - 13:37). Wachache walimtambua Yeye ni nani hasa, na wakajitolea kumtumikia kwa maisha yao yote (14:1-9). Hata hivyo, mmoja wa wafuasi wake wa karibu zaidi alimsaliti kwa vipande 30 vya fedha - bei ya mtumwa (14:10-11). Hata hivyo, Yesu alijitiisha kwa mapenzi ya Bwana Wake. Alianzisha Mlo wa Jioni wa Mwisho, akionyesha kwamba lilikuwa ni chaguo Lake la hiari apitie nalo ya kusulubishwa (14:2-52). Yeye pia imewasilishwa kwa Yake kukamatwa na haki majaribio, ambayo kilele katika kusulubishwa kwake (14:53 - 15:47).

IV. ENZI YA MTUMISHI (16:1-20) Hiyo ilionekana kwa kuwa ya mwisho ya ya mateso Mtumishi – lakini haikuwa hivyo! Mateso yalifanyika, lakini sio huduma yake. Alifufuka (16:1-8). Marko hana mengi sana ya kusema juu ya ufufuo na wakati uliofuata, kutosha tu kuwajulisha wasomaji wake kwamba ufufuo huo ulifanyika. Yeye si tena a mtumishi, wafuasi wake sasa wanapaswa kuchukua juu ya mja Wake kazi za nyumbani ardhi.

Je, unamwona Yesu kama mtumishi? Je, unaona Yeye kama mtumishi wako, Ni nani aliyekufa kwa ajili yako? Kwa kuwa Yeye alifanya hiyo kwa sisi, Yeye ina ya kulia kuuliza sisi kuweka chini YETU maisha kwa Yeye, kwa kufa kwa Yeye kwa wanaoishi kwa ajili Yake kila mmoja dakika ya kila mmoja siku. Yeye inaendelea kwa tumikia sisi kwa kuombea kwa sisi, kusaidia na kutulinda, kutuandalia mahitaji yetu na kutulinda kutokana na uharibifu wa Shetani. Anatumikia tumtumikie kwa kutumikiana katika maisha haya. Kwa kuwa hayupo tena kufanya jambo hilo, anataka lifanyike kupitia sisi. Kumbuka, kila mtu hutumikia mtu. Kama ni sivyo Mungu, ni ni binafsi, dhambi au Shetani. Kusema kweli, ambayo fanya UNatumikia? Je, matendo yako yanasema unatumikia lipi? Wewe ni mtumishi mzuri kiasi gani? Unaweza kufanya nini ili kuboresha huduma yako sasa?

LUKA:

YESU MWANAUME

TITLE: Imepewa jina la mwandishi
AUTHOR: Luka, a Mataifa daktari
TAREHE ya KUANDIKA: Kuhusu 60
AD PLACE ya MAANDIKO: Roma
MUDA ULIOHUSIKA: WAPOKEAJI wa
Maisha ya Kristo: Theofilo, basi kila mtu
KEY AYA: Kwa ya Mwana ya Mwanaume
*alikuja kutafuta na kwa kuokoa nini
ilikuwa waliopotea.*" (Luka 19:10)
NENO KUU: "Mwana wa Adamu" (mara
26) KUSUDI: Kwa thibitisha Theofilo
imani kwa msingi ni juu kihistoria ukweli
kuhusu Yesu (1:3-4). Kisha kwa sasa
Yesu kama ya Mwana wa Mwanaume
(ubinadamu ya Yesu ni alisisitiza) Ambao
Israeli walimkataa (jambo ambalo
lilifungua mlango kwa Mataifa kuingia).
MANDHARI: Toa na sahihi rekodi ya Yesu
kama Mungu-mtu kamili.

Mamia ya majina yanatumika kwa
Yesu katika Biblia, lakini lile alilolichagua
Mwenyewe ilikuwa "Mwanangu ya
Mwanadamu." Ni kutumika mara 27
katika Luka. Kama Yesu ingekuwa kuwa
na alijiita Mwenyewe "Masihi" basi
watu ingekuwa

kuwa na mawazo Yeye ilikuwa kudai kwa kuwa a kijeshi kiongozi WHO alikuwa njoo kwa kuongoza a
uasi dhidi ya Roma, kwani ndivyo watu walivyofikiri Masihi angefanya.

LUKA ALIANDIKA KWA ONESHA YESU THE MWANAUME The kichwa "Mwanangu ya Mwanaume"
huja kutoka ya Daniel maono ya Mungu huyo Mwana kuja kwa onyesha baadaye matukio kwa yeye
(Danieli 7:13; 8:17). Kutumia ni ni na dhahiri dai kwa uungu, lakini pia muda wa kujitambulisha na
mwanadamu. "Mwana wa," katika nahau ya Kiyahudi, haimaanishi mtu duni au mdogo. Badala yake,
inamaanisha 'kuhusiana na, sehemu ya, ugani wa.' Kwa hiyo, Yesu alipotumia hili, na Luka alikazia
injili yake kuizunguka, mkazo haukuwa juu ya uhusiano na Mungu kama katika Danieli, bali na
utambulisho wa Yesu na mwanadamu: "Mwana wa Adamu." Masihi alipaswa kuwa Mungu na
mwanadamu. Wakati Yohana anazingatia Yesu kama Mungu, Luka anazingatia Yeye kama
mwanadamu.

Luka ilikuwa hakika ya mtu kwa andika kuhusu ya binadamu upande ya Yesu. Kama a daktari,
yeye ilikuwa inaendana sana kwa ya kimwili kipengele ya watu. Kama a mwanasayansi, Luka mbinu
yake somo katika a sana kitaaluma, lengo njia. The miujiza yeye inajumuisha ni hizo ya uponyaji, na
yeye ni kabisa maalum katika yake maelezo. The kamili akaunti ya Yesu kuzaliwa, utotoni na
nyumbani maisha ni katika ya Luka injili. Yeye maonyesho Mwanadamu wa Yesu upande na hisia.

Mawasiliano ya kijamii na binadamu mahusiano ni alisisitiza. Yake maombi maisha inasisitizwa. Yake maslahi katika kukandamizwa na mhitaji watu binafsi ni kwa uwazi iliyoonyeshwa kama vizuri.

Hii ni ya

ndefu zaidi kitabu katika ya Mpya Agano.

I. KUJA YA MWANA MWANAUME (1:1-4:13) Luka anatoa ya wengi kamili na kina akaunti ya mwanzo wa kibinadamu wa Yesu: kuzaliwa na utoto (1:1 - 2:59). Kwa kubatizwa alijifananisha na ubinadamu, wito mtu kwa tubu kutoka dhambi (3:1-22). Wakati Mathayo inajumuisha Yesu kifalme/kifalme

nasaba, Luka anarekodi ukoo wake wa kibinadamu kupitia kwa Mariamu, njia yote kutoka kwa Adamu (3:23-38). Majaribu yake na Shetani yalionyesha kuwa alikuwa chini ya majaribu kama mwanadamu: njaa, maumivu, upweke, kiburi, nk. Alistahimili majaribu kama mwanadamu (4:1-13).

II. KAZI YA MWANA WA MWANAUME (4:14 - 9:50) Yesu kwanza madai kwa kuwa Masihi walikuwa imetengenezwa ndani Nazareti, lakini ya watu hapo, WHO alitazama Yeye kukua juu, inaweza pekee ona Yeye kama a mwanaume, sivyo kama Mungu na mtu (4:14-30). Kwa thibitisha Yeye ilikuwa hapana kawaida mtu Yesu kutekelezwa miujiza kwa onyesha Yake mamlaka. Alikuwa na uwezo juu ya mapepo, magonjwa, wanafunzi, unajisi na ulemavu (4:31 - 6:11).

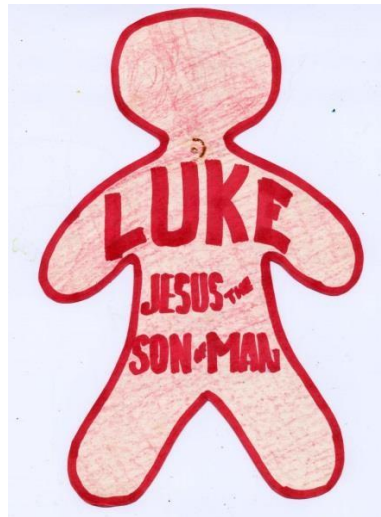
Yesu, kwa kuuishi ujumbe Wake, alikuwa akivutia kundi lenye nguvu la wafuasi, wanaume na wanawake waliotaka kwa kuishi zao maisha kama Yeye. Hii ni moja sababu Yeye ikawa a mwanaume: kwa onyesha sisi jinsi gani kwa kuishi maisha duniani (6:12-49). Kama mwanadamu alijali watu wengine na alionyesha huruma yake kwa kuwaponya na kuwalisha (7:1 - 9:50). Kisha Akageuka sura ili kuonyesha Yeye alikuwa zaidi ya mwanadamu wa kawaida.

III. MIGOGORO YA MWANA WA MWANAUME (9:51 - 19:27) Wakati watu walikuwa haraka kwa kuchukua ya uponyaji na chakula cha bure ambacho Yesu alitoa, hawakutaka kufuata mtindo wake wa maisha (9:51 - 11:54). Kwa wale waliofanya, Yeye kufundishwa yao jinsi gani kwa kuishi kama Mungu alitaka yao kwa (12:1 - 19:27). Yeye alionya dhidi ya unafiki, alifundisha kuhusu upendo na wokovu, hata alionya kuhusu kifo chake kinachokuja.

IV. KUSULUBIWA YA MWANA WA MWANAUME (19:28 - 23:56) Yake kifo ni tu nini kilichotokea ijayo. Wakati Yeye iliyowasilishwa Mwenyewe kama ya Mungu-mtu Masihi, wengi kukataliwa Yeye. Kulia kwa sauti kubwa kwa sababu Yake moyo ulikuwa ukivunjika kwa sababu kukataliwa kungekuwa na maana kwa Yerusalemu, alionyesha kwamba anajua tunachohisi na tunapitia (19:28-44). Alionyesha hisia zingine pia - kama hasira wakati aliposafisha hekalu (19:45-48). Yeye ilionyesha haja ya binadamu urafiki lini upweke saa ya Ya Bwana Chakula cha jioni (22:7-38). Katika Gethsemane alipata maumivu ya kihisia (22:39-46), kama alivyofanya alipodhihakiwa wakati wa majaribu yake yasiyo ya haki. (22:47-53). ya Petro kukataa kuumiza, pia (22:54-62). Yeye uzoefu uliokithiri kimwili maumivu lini walimpiga na kumsulubisha (22:63 - 23:49). Alikufa kama mwanadamu na akazikwa (23:50-56).

V. UPEO WA MWANA WA ADAMU (24:1-53) Lakini huo haukuwa mwisho wake. Alikuwa hai kimwili tena, akionyesha hilo litatokea kwa wote wanaomfuata (24:1-49). Ulikuwa ni mwili mpya wa ufufuo aliokuwa nao ambao ulichukua mahali pa mwili Wake wa kidunia, wa kibinadamu.

Je, inakufanya kujisikiaje kufikiria kuhusu Yesu kama mwanadamu: kujinyenyekeza na kuwa mmoja wetu kwa sababu Yeye kupendwa sisi, mpangilio mfano kwa sisi kwa kufuata, kuonyesha sisi wa Mungu kiwango kamili kwa tufuate, na kulipia dhambi zetu msalabani? Anajua kile tunachopitia wakati tunajaribiwa, wapweke, wenye hasira, katika maumivu au mkazo. Anaelewa. Amekuwepo. Nenda Kwake naye ataelewa .

JOHN:

YESU MWANA wa MUNGU

KICHWA: Kimetajwa baada ya mwandishi MWANDISHI:

Yohana,
mwanafunzi mpendwa wa Yesu

DATE ya WRITING: Karibu 80 - 90 AD

MAHALI pa MAANDIKO:

WAKATI WA Efeso IMEFUNIKA:

Maisha ya YESU WAPOKEA:

Waumini

FUNGU KUU: *"Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda ulimwengu, hata akamtoa Mwanawe pekee, ili kila mtu amwaminiye asipotee, bali kuwa na milele maisha".* (Yohana 3:16)

UFUNGUO NENO: "Baba" (121); "Ulimwengu" (78); "Amini" (98), "Upendo" (57); "Maisha" (52); "Mwana" (42)

KUSUDI: Ongeza akaunti iliyoandikwa ya maisha ya Yesu ikijumuisha habari ambayo Mathayo, Marko na Luka hawakujumuisha .

MANDHARI: Kwa onyesha Yesu ni Mungu, Mwokozi ya ya dunia.

Miaka mingi baada ya Mathayo kuwaandikia Wayahudi kumwonyesha Yesu kama Masihi, Marko kwa Mataifa ili kuwaonyesha Yesu kama mwanaume, na Luka aliandika kwa onyesha Yesu kama a mwanaume, Yohana aliandika na aliongeza habari hiyo haikufunikwa na wengine. Ikiwa hangefanya hivi, ujuzi wetu kuhusu maisha ya Yesu duniani ungekuwa dhaifu zaidi, kwa wingi na kwa ubora.

YOHANA ALIANDIKA KUONYESHA YESU KUWA MUNGU Yohana ndiye aliyekuwa mkamilifu zaidi kuandika Injili, kwa kuwa alikuwa mmoja wa wale watatu wa ndani, na labda ndiye aliyekuwa karibu zaidi na Yesu duniani, kwa kuwa aliitwa "mwanafunzi ambaye Yesu alimpenda." Kujua kila mtu angemtambua Yohana katika maelezo hayo ina maana lazima awe naye imekuwa SANA karibu. Hivyo Yohana inaweza kutoa a kipekee mtazamo juu Yesu maisha. Mathayo, Alama na Luka ni kuitwa synoptic injili kwa sababu wao vyenye takribani ya sawa nyenzo. Yohana, hata hivyo, ina 92% mpya nyenzo. Lengo la Yohana ni kuonyesha kwamba Yesu ni Mungu. Mara sita Anaitwa "Mwana wa Adamu."

I. UMUNGU WA MWANA WA MUNGU (1:1-18) Yohana huanza na ya Mungu nasaba ya Yesu, kuonyesha Siku zote alikuwa Mungu na alikuwa pamoja na Mungu kabla ya ulimwengu kuumbwa. Kwa hakika, Yohana anasema aliumba ulimwengu, kisha akawa mwanadamu ili atufikie na ujumbe wa Mungu na kufa kwa ajili ya dhambi zetu. Luka anaonyesha ubinadamu wa Yesu ("Mwana wa

Adamu”) na Yohana anaonyesha uungu Wake (“Mwana wa Mungu”). Aya hizi za ufunguzi zinatoa muhtasari ya ya mzima kitabu. Yeye basi hupanuka na hujaza katika maelezo kuonyesha hiyo Yesu ilikuwa kweli Mungu.

II. MJADALA NA MWANA WA MUNGU (1:19 - 12:50) Yesu ilikuwa iliyoonyeshwa kwa kuwa Mungu kwa Yohana ya Mbatizaji (1:19-51) na Yake kumiliki miujiza, vile kama kugeuka maji kwa mvinyo (2:1-11) na utakaso ya hekalu (2:12-25). Alijifunua kwa Nikodemo (3:1-21), Mwanamke Msamaria (4:1-42), na Mtawala katika Kapernaumu (4:43-45).

Sio kila mtu aliamini madai Yake ya uungu, ingawa. Licha ya miujiza watawala wa kidini hawakuamini (5:1-47). Wakati ya raia akakuta hakuwa hapo kwa subiri zao mahitaji wao pia, kugeuka (6:1-71). Yohana basi maonyesho a mfululizo ya mijadala kati ya Yesu na ya kidini watawala (7:1 - 12:11), zote zinaonyesha katika mbalimbali njia hiyo Yesu ilikuwa Mungu. Hii sehemu kilele katika Yesu ushindi kuingia (12:12-50) pamoja na madai yake ya kuwa Masihi mtu wa Mungu.

III. MAAMUZI YA MWANA WA MUNGU (13:1 - 17:26). Yohana anatumia karibu nusu ya injili yake kufafanua habari kuhusu Yesu kifo na ufufuo. Yeye huanza na a kina akaunti ya Yesu mafundisho wakati wa mlo wake wa mwisho duniani (13:1 - 16:33). Alitabiri wakati ujao na kilele ambacho kingetukia, basi aliwaombea wafuasi wake (17:1-20) kama bado anatuombea.

IV. KUMKANA MWANA WA MUNGU (18:1 - 19:42) Ingawa alikuwa na uwezo wa kupinga, Yesu aliruhusu mamlaka kwa kukamatwa Yeye (18:1-11) na weka Yeye kupitia a mfululizo ya kudhalilisha majaribio (18:12 - 19:16), kilele na Yake kifo juu ya msalaba (19:17-42). Hata hiyo ilionyesha Yake mungu katika hiyo Yeye kulipwa kwa dhambi zetu na alishinda dhambi na mauti.

V. HATIMAYE YA MWANA WA MUNGU (20:1 - 21:25) The mwisho ushahidi hiyo Yesu ni Mungu, ya bila shaka, ni ufufuo wake (20:1 - 21:25). Hiyo inaonyesha kabisa na hatimaye Yeye ni nani.

Ni imekuwa alisema hiyo Yesu ni ama Bwana, Mwendawazimu ya Mwongo. Kuwa na alidai hivyo mara nyingi kwa kuwa Mungu, hakuna njia Angeweza kuwa tu mwalimu mzuri na mfano mzuri. Ikiwa mtu anadai mara kwa mara kuwa Mungu, daima kuwa na kuwepo na kuwa uwezo kwa samehe dhambi, Yeye ni ama kichaa (mwenye kichaa), uongo (mwongo) au WHO Anadai kuwa (Bwana). Chaguo lako ni nini?

MATHAYO, MARKO, LUKA, YOHANA:

Ikilinganishwa & Imetofautishwa

Mathayo, Marko, Luka na Yohana. Majina yao yanajulikana sana kwetu. Yanapatana katika akili zetu, kwa mpangilio huo sahihi. Tunawafahamu sana hivi kwamba tunawachukulia kawaida. Lakini kwa nini haikuwa Filipino, Petro na Paulo? Au Andrew tu? Kwa nini injili nne? Kwa nini hawa wanne? Kwa nini Agano Jipya saa wote? Ni muhimu kwa kujua ya jibu kwa haya maswali kwa kuwa uwezo kwa kwa usahihi kutafsiri Injili. Majibu yanavutia sana.

KWA NINI A MPYA AGANO? Kutoka ya Mungu mtazamo, ya Mpya Agano ilikuwa kwa kamili ufunuo usio kamili wa lile la Kale (Waebrania 1:1-2; Yeremia 31:31-34; Mal 3:1), ili kuonyesha utimilifu wa ya Mzee Agano unabii (Luka 4:21; Yohana 13:18; 17:12; Matendo 1:16), kwa kikamilifu sasa ya njia ya wokovu (Yohana 20:31) na kutoa taarifa zote zinazohitajika kwa watu wa Mungu kuishi kwa ajili yake (Yohana 4:25; 17:8; 16:12-13; Mathayo 16:18; Waefeso 5:23-32). Kwa maoni ya mwanadamu, iliandikwa kuwa na uwazi na sahihi rekodi ya Yesu maisha duniani. The mashahidi wa macho walikuwa wanakufa mbali na uzushi ulikuwa kukua na kueneza uongo mafundisho.

Pamoja, Ukristo ilikuwa kueneza na kupanua, na ya bora zaidi njia kwa kubeba ya ukweli kwa mbali maeneo ilikuwa katika iliyoandikwa fomu.

KWANINI INJILI KWANZA? Agano la Kale linaonyesha ahadi na unabii wa Mkombozi anayekuja na kwa nini anahitajika. Injili zinaonyesha kwamba Yesu alitimiza unabii huo na alikutana na unabii wa wanadamu haja. Matendo maonyesho ya matokeo ya ya ya Masihi kuja. The Nyaraka ongeza zaidi kufundisha kuhusu ya Masihi kazi na yake matokeo kama vizuri kama jinsi gani hiyo inatumika kwa wetu kila siku maisha. The kitabu ya Ufunuo unaonyesha kilele cha mwisho cha mambo yote, wakati unabii wote utakapotimizwa kabisa na Mungu Mwenyewe kwenye kiti cha enzi cha Daudi.

KWANINI INJILI ZAIDI YA MOJA? Wanaume mbalimbali walimwona Yesu kwa mitazamo tofauti. Waliandika kwa kwa kiasi kikubwa tofauti watazamaji. Kadhaa waandishi msaada kwa thibitisha nini ya wengine sema, na kumwaga mwanga kwenye akaunti za kila mmoja.

KWA NINI INJILI NNE? Sheria ilihitaji ushuhuda wa mashahidi 2 (Kum 19:15; Mathayo 18:16). Kwa jambo hili muhimu, mara mbili ya idadi ya mashahidi inatolewa. Pia, namba nne katika Biblia na kwa ya Wayahudi anasimama kwa duniani ukamilifu: nne msimu maelekezo juu a dira, kuta katika a jengo, awamu ya ya mwezi, nk. Pamoja Mathayo, Alama, Luka na Yohana onyesha ya ukamilifu wa maisha ya Yesu duniani.

KWA NINI INJILI HIZI NNE? Kwa kweli injili nyingine kadhaa ziliandikwa kusaidia kueneza ujumbe ya Yesu, lakini sivyo pamoja katika ya Mpya Agano. The nne hiyo ni pamoja walikuwa ya wale ambao Mungu mwenyewe aliwachagua. Aliwaongoza na kuwaweka wakamilifu kwa ajili yetu.

AMBAYO INJILI ILIKUWA IMEANDIKWA KWANZA? Wengi wasomi kukubaliana hiyo Weka alama aliandika kwanza, kurekodi Ujumbe wa Petro katika mfumo wa trakti. Miaka 10 hivi baadaye, katika miaka ya 60, Mathayo na Luka waliandika. Walikuwa na injili ya Marko na imefafanuliwa juu sana ya nini yeye aliandika. Kisha, 20 miaka baadaye, Yohana aliongeza nini waliandika kwa kuongeza nyenzo nyingi mpya zinazolenga uungu wa Yesu.

MATHAYO, MARKO, LUKA NA YOHANA WANALINGANISHA NANI? Mathayo, Marko na Luka wanaitwa 'synoptic' injili kwa sababu hivyo sana katika yao ni 'sawa' (sawa) nyenzo. Wao zote kifuniko karibu sawa matukio. Yohana, hata hivyo, inajumuisha karibu zote (92%) mpya nyenzo ambayo wao hakufanya hivyo kifuniko. Muhtasari unazingatia maisha ya nje ya Yesu, ukitoa ukweli kumhusu kama mtu. Yohana anaingia ndani zaidi na kulenga kumwonyesha Yesu kama Mungu. Mtazamo wa Mathayo ni Yesu kama Mfalme aliyetabiriwa, mwenye nguvu. Weka alama

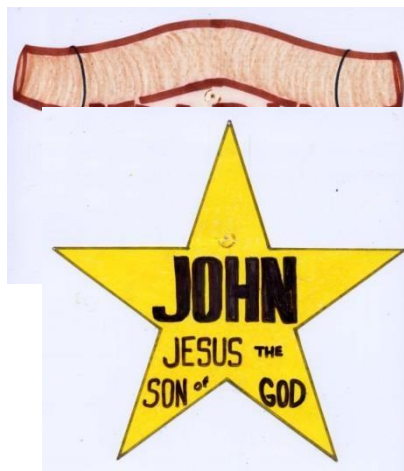
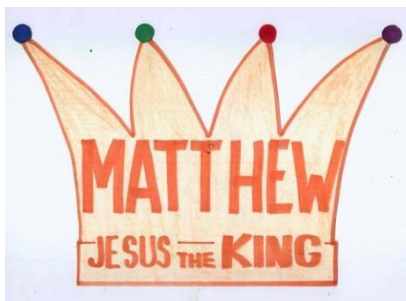
maonyesho Yeye kama ya mtiifu, chini Mtumishi. Luka picha Yeye kama ya kamili, bora Mwanaume. Mathayo aliandika ili kuwasadikisha Wayahudi kwamba Yesu ndiye Masihi (1:1; 23:37-39), Marko kueneza injili kati ya Mataifa. (10:45) Luka kutoa sahihi historia ya Maisha yake ya duniani (10:10) na Yohana kwa kusaidia waumini kukua kwa kutumaini nguvu za Yesu kama Mungu (3:16).

KWANINI MATHAYO ANAKUA KWANZA? Kwa kuwa Marko iliandikwa kwanza, kwa nini Mathayo anawekwa kwanza? Kimsingi, Mathayo anaunganisha Agano la Kale na Agano Jipya kwa kuonyesha kwamba Yesu wa Nazareti alitimiza unabii na, kwa hakika, ndiye Masihi aliyeahidiwa. Marko anajitenga na Uyahudi, lakini sivyo kabisa. Luka zawadi Kristo kama ya Mwokozi ya ya Mataifa. Yohana basi inamalizia kwa tangazo kali na la wazi kwamba Yesu kimsingi ni Mungu, Mwokozi wa wanadamu wote.

HASA JINSI GANI ANAFANYA HII TUMA MAOMBI? The Ushindi Kuingia ni moja ya ya sana wachache matukio katika maisha ya Yesu ambayo yamejumuishwa katika Injili zote nne. Ilikuwa muhimu sana na muhimu sana kwamba kila mmoja alilazimika kuijumuisa. Tunaweza kuitumia kama mfano wa mitazamo na madhumuni yao mbalimbali. Hii inaonyesha kwa nini kuelewa tofauti katika injili ni muhimu sana.

Mathayo anaipa mistari 15 (21:1-11, 14-17), Marko mistari 11 (11:1-11), Luka mistari 16 (19:29-44) na Yohana 8 mistari (12:12-19). Weka alama aliandika kwanza, a mfupi akaunti kuonyesha Yesu kama a mnyenyekevu mtumishi ambaye hufanya Mwenyewe inapatikana, lakini haifanyi hivyo sukuma Mwenyewe juu Israeli. Mathayo, WHO anaongeza zaidi maelezo kwa Mark hadithi, miundo yake akaunti karibu tatu unabii ambayo Kristo basi imetimia (Zekaria 9:9; Zaburi 118:26; 8:2), kunukuu yao na kuonyesha yake Myahudi wasomaji jinsi gani hii zaidi inathibitisha Yesu ni Masihi. Luka pia hujenga juu Mark akaunti. Daktari Luka inalenga juu Yesu kama a mwanaume, a binadamu kuwa kama sisi, lakini a mtu ambaye pia alikuwa Mungu. Anaandika kwamba Yesu alilia (41) kama mwanadamu lakini pia alitabiri wakati ujao (43) kama Mungu. Luka pekee ndiye anayerekodi watawala wa kidini wakimpa Yesu changamoto mtu huyo kuwazuia wanafunzi Wake (39) kama vizuri kama Yesu majibu hiyo ikiwa wao ni kimya ya mawe mapenzi kulia nje (40) kwa sababu wanamtangaza kuwa Masihi - Mungu na mtu katika moja. Yohana, akiandika mwisho, hafanyi hivyo kurudia maelezo kwamba wengine kuwa na tayari iliyorekodiwa lakini, katika kwa mujibu wa yake mandhari, maonyesho Yesu ni Mungu. Yeye inarejelea kwa ufufuo wake (16) na ishara za miujiza alizokuwa akifanya (18).

Hivyo ni muhimu kuelewa historia ya uandishi wa injili nne ili kuzitafsiri kwa usahihi. Ni kweli kwamba Maandiko YOTE yamevuviwa na ni muhimu kwetu (2 Timotheo 3:16). Neno la Mungu ni la pekee sana, ni la maana sana, ni sahihi sana, la ajabu sana na linatoa uhai hivi kwamba ni lazima tuzame ndani yake yote tuwezayo. Tumia muda fulani katika Biblia leo.

MATENDO:

MAPEMA KANISA

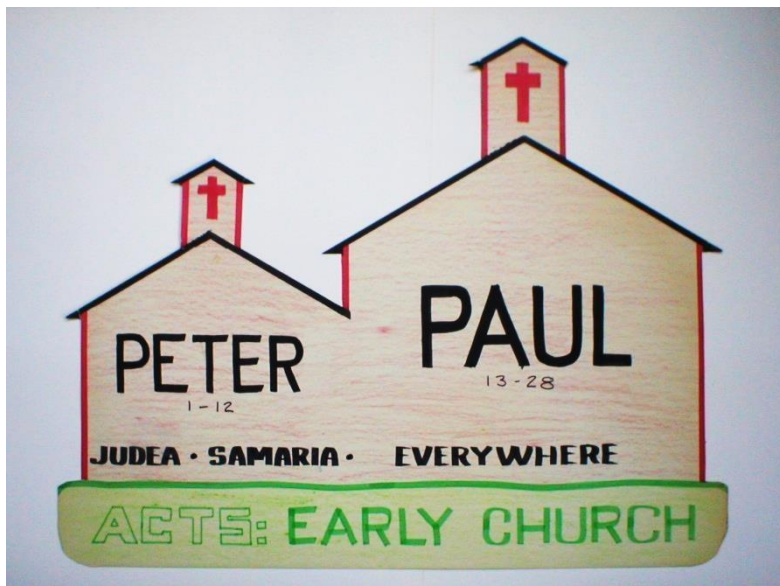
TITLE: Baada ya ya Ioni za ACT ya ya Mtakatifu Roho MWANDISHI: Luka
TAREHE ya KUANDIKA: Kuhusu 63 AD
MAHALI ya KUANDIKA: Mbalimbali
maeneo MUDA ULIOHUSISHWA:
AD 30-60

WAPOKEAJI: Theofilo, basi kila mtu
UFUNGUO AYA: *"Lakini wewe mapenzi kupokea nguvu Roho Mtakatifu atakapowajilia ninyi; nawe utakuwa wangu mashahidi katika Yerusalemu, na katika zote Yudea na Samaria, na kwa ya mwisho ya ya duniani"* (Matendo 1:8) .

UFUNGUO NENO: "Mtakatifu Roho" (54 nyakati); "jina" (33 nyakati), "shahidi" (mara 12)

KUSUDI: Injili zina mambo hakika ya maisha ya Yesu duniani. Matendo ya Mitume yanaendelea na hadithi kuhusu kuanza kwa kanisa la kwanza na kuweka msingi wa kuelewa nyaraka.

MANDHARI: Kwa endelea ya rekodi ya ya kazi ("vitendo") ya ya imefufuka Bwana.

Agano la Kale linaonyesha hitaji letu la Mkombozi na ahadi ya Mungu ya kumtuma Mmoja. Injili onyesha jinsi gani hiyo ilikuwa imetimia katika Yesu. The kitabu ya Matendo chagua juu ya hadithi baada ya Yesu kupaa kurudi mbinguni (1:1-26). Inaonyesha jinsi waamini wachache, waliojazwa na Roho Mtakatifu, walivyoanzisha kanisa na kueneza ujumbe wa Mungu ulimwenguni. Nyaraka hizo ni barua zilizoandikwa kwa makanisa na watu binafsi wakati wa Matendo. Ufunuo unaonyesha utimizo wa mwisho wa nyakati zote.

LUKA MWANDISHI Luka aliandika yote mawili Luka na Matendo. Wakati Paulo aliandika vitabu vingi zaidi katika Agano Jipya, 13, na Yohana alifuata kwa 5, Luka aliandika kurasa nyingi zaidi. Kitabu chake kiitwacho Matendo kilikuwa ufuatiliaji wa Injili yake ya Luka. Ni kitabu cha kihistoria, kitabu cha mpito. Sio a theolojia kwa sisi kuomba katika kila maelezo, lakini ni kumbukumbu sahihi ya kihistoria ya mpito kutoka Sheria hadi Neema, kutoka Israeli hadi Kanisa, kutoka Myahudi na Mmataifa hadi Bibi-arusi wa Kristo. Mpito wowote huchukua muda na hupitia hatua mbalimbali. Hii ilikuwa kweli kwa kanisa la kwanza, pia.

Kitabu kinafuata muhtasari uliowekwa katika 1:8: *"Lakini mtapokea nguvu, akiisha kuwajilia juu yenu Roho Mtakatifu; nanyi mtakuwa mashahidi wangu katika Yerusalemu, na katika Uyahudi wote, na Samaria, na hata mwisho wa nchi."*

I. "YERUSALEMU" (1-7) Katika sehemu ya kwanza ya Matendo lengo ni Yerusalemu. Petro anaongoza kanisa la kwanza. Simulizi hilo lilichukuliwa na kupaa kwa Yesu mbinguni (1). Mwanzo wa kanisa la kwanza katika Yerusalemu ni iliyorekodiwa - Pentekoste (2). Matukio ya vijana kanisa ni basi waliotajwa: a kiwete kuponywa (3), Petro na Yohana walikamatwa na kuachiliwa (4), Anania na Safira waliuawa kwa udanganyifu (5), mashemasi 7 waliochaguliwa kusaidia mzigo wa kazi (6) na kifo cha Stefano (7).

II. "YUDA NA SAMARIA" (8-12) Mungu alitumia wimbi hili la kwanza la mateso dhidi ya Wakristo

wa Yerusalemu kwa sababu yao kwa kutawanya na ya injili. Wao lazima kuwa na kufanyika hii kabla lakini sikufanya, sasa lazima. Mahubiri ya Filipo katika Samaria na kwa towashi Mwethiopia, (8), kuongoka kwa Paulo (9), na uinjilisti wa Petro kwa Kornelio, Mmataifa na nyumba yake (10-11) unajumuisha mambo ya kihistoria. Kanisa limetoka kwa Wayahudi huko Yerusalemu kwenda kwa Wayahudi na Wamataifa kote Palestina.

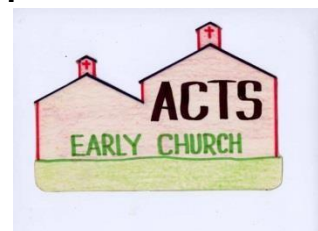
III. “MWISHO WA NCHI” (13-28) Katika sehemu hii ya tatu mwelekeo unaelekezwa kwa Paulo na safari zake za kimisionari - 3 kati ya hizo (13 - 20). Paulo ndiye aliyepeleka injili kwa Mataifa na kuanzisha makanisa huko Asia Ndogo na hata ndani Ulaya yenyewe. The kitabu mwisho na ya Paulo kukamatwa na safari kwa Roma kwa jaribio (21-28). Baada ya yake kutolewa yeye iliendelea kwa kusafiri, basi ilikuwa kuuawa kishahidi katika Roma. Sasa ni wetu kugeuka kwa kuchukua injili na kuieneza. Kama katika mbio za kupokezana vijiti, kila mmoja ana zamu yake ya kufanya sehemu yake. Sasa ni zamu yako kama sehemu ya kizazi hiki. Usidondoshe kijiti!

sura	1- 7	8- 12	13-28							
watu	WAYAHUDI	YUDA -	IMEISHIA YA THE							
wa	YERUSALE	WASAMARIA	MATAIFA WA DUNIA							
eneo kanisa la wanau me	MU PETRO KUANZISHWA 2 YRS (AD 33-35)	WASAMARIA FILIPI (Peter/Paul) UPANUZI 13 YRS (AD 35-48)	PAUL UPANUZI 14 YRS (AD 48-62)							
wakati										
	1. <u>A</u> scension ya Yesu 2. <u>B</u> ubatizo ya ya Roho Mtakatifu 3. <u>C</u> ure ya ya Mlemavu 4. <u>D</u> kutolewa ya Peter na Yohana 5. <u>E</u> ubadhirifu kwa Anania na Safira 6. <u>Wapendwa</u> , 7 Mashemasi 7. <u>G</u> hongera ya Stephen	Mmisionari Safari Sura Miaka 8. Philip Kuhubiri 9. Paulo Kutambua 10-11. Peter Pioneering 12. Watu Kuomba	1MJ 13- 14 1 1/2 Gal	J e r u s a l e m C o u n c i l 1 5	2MJ 16- 18 2 1/2 1 Thes 2 The	3MJ 19-20 4 1 Kor 2 Kor Rumi	Rum e1 21- 28 5 Eph Col Phil e Phil	Safari 5 1 Tim Tito	Rum e 1 2 Tim	 Jn 1 Yoh 2 Yoh 3 Jn Mch
Vitabu		James	Weka alama				Mate ndo	Mt Lk 1 Pt 2 Pt	Ebr Jud	

MUHTASARI YA MATENDO

I. KUANZISHWA (Petro kwa Wayahudi katika Yerusalemu) AD 33-35 1- 7

- Ascension ya Yesu 1
- Bubatizo ya ya Mtakatifu Roho 2
- Cure ya ya Mlemavu 3
- Dkutolewa ya Peter na Yohana 4
- Eubadhirifu kwa Anania na Safira 5
- Wapendwa, 7 Mashemasi 6
- Ghongera ya Stephen 7

II. UPANUZI (Filipo kwa Wasamaria ndani Samaria) AD 35-48 8- 12

- Philip Kuhubiri 8
- Paulo Kutambua 9
- Peter Upainia 10- 11
- Watu Kuomba 12

III. UPANUZI (Paulo kwa Mataifa Kila mahali) AD 48-62 13-28

- A. Kwanza Mmisionari Safari 13-14
- B. Yerusalemu Baraza 15
- C. Pili Mmisionari Safari 16- 18
- D. Tatu Mmisionari Safari 19-20
- E. Safari kwa Roma 21-28

WARUMI : WOKOVU

TITLE: Imetajwa kwa ya wapokeaji

AUTHOR: Paulo

TAREHE ya KUANDIKA: 56 AD

MAHALI pa MAANDISHI:

WAPOKEAJI wa Korintho:

Kanisa saa Roma AYA

MUHIMU :: Sioni

haya ya ya injili, kwa
sababu ni ya nguvu ya Mungu
kwa wokovu wa kila

aaminiye : kwanza kwa

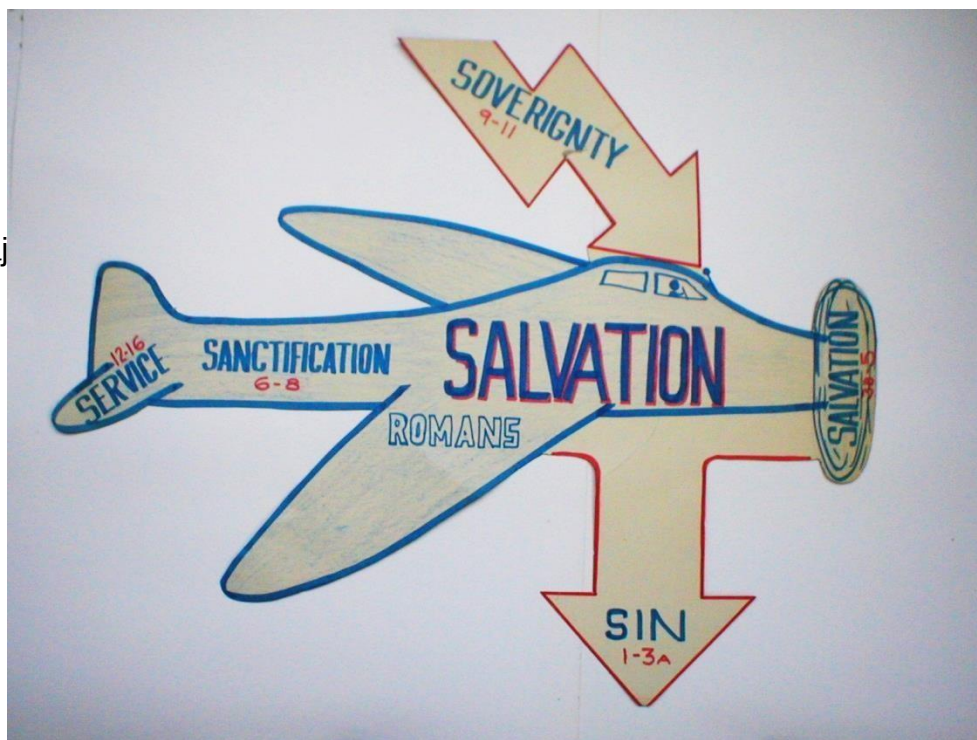
Myahudi, kisha kwa ajili
ya ya Mataifa. Kwa katika ya
injili a haki kutoka Mungu
inafichuliwa, a haki hiyo ni kwa
imani kutoka kwanza kwa
mwisho, tu kama

ni ni imeandikwa: "The mwenye haki mapenzi kuishi kwa imani." 1: 16-17

UFUNGUO MANENO: "Kristo" (39 nyakati), "imani" (37 nyakati), "halalisha" 17 nyakati

KUSUDI: Kufundisha kweli za msingi za imani ya Kikristo mahali ambapo kwa muda mrefu alitaka kutembelea lakini hajaweza kutembelea.

MANDHARI: Wote kuhusu wokovu na wanaoishi ya Mkristo maisha.

Kila ndoto ya mhubiri ni kwa kuwa na moja wakati katika yake maisha lini yeye unaweza sema chochote anataka na hakuna wakati kikomo na hapana usumbufu. Labda hiyo kwa nini hivyo nyingi ya sisi ndoto ya kuandika a kitabu. Wengi ya sisi inabidi kusubiri mpaka mbinguni, ingawa, kwa nafasi ya kuhubiri na kufundisha bila a kikomo cha wakati. Wachache wetu hupata nafasi hiyo duniani. Paulo ni mmoja wa waliobahatika. Alijulikana kuhubiri usiku kucha, lakini yeye bado alikuwa wakati vikwazo. Yeye ilianza katika Athene kutoa yake jumla kwa ujumla kufundisha ya wokovu na ya Mkristo maisha, lakini yeye hakufanya hivyo pata kwa kumaliza. Hatimaye, katika kuandika kwa ya Warumi, yeye ilikuwa uwezo kwa sema yote !

UKUU WA WARUMI Warumi labda ndicho kitabu bora zaidi katika Agano Jipya. Wengi wangesema kwamba ikiwa wangechagua kitabu kimoja tu cha Biblia ili kukitunza na kukitumia kinglekuwa kitabu cha Warumi. Ni ina iliyoongozwa kwa zaidi kubwa uamsho kuliko yoyote nyingine kitabu na, kwa sababu ya yake upana na upeo, anasimama kichwa na mabega juu nyingine vitabu. ya Paulo nyingine maandishi walikuwa kwa anwani maalum matatizo au mafundisho masuala. Katika Warumi yeye ni bure kwa kuchagua yake mada, na yeye alichagua wokovu na yake matokeo katika maisha yetu. Hakuna mada kubwa zaidi ya kuwa nayo.

KUISHI KWA IMANI Paulo huanza imezimwa akieleza yake mandhari katika 1:16-17: "The mwenye haki itakuwa kuishi kwa imani." Hili kwa hakika limenukuliwa kutoka kwa Habakuki na kupelekea kwenye uongofu wa Martin Luther na Matengenezo ya Kanisa. Kwa kweli ni mchezo wa maneno katika Kiaramu na Paulo. Kwanza anasema kwamba wale wanaohesabiwa haki watapata milele

maisha kwa imani, kukubali ya Mungu bure zawadi ya wokovu. Hiyo ni kupanuliwa katika Warumi 1-4. Kisha yeye pia anasema hiyo hizo WHO kuwa na kuwa kuhesabiwa haki kwa imani itakuwa kuishi zao kila siku maisha kwa hiyo sawa imani. Hii imepanuliwa katika Warumi 5-15. Hii sio tu muhtasari wa kitabu lakini maisha yetu wenyewe.

I. DHAMBI - hatia ya wote (1:18 - 3:20) Kabla ya kuonyesha suluhu, Paulo anaonyesha tatizo - dhambi. Wale wasio na ya Mungu ufunuo (Wamataifa) ni hatia ya dhambi. Wale na ya Mungu ufunuo (Wayahudi) ni pia hatia ya dhambi. Kwa kweli, WOTE wana hatia na wamehukumiwa.

II. WOKOVU - riziki kwa wote (3:21 - 5:21) Mungu alitoa kwa ajili ya dhambi zetu katika nafsi ya Yesu Kristo (3:21-31). Ni juu yetu kukubali kwa hiari zawadi hii ya wokovu kwa imani (4:1-25). Tunapofanya hivyo, tunapata baraka na manufaa yote ya wokovu (5:1-11). Haya yote yametolewa bure katika Yesu (5:12-21). Walakini kitabu hakiishii hapa. Wokovu ni mwanzo tu, kisha inakuja amri ya kuishi kwa ajili ya Yesu.

III. UTAKASO - utoaji kwa zote waumini (6:1 - 8:39) Baada ya wokovu sisi lazima maisha a takatifu uzima kwa Mungu. Dhambi yetu imelipwa na kuondolewa, kwa hiyo kwa vitendo halisi hatupaswi kuishi katika dhambi (6:1-23). Sisi ni huru kutoka ya nguvu ya dhambi kwa kudhibiti sisi. Neema ni sivyo na udhuru kwa dhambi. Tutaweza kamwe kuwa na ushindi juu ya dhambi kwa kujaribu kuishika sheria, kwa maana hilo si kusudi lake (7:1-25). Tuna uhuru katika Yesu pekee (8:1-39). Ikiwa Warumi ndio taji la taji la Biblia, basi Warumi 8 ndio kitovu cha uzuri zaidi katika hii mzima kito. Ni ni hakika a sura vizuri thamani kukariri. Ni maonyesho ya ushindi sisi kuwa ndani ya Yesu.

IV. ENZI - utoaji kwa Wayahudi na Mataifa (9:1 - 11:36) Na watu wa mataifa mengine wamekubaliwa kwa imani, nini kuhusu Wayahudi? Mungu kwa uhuru alichagua yao kupitia Ibrahimu. Hata ingawa wao waliomwasi na kumkosa, hatawakataa. Anaweza kuwaweka kando kwa muda ili watu wa mataifa mengine wapate wokovu, lakini siku moja watamgeukia Yesu kwa ajili ya wokovu na kurejeshwa kama watu waliochaguliwa na Mungu.

V. HUDUMA - utoaji kwa kila siku maisha (12:1 - 15:13) Paulo anahitimisha, kama yeye daima hufanya, kwa kutumia fundisho ambalo amefundisha kwa maisha ya kila siku. Anabadilika kutoka kwa mwalimu kwa mhubiri. Anazungumza kuhusu maisha yetu ya kila siku (12:1-21), mwenendo wa kila siku (13:1-14), na mahusiano ya kila siku (14:1 – 15:13).

Tumia wakati katika hii wengi kitabu maalum. Ni a hazina yangu ya maalum ahadi na baraka.

1 WAKORINTHO:

KILIMWENGU HEKIMA

TITLE: Imetajwa kwa wapokeaji

AUTHOR: Paulo

TAREHE ya KUANDIKA: 55 AD

MAHALI pa MAANDISHI: Efeso

WAPOKEAJI: Kanisa saa Korintho

UFUNGUO AYA:: *Kwa Mungu ni sivyo a Mungu ya machafuko*

... Lakini kila kitu lazima kuwa kufanyika katika a kufaa na kwa

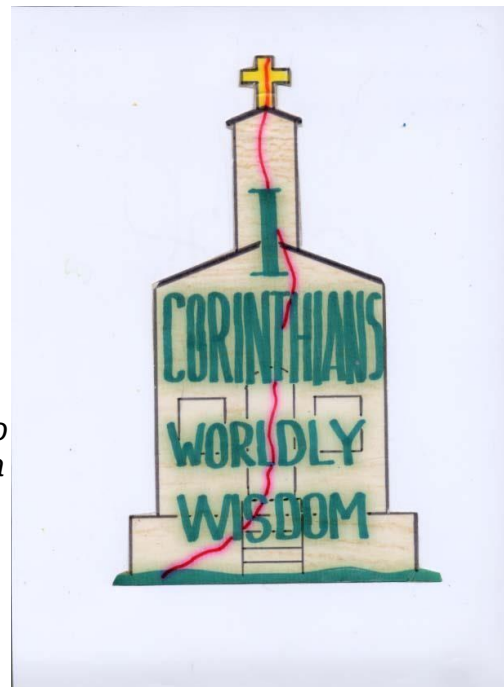
... Lakini Mungu ashukuriwe! Anatupa ushindi kupitia wetu

Bwana Yesu Kristo. 14:33; 14:40; 15:57

UFUNGUO MANENO: "Hekima, upendo, ufufuo, msalaba, Roho, mwili, karama, uharibifu"

KUSUDI: Shughulikia hali fulani ya mambo ya kidunia yaliyokuwa yakilishinda kanisa la Korintho.

MANDHARI: Kwa sahihi makosa katika Mkristo mwenendo kwa kwenda kwa hekima ya Mungu badala yake ya ya mwanaume hekima ya kidunia .

Sisi kwa ujumla fikiri hiyo ya kubwa zaidi hatari kwa ya kanisa leo huja kutoka bila: mateso, dhuluma, nk. The halisi hatari, hata hivyo, huja sivyo kutoka bila lakini kutoka ndani. Sisi ni mara nyingi adui yetu mkuu! Hiyo ni kweli hasa kwa kanisa la Korintho. Walikuwa waumini, lakini waliishi kama makafiri. Kanisa halikuwa na ushawishi kwa jamii. Jamii ilikuwa inaathiri kanisa.

KORINTHO The mji ya Korintho ilikuwa katika ya siku hizi Ugiriki. Ni ilikuwa Kigiriki, lakini sana 'Kirumi' tangu ni ulikuwa mji mkuu wa eneo lote. Ilikuwa kubwa (watu milioni 1/4) na iliyojaa kiburi na raha. Ilikuwa na sifa ya kuwa mpotovu sana. Kumwita mtu 'Mkorintho' lilikuwa tusi kubwa. Paulo alikuwa pale katika Safari yake ya Pili ya Umishonari, 50-52 BK. Alipofukuzwa katika sinagogi, alianzisha kanisa na kukaa mwaka 1 na nusu. Kwa kweli aliandika barua 4 kwa kanisa huko. Tunayo ya pili (inayoitwa 1 Wakorintho) na nne (inaitwa 2 Wakorintho) katika wetu Biblia. Paulo basi alitembelea yao tena kwa Miezi 3. Lilikuwa ni kanisa la kilimwengu sana, la kimwili. Watu walikuwa waamini, lakini mtazamo wao wa ulimwengu, nia zao, zao vipaumbele na zao mawazo taratibu walikuwa ya sawa kama wao walikuwa kabla wokovu. Walikuwa wakiishi kulingana na njia na hekima za ulimwengu, si za Mungu. Ndiyo maana Paulo anawaandikia.

I. Mgawanyiko (1 - 4) Kwa sababu ya maoni na maadili yao yasiyo ya kimungu, walikuwa na matatizo yaleyale baada ya wokovu ambayo walikuwa nayo hapo awali. Walikuwa wakijilinganisha wao kwa wao na kuwaweka chini wale waliokuwa tofauti. Walikuwa na makundi kulingana na wale waliowafuata: Paulo, Apolo, Petro au Kristo (wale 'wa kiroho zaidi' walidai hivi). Pia waligawanyika juu ya hali ya kijamii na nyenzo. Hata walifanya baadhi ya karama za kiroho kuwa bora kuliko zingine na walikuwa na migawanyiko juu ya hizo. Hili lilidhoofisha umoja wao na kuleta matatizo mengine.

II. MAKOSA (5 - 6) Katika kuchukua ya ya dunia mtazamo juu mambo, wao kufunguliwa wenyewe kwa dhambi. Ulawiti, mashtaka dhidi ya waamini wenzao, na ukosefu wa adili kwa ujumla ulivumiliwa na kukubaliwa. Paulo hana budi kuwaonya na kuwaonyesha jinsi wanavyokosea katika mambo haya.

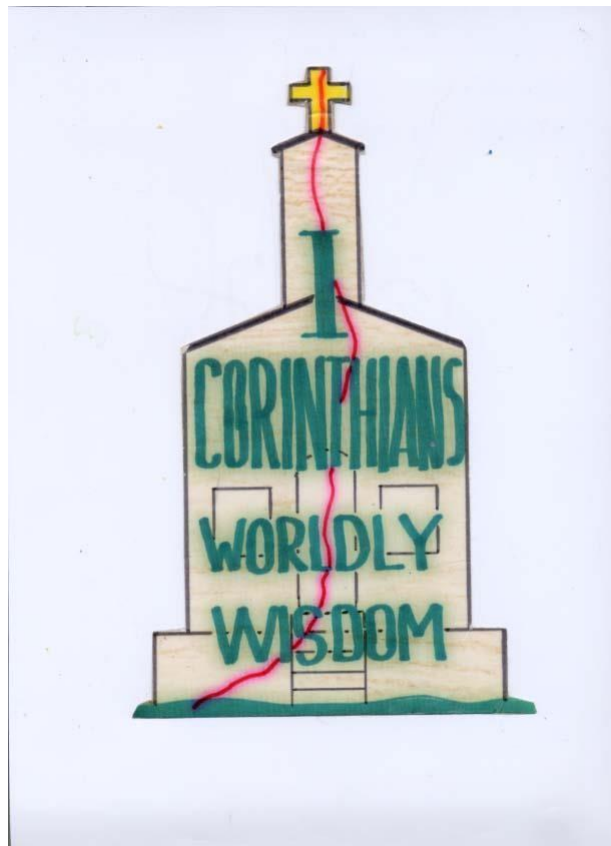
III. MATATIZO (7 - 14) Ingawa ni baadhi tu waliohusika katika ukosefu wa maadili na kesi za kisheria, inaonekana kila mtu aliathiriwa kwa njia nyingine. Kwa kuendelea kufuata imani na maoni yao kutoka kabla ya wokovu, wao walikuwa uzoefu matatizo katika nyingine maeneo. Nini kuhusu

kuoa mtu WHO haikuwa hivyo a muumini? Kama moja akawa a Mkristo na mwenzao sikufanya, inaweza wao kuondoka hiyo mwenzio? Kwa nini tusiachane lini

mambo nimepata mgumu kama wengine wa utamaduni? Nini kilikuwa kibaya ngono kabla ndoa au ngono nje ya ndoa? Je, ilikuwa sawa kula nyama ya bei nafuu ambayo ilikuwa imetolewa kwa sanamu? Kwa nini mwanamke awe na kujisalimisha kwake mume? Kwa nini alifanya a mtu kuwa kwa kuchukua kuongoza katika familia yake? Nini ilikuwa na makosa kutazama ya mpagani upendo sikukuu na kuongeza ya Ya Bwana Chakula cha jioni kwa wao? Kwa nini haikuwa hivyo moja WHO alikuwa na karama ya kiroho ya kuvutia kama lugha bora zaidi kiroho kwa yule ambaye hakufanya hivyo una zawadi hiyo? Ni nini kilikuwa kibaya kwa mtu kuonyesha zawadi wakati wa ibada ya kanisa? Juu na juu ya orodha akaenda.

IV. KUTOAMINI (15) The kilele ya haya ya kidunia mawazo na mitazamo ilikuwa hiyo ya ufufuo ulitiliwa shaka. Haikuwa na maana kufikiria mtu kurudi kutoka kifo. Lakini bila ufufuo, ni nini kilichosalia katika imani yao? Ikiwa Yesu hakufufuka kamwe kutoka kwa wafu hakuna nguvu, hakuna tumaini, hakuna msamaha - hakuna ila imani nyingine ambayo si bora au mbaya zaidi kuliko wengine. Hapo ndipo mawazo yao yalikuwa yakienda, na ndiyo maana Paulo alijitolea sana kuwaandikia haraka na moja kwa moja iwezekanavyo.

Vipi kuhusu wewe? Vipi kuhusu mtazamo wako wa ulimwengu, thamani yako na mfumo wa imani? Je, inalingana zaidi na ulimwengu au Biblia? Simaanishi kile tu unachodai kuamini, namaanisha kile unachofanya katika maisha ya kila siku. Wewe ni tofauti kiasi gani na makafiri wanaokuzunguka katika maadili na malengo, katika vipaumbele na nia? Hapo ni nyingi kisasa Wakorintho waumini leo - tengeneza hakika wewe sivyo mmoja wao!

2 WAKORINTHO:

A MCHA MUNGU WIZARA

TITLE: Imetajwa kwa wapokeaji

AUTHOR: Paulo

TAREHE ya KUANDIKA: Marehemu 55 AD

MAHALI pa MAANDISHI: Efeso

WAPOKEAJI: Kanisa saa Korintho

UFUNGUO AYA: *Kwa sisi fanya sivyo hubiri sisi wenyewe, lakini Yesu Kristo kama Bwana, na sisi wenyewe kama yako watumishi kwa Kwa ajili ya Yesu.*

... Sisi ni kwa hiyo ya Kristo mabalozi, kama

ingawa Mungu alikuwa anasihi kupitia sisi. Tunawasihi kwa ajili ya Kristo: mpatanishwe na Mungu. Mungu kufanywa yeye WHO alikuwa hapana dhambi kwa kuwa dhambi kwa sisi, hivyo hiyo katika yeye sisi nguvu kuwa ya haki ya Mungu. 4:5; 5:20-21

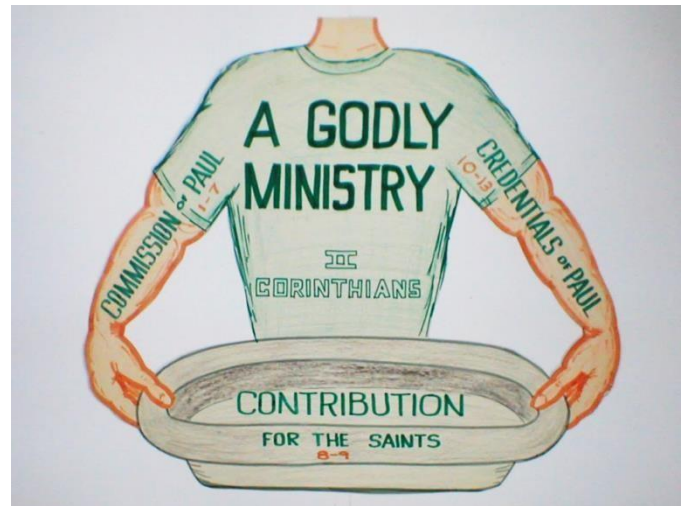
UFUNGUO MANENO: "Wizara" (18 nyakati), "utukufu, jisifu" (20

nyakati) KUSUDI:

1 CORINTHIANS	2 CORINTHIANS
Objective & Practical	Subjective & Personal
Insight into the character of an early church	Insight into the character of Paul
Deliberate Instruction	Impassioned Testimony
Warning against pagan influences	Warning against Judaistic influences

MANDHARI: Paulo inatetea mwenyewe kama a kweli waziri ya ya Injili na huanzisha upya a uhusiano mzuri na Wakorintho.

USULI Paulo alitumia mwaka 1 na nusu huko Korintho katika Safari yake ya Pili ya Umishonari. Aliondoka kwenda Efeso na Apolo alikaa saa Korintho kitambo. Kisha Paulo aliandika a barua kwa ya Wakorintho kulaani uasherati na kuwataka waanzishe michango kwa ajili ya maskini. Hatuna nakala ya barua hii. Kama taarifa zilikuja kwa Paulo huko Efeso kuhusu matatizo akitokea Korintho, aliandika kwa wao barua tunaita 1 Wakorintho. Timotheo alienda Korintho kusaidia kusuluhisha mambo, lakini magumu zaidi yakatokea. Ili kupinga barua ya hivi majuzi ya Paulo, mamlaka yake ya kitume yalikuwa yakitiliwa shaka. Timotheo alimwendea Paulo kibinafsi na hii jambo na Paulo kusimamishwa kwa Korintho kwa a mfupi tembelea wakati ambayo ilikuwa kwa kiasi kikubwa kutukanwa na mtu fulani kanisani. Baada ya kuondoka, Paulo alituma barua kuhusu pesa walizokusanya kwa ajili ya Yerusalemu, barua ambayo hatuna. Tito aliwasilisha barua hii na kisha alipaswa kurudisha ripoti kwa Paulo. Paulo alikuwa na shauku ya kutaka kujua habari hizo hivi kwamba alianza kwenda kukutana na Tito. Walikimbilia katikati ya njia, na Paulo alishangilia ripoti nzuri ya Tito ya itikio lao la kimungu kwa maneno ya Paulo. Jambo hilo lilimfurahisha sana Paulo na mara moja akawaandikia barua nyingine, ambayo tunaita 2 Wakorintho. Baadaye Paulo alienda huko na kukaa kwa muda wa miezi 3, wakati huo aliandika barua kwa Warumi. 2 Wakorintho ni ya wengi tawasifu ya ya Paulo Nyaraka. Ni hutoa utambuzi ndani yake binafsi maisha na wizara haionekani kwingine. Kwa sababu ya mashtaka ya uwongo dhidi yake, Paulo afunua mambo kumhusu yeye mwenyewe na yake wizara yeye ingekuwa kamwe alikuwa iliyoandikwa chini. Kama ni sauti kama kujisifu, ni kweli tu kujilinda. Paulo anajua hawataamini ukweli wa Mungu isipokuwa wamwone kama mjumbe wa kweli wa Mungu. Hivyo tunapata ufahamu adimu katika upande wa kibinadamu wa Paulo. Barua hii inatoka moyoni mwake, tofauti na Warumi ambayo inatoka kichwani mwake.

I. TUME YA PAULO (1:12 - 7:16) Uongo walimu walimsababishia Paulo mengi ya shida. Wao mara nyingi hubebwa bandia barua ya pongezi hivyo wao inaweza waziri katika makanisa na kuwa kulipwa kwa hizo makanisa.

Wakati wakifanya hivyo walikosoa vikali sura ya Paulo na uwezo mbaya wa kuzungumza. Walisema hakuwa na mamlaka ya kitume kwani hakuwa mmoja wa wanafunzi 12 wa Yesu. Paulo anajibu mashtaka yao na kuzungumza juu ya kile alichokuwa akifanya na kwa nini. Anaonyesha kwamba maneno yake yanatoka kwa Mungu, na kwamba kwa hiyo ni sahihi katika kuyaamini na kuyakubali. Anashiriki kutoka moyoni mwake kuhusu yale ambayo amepitia na kwa nini.

II. MCHANGO KWA WATAKATIFU (8:1 - 9:15) Popote yeye akaenda, Paulo kuhimizwa ya Mekanisa ya Mataifa kukusanya pesa za kutuma Yerusalemu kusaidia ndugu zao maskini huko. Injili ilikuja kupitia kwa Wayahudi kwa Mataifa, na sasa wanaweza msaada yao nyuma. Wayahudi wa Yerusalemu ambao walikuja kuwa waamini walipoteza imani yao familia, kazi, kila kitu. Paulo alizungumza na Wakorintho kuhusu hili, pia, akionyesha ni jukumu letu sote kuwasaidia waumini walio na shida.

III. SIFA ZA PAULO (10:1 – 13:10) Paulo alijibu mashtaka kuhusu kuwa rahisi kwake kwa baadhi ya watu kanisani. Anarejelea mfano wa Yesu wa msamaha na rehema. Anashutumiwa kwa kutokubali kuungwa mkono na wizara yake, na anaeleza kwa nini alichagua kutotumia haki hiyo. Hata aliambia yao ya a wakati yeye alikufa na akaenda kwa mbinguni kabla kuja nyuma kwa maisha. Nini a ajabu uzoefu huo!

Katika hitimisho, Paulo anasema yao kwa tubu na kugeuka 100% kutoka uongo mafundisho na walimu kwa Mungu, kwa hivyo mambo yangekuwa sawa wakati Paulo alipofika huko. Alisema alitaka kuja kwa upendo na furaha, si kwa karipio au nidhamu. Aliahidi kwamba angekuja hivi karibuni na kuthibitisha bila shaka kwamba Mungu alimuunga mkono yeye na mafundisho yake.

WAGALATIA:

MKRISTO UHURU

TITLE: Imetajwa kwa ya wapokeaji

AUTHOR: Paulo

TAREHE ya KUANDIKA: 49 AD

MAHALI pa MAANDIKO: Antiokia

WAPOKEAJI: Mekanisa katika Galatia (Asia Ndogo)

AYA MUHIMU: *"Ni kwa ajili ya uhuru ambao Kristo ametuweka huru. Basi simameni imara, wala msijiruhusu tena kulemewa na kongwa la utumwa."* 5:1

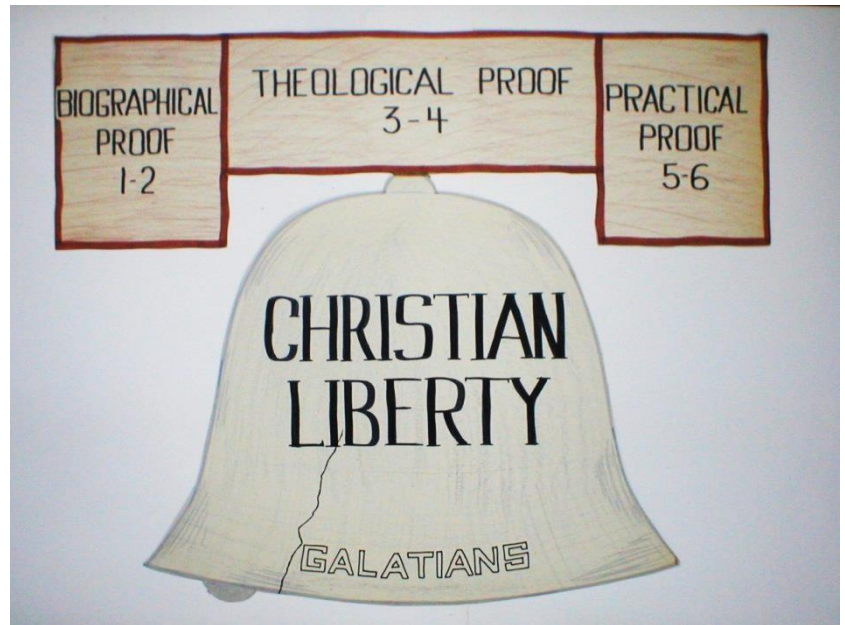
MANENO MUHIMU: "Kristo" (mara 43);

"sheria" (32); "Mwili" (18); "Imani" (22); "roho"

(15) KUSUDI: Kwa onyesha ya wasomaji hiyo kusudi ya ya sheria ni kwa kuongoza sisi kwa Kristo (3:24)

na kusudi la Kristo ni kutuweka huru (5:1), kuleta uhuru wa Kikristo.

MANDHARI: Kwa onyesha hiyo ya muumini ni bure kutoka ya sheria na uhalali.

Nilipokuwa Mkristo mpya nilialikwa kujiunga na kanisa la Mormoni pamoja na la Herbert W. Armstrong Redio Kanisa ya Mungu. Kama I imeingia haya vikundi I kupatikana wao kila mmoja alikuwa saa zao msingi seti ya mazoea ambayo moja lazima kuzingatia. Mambo makubwa, hata mambo madogo maishani, yalidhibitiwa na majibu mahususi yaliwekwa kwa matukio mengi. Hilo halikuonekana kuwa la kawaida sana, hata hivyo, kwa sababu kanisa la Kibaptisti nililokuwa mfuasi wake lilikuwa vivyo hivyo. Wanachama wapya walichukua vidokezo vyao kutoka kwa wazee kuhusu jinsi ya kuvaa, kutenda, kuzungumza na kufikiri katika hali yoyote. Ikiwa mtu hakujua, wao alikuwa pekee kwa uliza na ya jibu ilikuwa kupewa. Kila kitu ilikuwa nyeusi na nyeupe. Saa kwanza hiyo ilikuwa nzuri kwa sababu I hakufanya hivyo kuwa na kwa tengeneza maamuzi juu yangu kumiliki. Wao walikuwa zote kufanywa. Kama a mpya Mkristo, I inaweza kuchukua hatua na tazama tu kama hizo WHO alikuwa imekuwa Wakristo zao mzima maisha. Papo hapo kiroho ilikuwa inapatikana kwa yeyote ambaye angefuata tu 'kanuni.' Hata hivyo, muda si muda, nilitambua kwamba maisha yangu ya Kikristo yalikuwa yakiishi na kwa ajili ya Wakristo wengine, si Kristo. Hofu ya kile ambacho wengine wangefikiria ilichochea yote niliyofanya. Ilikuwa tupu. Lo, ilivutia kiburi changu, lakini 'uhusiano wa kibinafsi' ambao nilitamani sana ulikuwa wapi?

Kisha katika Chuo cha Biblia, kitabu cha kwanza cha Biblia nilichojifunza kwa kina kilikuwa kitabu cha Wagalatia - tu nini I inahitajika! Paulo ilikuwa kuandika kwa watu WHO walikuwa yanayowakabili ya sawa mtanziko I ilikuwa. Yeye alikuwa imekamili hivi punde yake Kwanza Mmisionari Safari, kwenda kupitia Asia Ndogo ndani ya eneo ya Galatia katika ya katikati yake. Mekanisa kadhaa yalianzishwa huko, lakini baada ya Paulo kuondoka, Wakristo Wayahudi ambao walisema lazima mtu ashike sheria zote za Kiyahudi ili kupata wokovu waliingia na kuwapotosha watu. Hivyo Paulo aliporudi kwa Antiokia, yeye aliandika yao kwa nyoosha wao, na mimi, nje kuhusu ya uhusiano ya sheria na neema. Alichokifanya ni kutoa vithibitisho vitatu kwa nini tuko huru kutokana na aina yoyote ya sheria. Haya ni kama ifuatavyo:

I. BIOGRAPHICAL UTHIBITISHO (1:10-2:21) - An Kujitegemea Ufunuo Kwanza Paulo mazungumzo katika undani kuhusu yeye mwenyewe, jambo ambalo hafanyi katika kitabu kingine chochote. Hata hivyo, hakuna kitabu kingine ambacho anawaandikia watu wasiomwamini yeye na

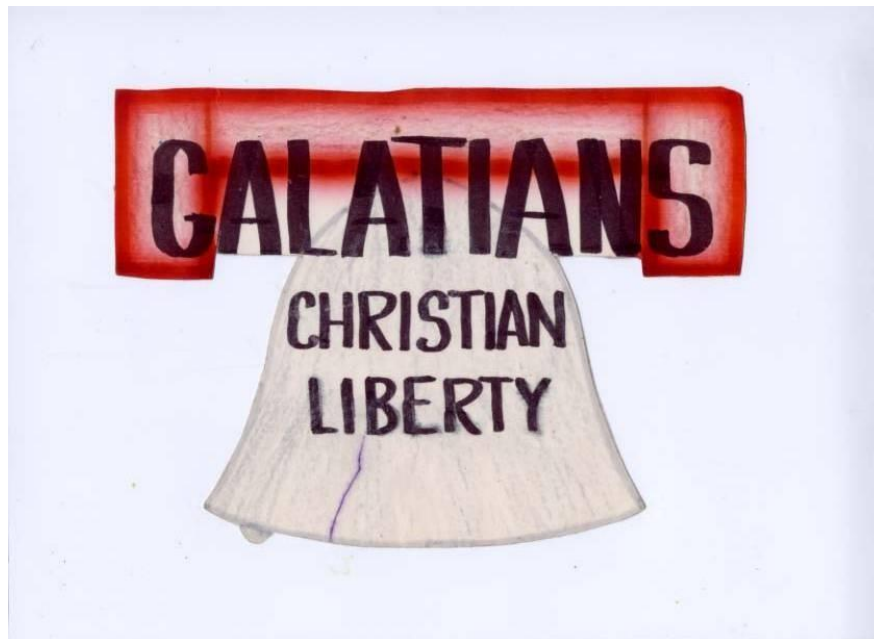
nia yake. Ni lazima athibitishe kwamba Mungu anazungumza kupitia kwake au hakuna mtu atakayesikiliza chochote anachosema. Hivyo anatoa sifa zake kwanza.

Paulo anaonyesha kwamba ujumbe wake aliupata moja kwa moja kutoka kwa Yesu, si marabi wa Kiyahudi, kwa kuwa walimpinga kwa yeye (1:10-14) wala kutoka ya mitume kwa wao kuhifadhiwa mbali kutoka yeye (1:15-17). Wala alifanya anapata ujumbe wake kutoka kwa makanisa ya Yudea kwa maana hakujiifunza kutoka kwao (1:18-24) wala kutoka kwa mtu mwingine yeyote (2:1-18). Yeye mwenyewe alikuwa ameishika sheria bora kuliko yeyote kati yao angeweza, lakini alijua kutokana na uzoefu kwamba hiyo ilikuwa tupu (2:19-21).

II. KITEOLOJIA UTHIBITISHO (3:1 - 4:31) - Kushindwa ya Uhalali Kuwa na iliyoonyeshwa hiyo yake wasomaji angeweza kuamini chanzo cha ujumbe (Paulo), sasa anazingatia ujumbe wenyewe. Anawakumbusha kuwa kama neema ni jinsi gani wao walikuwa kuokolewa, hiyo lazima kuwa jinsi gani wao kuishi ya Mkristo maisha (3:1-5). Yoyote mfumo ambayo yanalenga kumvutia au kumpendeza mwanadamu au Mungu inashindikana kwa sababu lengo liko kwenye matendo ya nje, si mtazamo wa ndani. Paulo hata matumizi Ibrahimu kama na mfano ya wokovu na Mkristo wanaoishi kwa imani, kabla Mungu alimpa sheria yoyote (3:6-22). Sheria inatufanya tuwe watumwa, si watu huru (4:8-31).

III. VITENDO UTHIBITISHO (5:1 - 6:10) - THE Athari ya Uhuru Baada ya kuonyesha hiyo kujaribu kwa weka ya sheria ni njia duni ya kuishi, Paulo anaonyesha njia bora ya kumfuata Yesu. Uhalali ni chini ya hukumu ya Mungu, kwa inatafuta kuongeza kwa kumaliza kazi ya Yesu. Ni inainua yetu kazi ya ya mwili na kulisha kiburi chetu. Mungu anataka sisi kutii na kutumikia Yeye nje ya mapenzi. Tunapotii na kutumikia kutokana na upendo matokeo yatakuwa dhahiri katika maisha yetu: tunda la Roho Mtakatifu, unyenyekevu na upole, uaminifu, uvumilivu, kutaja machache (5:25-6:10).

Mwanamke mmoja alimfanyia kazi mwanamume ambaye mke wake alikuwa amefariki. Kila siku alimpa orodha ya kazi na kazi za kufanya na alizifanya kwa sababu alimlipa mwisho wa wiki. Hatimaye walipendana kila mmoja nyingine na ndoa. Yeye kupatikana yeye ilikuwa kufanya ya sana mambo yeye alikuwa kulipwa yake kwa fanya na zaidi, lakini hapakuwa na orodha wala malipo. Sasa aliyafanya kwa mapenzi. Nia yake ilikuwa imebadilika. Nia yako ni nini katika kumtumikia Mungu? Ikiwa sio upendo, sio sawa.

WAEFESO:

“NDANI YA KRISTO”

TITLE: Imetajwa kwa wapokeaji

AUTHOR: Paulo

TAREHE ya MAANDIKO: 60 AD

MAHALI ya KUANDIKA: Roma

(gerezani) WAPOKEAJI: Kanisa la

Efeso

FUNGU KUU: *Atukuzwe Mungu, Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo, ambaye ametubariki kwa baraka zote za rohani katika ulimwengu wa roho ndani yake Kristo. ... Basi, mimi niliye mfungwa kwa ajili ya Bwana, nawasihi muishi maisha yanayostahili wito mlioitiwa. 1:3; 4:1*

UFUNGUO MANENO: “Ndani” (93 nyakati); “neema” (12 nyakati); “tembea” (mara 8); “mwili” (mara 8)

KUSUDI: “Katika Kristo” maneno muhimu

Warumi: Sisi ni kuhesabiwa haki “katika Kristo” (3:24)

1 Wakorintho: Sisi ni kutakaswa “katika Kristo” (1:2)

2 Wakorintho: Sisi ni imethibitishwa “katika Kristo”

(11:19) Wagalatia: Tumewekwa huru “katika

Kristo” (2:4) Waefeso: Tumeinuliwa “katika

Kristo” (1:3) Wafilipi: Tunafurahi “katika Kristo” (

1:26) Wakolosai: Sisi tumekamilika “katika Kristo”

(2:9) Filemoni: Tumepewa neema “katika Kristo”

(15)

1 Wathesalonike: Sisi ni mwenye matumaini “katika Kristo” (1:3)

2 Wathesalonike: Sisi ni kutukuzwa “katika Kristo” (1:12)

1 Timotheo: Sisi ni mwaminifu “katika Kristo” (1:18)

2 Timotheo: Sisi ni mshindi “katika Kristo”

(14:6) Tito: Tumefanywa mifano “katika Kristo”

(2:7)

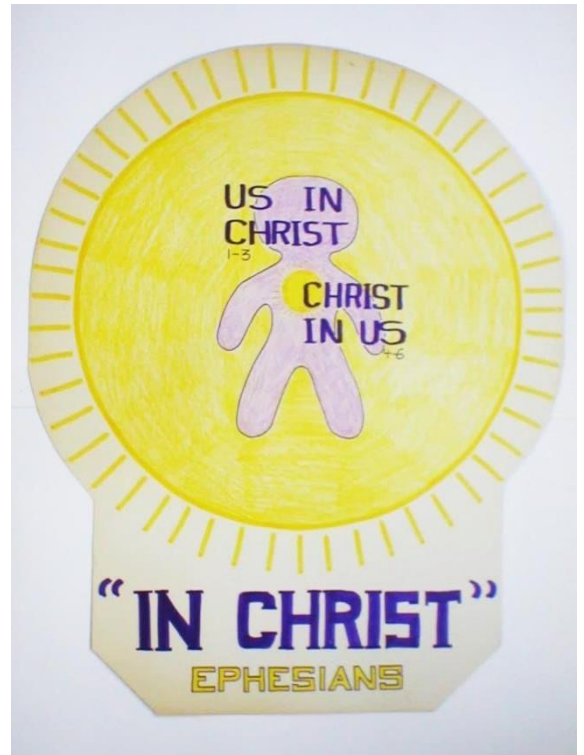
MANDHARI: The mbinguni msimamo ya ya muumini na ya kila siku maisha ambayo inalingana kwa hii msimamo.

Tuseme ulikuwa na jamaa aliyepotea kwa muda mrefu ambaye alikufa, akiacha mali yake yote kwako tu. Mawakili walikuwa wamekufuatilia na kwa sasa wanajaribu kuwasiliana nawe ili kukuambia yote utajiri ni huu sasa yako. Ni tayari yako, wewe tu usifanye kutambua ni bado! Ni nguvu kuonekana haiwezekani, lakini hii ni kweli. Mungu anajaribu kuwasiliana nawe. Waefeso ni barua anayotuma kuhusu utajiri na baraka zako zote ulizorithi. Ni sivyo kuhusu nyenzo mali ambayo mapenzi kuoza na kuwa kushoto nyuma, ni kuhusu kitu chako cha milele.

EFESO Jiji la Efeso lilikuwa mojawapo ya majiji 3 ya juu ya siku zake, sawa na Jiji la New York.

Paulo alikaa miaka 3 huko. Ilikuwa ni eneo la kimkakati sana kwa kanisa.

Marekani KATIKA KRISTO (1 - 3) Paulo huanza kuzungumza kuhusu wokovu, jinsi gani Mungu ya Baba iliyopangwa ni (uchaguzi yaliyopita, ya sasa na yajayo - 1:4-6) Alikuwa Mbunifu aliyechora

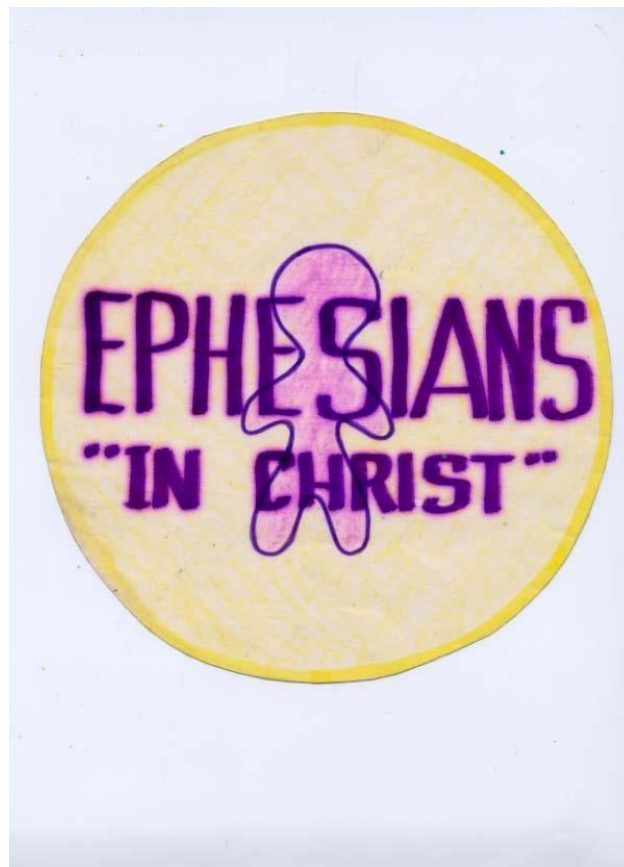
ramani. Kisha Paulo anaandika kuhusu Mungu Mwana WHO zinazotolewa ni (ukombozi zilizopita, sasa na baadaye - 1:7-12). Yeye ni ya mjenzi WHO walifuata mpango wa Mungu. Hatimaye anaandika juu ya Mungu Roho Mtakatifu ambaye alitumia kuzaliwa upya kwetu zamani, sasa na siku zijazo - 1:13-14. Yeye ndiye anayetoa hati-miliki kwa kile ambacho Yesu alijenga kulingana na mpango wa Mungu.

Bila shaka, haya yote ni kwa neema (2:8-9). Mungu anatupenda. Anajua kila kitu kutuhusu na anatupenda hata hivyo. Hakuna kitu ambacho tumefanya au tunaweza kufanya ili kupata upendo Wake. Inatolewa kwa uhuru na bila masharti. Hii ni neema. Hapo ni hakuna kitu sisi unaweza fanya kwa kulipwa Yake upendo au kupoteza Yake upendo. Kama sisi tunatamani, sisi huenda kukataa Yake upendo, au hata kukataa Mungu Mwenyewe. Lakini Yeye mapenzi kamwe acha upendo sisi. Wakati sisi kuamua kutambua na kukubali upendo Wake, tutahisi furaha ambayo hatukuwahi kujua hapo awali.

KRISTO KATIKA Marekani (4- 6)

(1-3) LIVE nini	wewe NI (4-6)
NAFASI ya ya muumini	MAZOEIA ya muumini
Mbinguni lmesimama	Jimbo la kidunia
Yetu urithi katika Kristo	Yetu maisha katika Kristo
MAFUNDISHO	MAZOEZI

Kama ni yake mfano, Paulo inatumika katika ya pili nusu ya yake maandishi nini yeye hufundisha katika ya kwanza nusu. Kwa sababu ya wetu msimamo katika Kristo sisi lazima kuishi kama Yeye. Sisi lazima kuishi a takatifu maisha. WWJD. Yeye hii inatumika haswa kwa waume, wake, wazazi, watoto, watumwa na mabwana. Anahitimisha na muhimu zaidi sehemu ya vita vya kiroho na wetu silaha. Wale wanaotafuta kuishi kama Yesu na kwa Afadhali Yesu awe tayari kupigania ukuaji wao wa kiroho, kwa maana adui atapinga majaribio yoyote ya kukua kiroho.

WAFILIPi:

FURAHA

TITLE: Imetajwa kwa wapokeaji

AUTHOR: Paulo

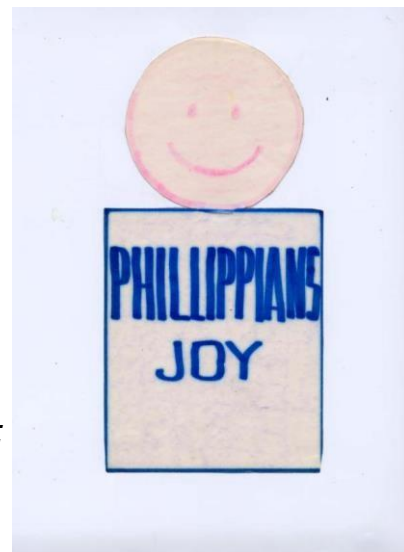
TAREHE ya KUANDIKA: 60-61 AD

MAHALI ya KUANDIKA: Roma (katika jela) WAPOKEAJI: Kanisa la Filipi

UFUNGUO AYA: *Furahini katika ya Bwana daima. I mapenzi sema ni tena:*

NENO KUU: "Furaha (furaha)" 18 nyakati; "Akili / fikiria" 10

nyakati KUSUDI:

	WAGALATIA	WAEFESO	WAFILIPi
Mtindo	Mantiki Hoja	Kufundisha & Maombi	Taarifa & Console
Somo kuu	Wokovu (bure kutoka sheria)	Kristo (mali za muumini 'katika Kristo')	Maisha ya furaha
Kusudi	Sahihi	Agiza	Hamasisha
Toni	Mkali Kemea	Tulia, Mshindi	Zabuni, Furaha

MANDHARI: Furahini katika ya Bwana!

The maarufu Kijerumani mwanafalsafa Neitzsche mara moja alisema kuhusu Wakristo: "Mimi ingekuwa amini katika wokovu wao kama wangeonekana zaidi kidogo kama watu waliookolewa!" Kanisa la kwanza lilifanya makubwa hisia juu zao ulimwengu kwa sababu ya zao furaha. Paulo aliandika kwa moja ya yake favorite makanisa, kanisa la Filipi, ili kuwatia moyo katika furaha yao. Hakuna tatizo kusahihisha, furaha tu kushiriki - na Paulo aliandika kutoka gerezani!

FILIPi The mji ya Filipi ilikuwa karibu Thesalonike. Ni ilikuwa a Kigiriki mji ambayo Paulo alikuwa alitembelea juu yake ya tatu mmishonari safari, kuhusu 6 au 7 miaka kabla kuandika kwa yao. Wakati ya waumini katika Filipi waliposikia kwamba Paulo alikuwa gerezani, wakamtuma Epafrodito aende Rumi ili aone jinsi Paulo anavyoendelea na kutoa zawadi pesa. Alihitaji pesa kwa kulipa kwa robo zake na chakula, kwa alikuwa ndani nyumba kukamatwa na alilazimika kujiruzuku yeye mwenyewe. Epafrodito alitambua kwamba Paulo alikuwa mhitaji zaidi kuliko walivyofikiri, hivyo akabaki akatafuta fedha ili ampe Paulo. Wakati huu aliugua na karibu kufa. Alipopata nafuu, Paulo alimrudisha Filipi akiwa na barua hii. Alitaka marafiki zake huko wafurahi kwamba Epafrodito alikuwa sawa na kwamba Paulo alikuwa sawa, pia. Kitabu chetu cha Wafilipi ni barua ambayo Paulo alituma pamoja naye.

I. FURAHA KATIKA MSAADA (1:3-11) Paulo huanza kwa kushukuru yao kwa zao wasiwasi na msaada kwa yeye. Anawaombea. Kisha anaingia kwenye moyo wa kitu alichotaka kusema.

II. FURAHA KATIKA MATEO (1:12-30) Walihisi kwamba kifungo kilikuwa kimemaliza huduma ya Paulo, lakini Paulo anasema HAPANA! Alionyesha waziwazi kwamba mateso yake kwa kweli yalikuza injili, kwa kuwa angeweza kutoa ushahidi kwa walinzi na nyumba ya Kaisari (wengi wao wakawa waamini), na alikuwa na wakati mwingi zaidi wa kusali. Pamoja yake kuwa katika jela alikuwa kuchochewa waumini na makanisa kila mahali kwa kuchukua juu yake kazi kama pamoja na kwa omba kwa yeye. Pia, yeye kutumika hii wakati kwa andika na muhimu sehemu ya wetu Mpya Agano: Wafilipi, Waefeso, Wakolosai na Filemoni. Kweli "mambo yote hufanya kazi pamoja kwa

faida ya wale wanaompenda Bwana" (Warumi 8:28).

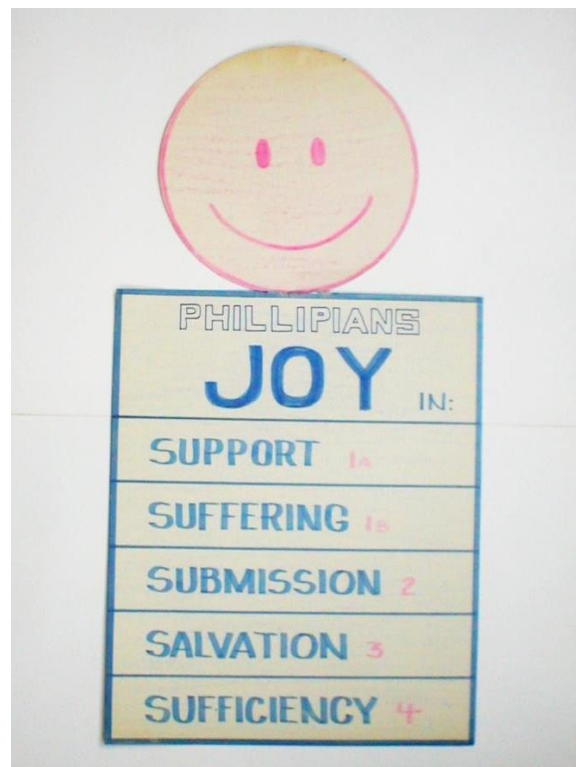
Katika nyongeza, Paulo saw yake mateso kama kutengeneza yeye zaidi kama Kristo. Yeye alihimiza yao kwa kubaki imara na bila woga wakati wao pia, walipokabiliana na mateso.

III. FURAHA KATIKA KUJITOA (2:1-30) Paulo basi wito kwa wao kwa tengeneza furaha yake imekamilika kumtanguliza Yesu katika kila jambo. Anawaita kwenye umoja, unyenyekevu na kujitolea. Anatomia Kristo, Timotheo, Epafrodito na yeye mwenyewe kama mifano. Haijalishi maisha yawaletea nini, wanapaswa kujitiisha kwao kama mapenzi ya Mungu kwao. Hii itawaletea furaha na amani kubwa.

IV. FURAHA KATIKA WOKOVU (3:1 - 4:3) Paulo anaonya yao dhidi ya ya uongo walimu hiyo ni hivyo imeenea kila mahali. Hawajitii kwa yeyote na hawana furaha ya Mungu. Paulo anawapa changamoto kufuata mfano wake, si walimu wa uongo.

V. FURAHA KATIKA UTOSHAJI (4:4-19) Paulo anaomba wao mapenzi endelea kwa kuwa na amani na furaha katika zote wao fanya. Anafurahia uwezo wa Mungu wa kumruzuku gerezani na kufurahi juu ya kujali kwao na dhabihu. Anajua hawana uwezo wa kumtumia pesa lakini walifanya hivyo. Wasiwasi wao unamaanisha zaidi kwake kuliko kiasi ya pesa. Yeye huhakikishia yao hiyo Mungu mapenzi bariki na malipo yao kwa zao dhabihu kutoa na kuwahakikishia kwamba ameruzukiwa vizuri.

Kisha Paulo anamalizia kwa mtindo wa kawaida wa kuandika barua kwa siku yake. Anatuma salamu na ujumbe mfupi kwa baadhi ya wale walio katika Filipi na kuwapa salamu kutoka kwa baadhi ya wanaume walio pamoja naye. Upendo wake kwao ni dhahiri, kama wao kwake. Hivyo wanafurahiana. Vipi kuhusu wewe? Fanya wengine taarifa yako furaha na kutoa Yesu ya mkopo? Je! wewe kamili ya a furaha hiyo huchota wengine kwa Mwokozi? Kama sivyo, mwombe Mungu tunda hili la Roho Wake sasa!

WAKOLOSAI:

KRISTO NI KUU

TITLE: Imetajwa kwa ya wapokeaji

AUTHOR: Paulo

TAREHE ya KUANDIKA: 60 AD

MAHALI ya KUANDIKA: Roma (katika

jela) WAPOKEAJI: Kanisa la Kolosai

AYA MUHIMU: *na ambaye pia alituambia juu ya upendo wenu katika Roho. ... na unayo imekuwa kupewa utimilifu katika Kristo, WHO ni ya kichwa juu kila nguvu na mamlaka. 1:8; 2:10*

NENO MUHIMU: "kichwa" (3 nyakati) KUSUDI:

	KWA TOA KWELI KUFUNDISHA	KWA SAHIHI MAFUNDISHO YA UONGO
KUHUSU WOKOVU	Warumi	Wagalatia
KUHUSU KRISTO	Waefeso	Wakolosai

MANDHARI: Onyesha ya ukuu ya Kristo - ya kichwa sivyo pekee ya ya kanisa lakini ya ya ulimwengu mzima .

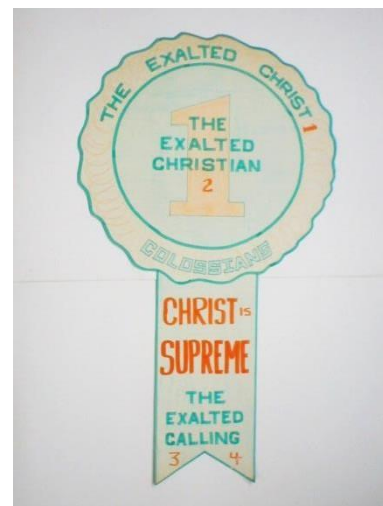
Katika mji wangu ni saruji ya kijivu jengo nje ya barabara kuu. Sio kubwa zaidi, wala mdogo zaidi jengo ndani mji. I kwanza kumbuka kuiona lini mtoto na mara nyingi akaenda zilizopita ni lakini kamwe kulipwa sana umakini kwa ni. Lo, ningekuwa ndani a wakati au mbili, lakini hakufanya hivyo kuwa na maalum kumbukumbu yake. Kisha moja Jumapili I akaenda ndani kwa ibada na a kanisa hiyo alikutana hapo na I kupatikana nzuri ushirika, nyakati ya sifa na kuabudu, na chanzo cha kujifunza na kukua. Sasa jengo lina maana tofauti kabisa kwangu ninapopita.

Kuna kitabu ndani Agano Jipya yaani sawa kabisa. Sio kubwa zaidi wala mdogo zaidi. Sote tunajua iko hapo na tunaifuata mara kwa mara, hata kuingia mara kwa mara. Walakini mara nyingi hatuchukui wakati wa kuona kilicho ndani. Ni kitabu tunachokiita Wakolosai.

USULI Kolosai ulikuwa mji mdogo karibu na Laodikia kubwa. Ingawa alikuwa katika eneo la karibu, hatuna rekodi yoyote ya Paulo wakiwa wamekwenda Kolosai. Kanisani hapo ilianzishwa na baadhi ya makanisa ya jirani ambayo Paulo alikuwa ameanzisha. Paulo aliwaandikia barua hii akiwa gerezani huko Rumi. Kwa sababu inafanana sana katika maudhui na kitabu cha Waefeso, mara nyingi hupuuza na Waefeso waliochaguliwa kusomewa.

Paulo aliandika ili kuwatia moyo kubaki waaminifu kwa Mungu na kutazama fundisho la uwongo linaloitwa "Ugnostiki." Yuda na 1 Yohana pia wanakanusha uzushi huu. Wagnostiki waliadini kuwa mtu aliyeelimika kiakili wachache walikuwa mbali juu ya raia ya ubinadamu. Kwa wao, 'mungu' ilikuwa na isiyo na utu nguvu na wao kukataliwa wokovu kwa dhambi. Nyingi ya zao uongo Shetani ni kuchakata tena leo chini ya lebo ya 'Mpya Umri.' Paulo anakanusha uzushi huu, si kwa kuonyesha kutofautiana kwake na makosa yake bali kwa kuonyesha ukweli wa Yesu. Hilo ni somo zuri kwa sisi pia. Badala ya kushambulia mafundisho ya uongo ya mwingine, mwinue Yesu kama Kweli. Paulo anaonyesha kwamba Kristo ni Mkuu juu ya kila mtu na kila kitu.

I. KRISTO ALIYEINULIWA (1:15-29) Kristo ameinuliwa kama kichwa cha viumbe vyote na kanisa.

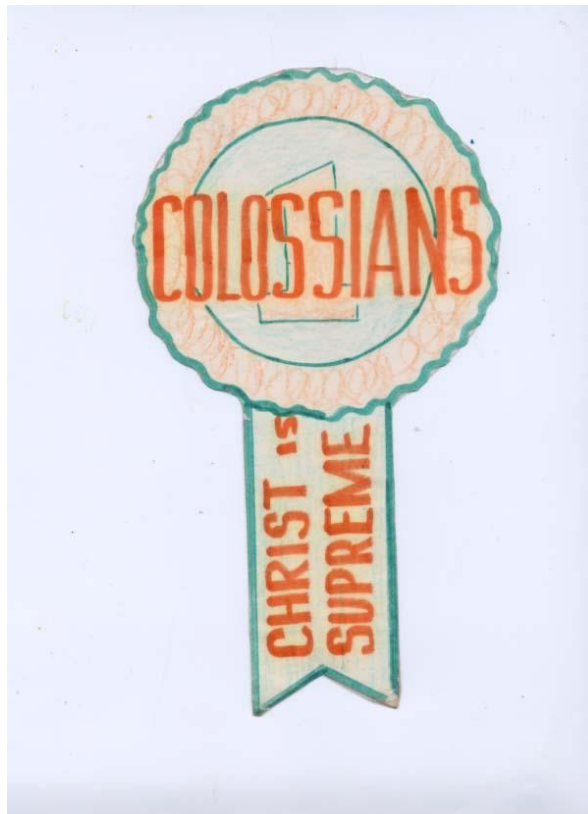

Pia anasifiwa kama mpatanishi wa mambo yote, ndiye pekee anayewaunganisha Mungu na mwanadamu. Anaelekeza kwamba aliifanya kwa kazi yake msalabani kama mbadala wetu. Paulo anasema kwamba hekima ya kweli huja tu kwa kumjua Yesu, si kupitia mfumo wowote wa uwongo unaodai kuwa na majibu yote yenyewe.

II. WALIOINULIWA MKRISTO (2:1-23) Paulo anasema kwamba Kristo ameinuliwa juu falsafa na rufaa kwa yao kwa kabisa kugeuka kutoka zote uongo mafundisho na walimu. Yeye pointi nje hiyo yoyote mfumo ya sheria inashindwa, kwamba tuko huru kutokana na hayo yote kupitia kifo cha Kristo, kuzikwa na kufufuka kwake. Paulo pia anaonyesha Kristo ni mkuu kuliko mafundisho yoyote ya fumbo au mfumo wowote wa kujinyima raha.

III. THE IMEINULIWA KUPIGA SIMU (3:1 - 4:6) Hivi karibuni Yesu mapenzi kurudi kwa sisi, hivyo Paulo anasema hata sasa sisi tuwe kama Yeye kwa maana ndipo tutakuwa kama Yeye kabisa. Kisha anatumia hili kwa maeneo mbalimbali ya maisha yetu: maisha ya kila siku, mahusiano ya familia, majukumu ya kazi, na maisha yetu binafsi ya kiroho pia.

Ni imekuwa alisema hiyo ikiwa Kristo ni sivyo Bwana YA yote, Yeye ni sivyo Bwana AT zote. Tengeneza hakika Yeye ni kwanza katika maisha yako, ya Juu Moja ni nani kuinuliwa juu zote mwingine. Kama Yeye ni sivyo zote katika yako maisha, Yeye ni sivyo katika Yake mahali pazuri, panapostahili!

1 WATHESALONIKE:

YESU NI KUJA TENA

TITLE: Imetajwa kwa ya wapokeaji

AUTHOR: Paulo

TAREHE ya KUANDIKA: 51 BK

MAHALI pa MAANDISHI: WAPOKEAJI

wa Korintho: Kanisa saa Thesalonike

UFUNGUO AYA: *kwa wao wenyewe ripoti nini aina ya mapokezi wewe alitoa sisi. Wao sema jinsi gani wewe akageuka kwa Mungu kutoka sanamu kwa tumikia ya wanaoishi na kweli Mungu, na kumngojea Mwanawe kutoka mbinguni, ambaye alimfufua kutoka ya aliyekufa - Yesu, WHO uokoaji sisi kutoka kwa ghadhabu inayokuja. (1:9-10)*

MANENO MUHIMU: "faraja" (mara 6); "kuja (kwa Bwana)" (4)

KUSUDI: Kuwapongeza waamini wa Thesalonike kwa imani yao na kujilinda dhidi yake ukosoaji.

Yeye pia inaelekeza yao katika maeneo

ya ugumu: ngono usafi, upendo & hasa ya Pili Inakuja ya Kristo. NIA:

Kuja kwa Kristo Mara ya Pili

Askari-jeshi 10,000 wa Gideoni walipoenda kunywa, ni 300 tu kati yao waliochaguliwa. Hawa ndio waliokunywa wakitazama juu. Ili sisi tuwashinde adui zetu leo ni lazima tupatikane 'tukitazama juu' pia. Huo ni ujumbe wa Paulo kwa Wathesalonike.

Paulo ilianza a kanisa katika Thesalonike juu yake Pili Mmisionari Safari. Ni ilikuwa pekee ya kanisa la pili lililoanzishwa katika ardhi ya Ulaya. Ilikuwa na fursa nyingi lakini ilikabiliwa na mateso mengi. Paulo aliwaandikia kutoka Korintho ili kuwatia moyo katika nyakati zao za mateso.

ANGALIA MBALI NA: Matatizo (sura ya 1) Paulo anaanza kuwaombea, akiwatia moyo katika uaminifu. Anawapongeza kwa matunda yao: kupokea injili na kuipitisha. Sifa yao ya kimungu ilikuwa imeenea upesi. Paulo anawataka wamtazame Mungu na yale ambayo amewatendea, na si kuzingatia mateso na mateso yao.

ANGALIA MBALI NA: Muda (sura 2) Kisha Paulo inatetea mwenyewe dhidi ya mashambulizi na ukosoaji fulani katika Thesalonike umekuwa ukienea juu yake. Anawahakikishia kwamba nia na mbinu zake zote zilikuwa safi. Alikazia fikira kumtumikia Mungu, si kupata pesa au sifa yake mwenyewe. Yeye kuhimizwa wao, pia, kwa sivyoy kuzingatia juu hii ya muda ulimwengu wakati ya ngumu nyakati wao walikuwa yanayowakabili.

ANGALIA MBALI NA: Majaribu (sura ya 3) Paulo anawaambia alimtuma Timotheo kusaidia kisha kuvumilia kwa uaminifu zao njia, na ya Timotheo nzuri ripoti kuhusu yao kweli kuhimizwa Paulo kama vizuri. Yeye anahitimisha hili sehemu kuomba hiyo yeye mapenzi kuwa uwezo kwa tembelea yao katika mtu sana hivi karibuni. Baada ya kuwaambia yao nini kwa angalia mbali, kisha anawaambia nini cha kuangalia:

ANGALIA JUU: Baragumu (sura ya 4) Paulo anawapa changamoto ya kuwa safi katika maisha yao, kwani baadhi yao waliendelea katika zao mzee mpagani uasherati. Yeye alisisitiza hiyo wao ni kwa upendo kila mmoja nyingine. Yeye aliwasahihisha wale waliosema hawakuwa na kazi kwa sababu Yesu alikuwa anarudi upesi. Kisha akatoa maelezo kamili zaidi juu ya Unyakuo katika Biblia (4:13-18). Baragumu siku moja italia na

hizo WHO kuwa na kukubaliwa Yesu kama Mwokozi mapenzi kuwa na zao miili papo hapo iliyopita na kuchukuliwa kwa mbinguni. Wale ambao kuwa na tayari wamekufa miili ya muda ndani mbinguni na wao miili ya duniani mapenzi kukuzwa saa hiyo wakati na kuchukuliwa kwa mbinguni, pia. Hivyo sisi usifanye kuwa na kuogopa kifo wala huzuni ya hasara ya waumini waliokufa kabla yetu. Wale waliouawa katika mateso wafike tu mbinguni kwanza! Yesu angeweza kurudi siku yoyote, na kumaliza mateso yao duniani. Hivyo wataishi wakitazama juu, wakingoja tarumbeta.

ANGALIA: Ushindi (sura ya 5) Mara tu baada ya kunyakuliwa kutakuwa na Dhiki. Mateso waliyokuwa wakivumilia hayakuwa Dhiki. Waumini hawako chini ya hukumu ya Mungu ('ghadhabu' mst. 9; Warumi 8:1). Hadi wakati huu, lazima waishi maisha ya ushindi ya Kikristo, wakikua na kuhudumu kwa wengine. Paulo alihitimisha kwa kuomba kwa zao jumla kuwa. Yeye aliomba wao ingekuwa kuishi a mtakatifu mkristo kuishi mpaka Yesu akarudi kwa yao. Na kujua na kukumbuka hiyo Yesu ilikuwa kuja nyuma kwa wao, wangeweza kuweka mateso ya maisha haya sawasawa mtazamo. Aliwahakikishia kwamba Mungu atawahifadhi. Kisha akamalizia kwa ombi lake la kawaida la maombi kwa niaba yake, salamu, malipo na baraka.

Siku moja biashara ilikuja shuleni na kuwaahidi watoto kwamba siku moja atarudi na kuleta a maalum sasa kwa zote WHO alikuwa zao madawati safi lini yeye imefika. A fulani msichana katika ya chumba cha darasa kilitamani sana kupokea zawadi hii kwa hivyo alijitolea kusafisha dawati lake kila Jumatatu asubuhi. Mwalimu alijua kwamba haingekaa safi kwa muda mrefu, kwa kuwa msichana huyo hakuwa nadhifu sana. aliuliza yake nini kilichotokea ikiwa ya mtu alikuja juu Ijumaa. Yeye kuamua kwa safi yake dawati Jumatatu na Ijumaa. Ndipo alipoulizwa iwapo angekuja Jumatano, aliamua kwamba alihitaji kusafisha dawati lake kila asubuhi. Lakini vipi ikiwa atakuja mwisho wa siku? Hatimaye aligundua kuwa ni nini yeye inahitajika kwa fanya ilikuwa weka yake dawati safi saa YOTE nyakati. Paulo anataka sisi, kama ya Wathesalonike, daima kufahamu na kuwa tayari kwa ajili ya kurudi kwa Yesu hivi karibuni. Usizingatie shida au shida zako, lakini kurudi kwake!

2 WATHESALONIKE:

YESU NI KUJA HIVI KARIBUNI

TITLE: Imetajwa kwa ya wapokeaji

AUTHOR: Paulo

TAREHE ya MAANDIKO: 51 AD, hivi punde baada ya 1 Wathesalonike

MAHALI pa MAANDISHI: WAPOKEAJI

wa Korintho: Kanisa saa Thesalonike

FUNGU MUHIMU: *Hii itatokea wakati Bwana Yesu atakapofunuliwa kutoka mbinguni katika mwako wa moto pamoja na malaika zake wenye nguvu. Atawaadhibu wale wasiomjua Mungu na wasioitii Injili ya Bwana wetu Yesu. Wao mapenzi kuwa kuadhibiwa na uharibifu wa milele na kufungiwa kutoka kwa uwepo wa Bwana na kutoka ya ukuu ya yake nguvu juu ya siku atakapokuja kutukuzwa katika watu wake watakatifu na kustaajibishwa na wale wote walioamini. Hii inajumuisha wewe, kwa sababu wewe aliamini ushuhuda wetu kwako. (1:7b-10)*

UFUNGUO MANENO: "Siku ya ya

Bwana" KUSUDI:

1 WATHESALONIKE	2 WATHESALONIKE
Hufundisha ya NINI ya ya Unyakuo	Hufundisha ya LINI ya ya Unyakuo
Fundisha kitu MPYA - Unyakuo	sahihi KOSA - wakati ya Unyakuo
Hasa kuhusu ya kanisa	Hasa kuhusu Shetani, Mpinga Kristo, ulimwengu

MANDHARI: kwa sema ya Mthesalonike waumini Kristo ingekuwa kurudi KABLA ya Dhiki, na kwa waeleze jinsi walivyopaswa kuishi hadi Kristo atakapokuja.

Ukweli wa Unyakuo ni mojawapo ya mafundisho tukufu zaidi ya mafundisho yote ya Kikristo. Inatia moyo ajabu na kuinua. Kujua Yesu mapenzi kurudi hivi karibuni kwa kuchukua hizo WHO amini katika Yeye kwa mbinguni kuwa pamoja naye milele inafariji na kuhamasisha. Walakini, licha yake ukweli rahisi, kuchanganyikiwa sana na kutokuelewana ina kuibuka karibu hii rahisi mafundisho. Ni rahisi kwa kuelewa hiyo Shetani ingekuwa fanya awezavyo ili kuchanganya na kuficha ukweli huu mzuri. Alifanya jambo lile lile katika siku za Paulo, pia.

Muda si mrefu Paulo aliandikia kanisa huko Thesalonike, akiwaambia kuhusu Yesu kurudi kwa wao, mawazo potofu ilianza kwa kuendeleza ambayo ilichukua mbali na ya faraja ya ukweli huu. Kwa kwa mfano, baadhi ya walimu wa uongo katika Thesalonike walisema mateso waliyokuwa wakikabili wakati huo yalikuwa ni Dhiki ambayo tayari ilikuwa imeanza. Hata hivyo Paulo alisema Unyakuo ulikuja kabla ya dhiki. Nini kilikuwa kweli? Nani alikuwa sahihi?

I. WASIWASI WA KURUDI KWA KRISTO (sura 1) Tena Paulo huanza na shukrani kwa zao uaminifu katika nyakati ya mateso. Yeye uhakika yao hiyo Mungu ilikuwa sivyo haki katika kuruhusu wao kwa uzoefu ya majaribio wao walikuwa kwenda kupitia. Yeye kukumbushwa yao kuhusu nini ya baadaye uliofanyika ikiwa hawakufa kabla Kristo hajarudi. Kama wangemkubali Yesu kama Mwokozi

wangechukuliwa kwenda mbinguni mara Yesu atakaporudi. Kama hawakumkubali wangeendelea kuishi katika ile Dhiki na kujikuta chini ya hukumu ya Mungu.

Kisha Paulo aliomba Mungu aendeleo kutimiza mapenzi yake katika maisha yao ya utii, na wangemtukuza. Aliwahakikishia walikuwa wakifanya mema na hawakuwa chini ya hukumu ya Mungu, kwa ajili ya ile Dhiki alikuwa sivo ilianza bado. Kisha yeye huenda juu kwa thibitisha hiyo wao haikuweza tayari kuwa katika ya Dhiki.

II. JIBU KUHUSU UFUNUO YA MPINGA KRISTO (sura 2) Hapana, Paulo anasema, wewe hawajakosa Kunyakuliwa na kuingia katika hukumu ya Mungu. Uthibitisho wake ni kwamba Mpinga Kristo bado hajafunuliwa, na wakati Dhiki inaanza kweli Mpinga Kristo atakuwa pale pale. Kwa kweli, hawezi kuwa imefichuliwa mpaka baada ya ya Unyakuo, lini ya Kanisa na ya Mtakatifu Roho ni wamekwenda. The Mpinga-Kristo hangeweza kufunuliwa bado, kwa maana Unyakuo lazima uje kwanza. Ukweli wa kwamba walikuwa bado hapa ulithibitisha Unyakuo haujafika.

Kisha Paulo anajenga juu ya maelezo mengi yaliyotolewa na Danieli na Ezeieli kuhusu Mpinga Kristo na matendo yake juu ardhi. Paulo basi anatoa asante kwa zao kiroho kusimama kama kuonekana katika tofauti kwa ya ulimwengu unaowazunguka. Aliwahimiza simameni imara katika yale aliyowafundisha alipokuwa huko na katika barua yake ya kwanza.

III. MAOMBI KUHUSU KURUDI KWAO KAZINI (sura ya 3) Kisha Paulo alishughulikia tatizo la mwisho lililokuwa limetokea kuhusu Unyakuo. Wengine walikataa kufanya kazi kwa sababu Unyakuo ungeweza kuja wakati wowote, basi kwa nini ujisumbue? Paulo alipata nguvu sana pamoja nao, akiwaambia kwamba ikiwa mtu hatafanya yake shiriki kwa msaada mwenyewe, hapana moja lazima fanya chochote kwa msaada yeye! Hiyo ni jinsi gani muhimu ni ni kwa Watu wa Mungu kuishi maisha matakatiifu ya Kikristo.

Sisi siwezi na sitaweza kujua hasa lini ni ni wakati kwa ya Unyakuo, lakini sisi unaweza sema lini ya msimu unapata karibu zaidi (Mathayo 24:36-39). Mikato unaweza kuwa waliona mapema, lakini kazi haifanyi hivyo kuanza mpaka ya maumivu ('ishara') huja karibu na ngumu.

Paulo basi imefungwa na maombi. Yeye aliuliza hiyo wao ingekuwa kuwa fahamu ya ya Mungu uwepo, amani na neema. Baada ya baraka na salamu za mwisho, kitabu kinafungwa.

1 TIMOTHEO:

AMRI YA KANISA

TITLE: Imetajwa kwa mpokeaji

AUTHOR: Paulo

TAREHE ya KUANDIKA: 62 AD

MAHALI pa MAANDISHI: MPOKEZI WA

Makedonia: Timotheo, a vijana mchungaji rafiki

UFUNGUO AYA: *ikiwa I asubuhi kuchelewa, wewe mapenzi kujua jinsi gani watu inapaswa mwenendo wenyewe katika ya Mungu kaya, ambayo ni ya kanisa la Mungu aliye hai, nguzo na msingi wa kweli. ... Lakini utauwa pamoja na kuridhika ni faida kubwa. ... Lakini wewe, mtu wa Mungu, uyakimbie hayo yote; ukafuate haki, utauwa, na imani; upendo, uvumilivu na upole. 12 Pambana ya nzuri vita vya imani. Shika uzima wa milele ambao uliitiwa ulipoungama maungamo mazuri mbele ya mashahidi wengi. ... Timotheo, linda kile ulichokabidhiwa kwa yako kujali. Geuka mbali kutoka wasiomcha Mungu gumzo na ya*

kupinga mawazo ya nini ni kwa uwongo kuitwa maarifa, 3:15; 6:6, 11-13, 20

UFUNGUO MANENO: "Nzuri" (22 nyakati); "utauwa" (8); "mafundisho" (8); "Mwalimu/mwalimu" (7)

KUSUDI: Paulo anatoa mwongozo kwa mwanafunzi wake mchanga kama mchungaji. Anamwonya kuhusu walimu wa uongo na kueleza jinsi anavyopaswa kuendesha kanisa.

MANDHARI: Sahihi kanisa agizo.

Kabla hata hatujajua kama mzaliwa wetu wa kwanza angekuwa mvulana au msichana, Mungu aliweka juu ya mioyo yetu wote kumwita 'Timotheo' kwa sababu angekuwa mchungaji kijana. Timotheo katika Biblia ni mfano mzuri kwa mtu yeyote kwa kufuata. Kuzaliwa kwa a Kigiriki baba na Myahudi mama, yeye ilikuwa iliyoongozwa kwa wokovu katika Yesu kwa Paulo katika safari yake ya kwanza ya umishonari. Mama yake wote wawili, Eunice, na bibi Loisi, alikuwa nayo uvutano mzuri wa kimungu juu yake. Kwa sababu ya vipawa vyake vya kiroho na ukomavu wa haraka, na pia kwa sababu kwa kawaida alishirikiana naye vizuri sana, Paulo alimwomba Timotheo aje pamoja naye na kusaidia katika safari yake ya pili ya umishonari. Alimsaidia Paulo kuanzisha makanisa huko Filipi, Thesalonike, Berea na Korintho. Paulo alimtuma popote na kila mahali kama 'mtatuzi' wake rasmi ili kurekebisha hali ngumu katika makanisa. ambayo Paulo mwenyewe ilikuwa haiwezi kwa tembelea. Hii akaenda juu kwa miaka. Timotheo na Paulo walikuwa karibu sana kwa ya sana mwisho. Yeye ilikuwa pengine na Paulo katika Roma ya pili wakati Paulo ilikuwa kufungwa hapo. Kukamatwa huku kuliishia katika kunyongwa kwa Paulo. Timotheo mwenyewe alikufa kama shahidi, aliuawa na serikali ya Kirumi.

USULI 1 Timotheo iliandikwa karibu miaka 3 kabla ya kifo cha Paulo. Timotheo alikuwa ametumwa Efeso ili kutatua matatizo huko huku Paulo akihudumu mahali pengine. Paulo alitazamia kuungana naye huko Efeso lakini ilikuwa kuchelewa, hivyo yeye aliandika hii barua kwa Timotheo kuelekeza yeye jinsi gani kwa kubeba juu mpaka yeye nimefika hapo. Hivyo tuna ufahamu wa Paulo kuhusu jinsi kanisa linapaswa kuendesha. Kutoweza kufika Efeso kulikatisha tamaa Paulo na Timotheo, lakini kwa hakika kwa faida yetu.

I. KUTAMISHWA KWA TIMOTHEO (1:3-20) Ni dhahiri mambo hayakuwa yakienda sawa kwa Timotheo ambaye alikuwa rahisi kwenda. Walimu wa uwongo, wanawake watawala, na migogoro ya kanisa walimfanya amuulize Paulo kama angeweza tafadhali kuondoka Efeso. Ilikuwa mbaya sana ilikuwa ikimletea matatizo ya tumbo! Paulo alimwambia bila shaka abaki na kukabiliiana na upinzani. Ingawa hilo lisingalikuwa gumu kwa Paulo, kwa wazi Timotheo alikuwa na asili tofauti kabisa. Hivyo Paulo anamtia moyo na kumuunga mkono Timotheo katika hili

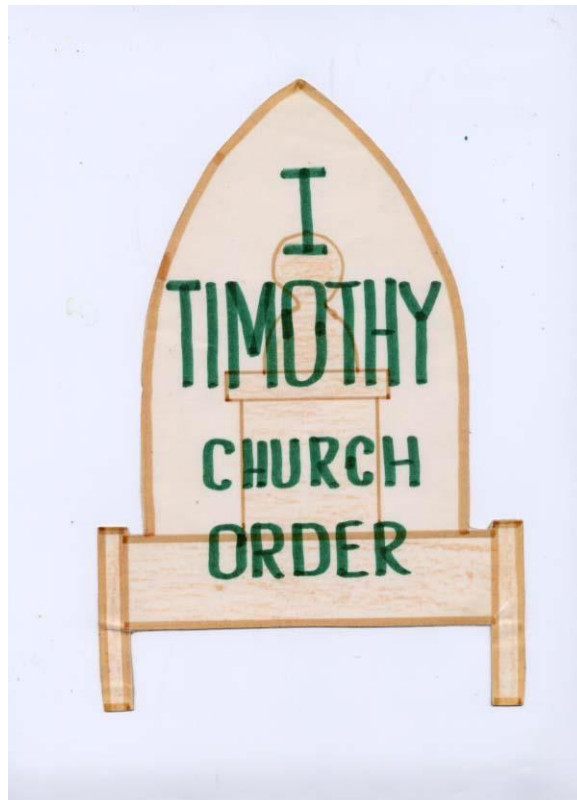
mgawo mgumu. Anampa ushauri na mwongozo pamoja na kumkumbusha wajibu wake wa kukaa na kuifanya kazi hiyo. Kanisa lilihitaji utaratibu na yeye ndiye aliyeuleta.

II. SHIRIKA YA KANISA (2:1 - 3:16) Paulo basi mazungumzo kuhusu ya umuhimu ya maombi katika kanisa na kwamba linapaswa kuongozwa na wanadamu. Anahimiza kwamba wanawake Wakristo wanapaswa kuonyeshwa kwa mapambo ya ndani ya nafsi, si kwa mavazi ya nje ya mwili. Maisha yao yanapaswa kuonyesha unyenyekevu na matendo mema. Wanaume ndio wawe viongozi, wanawake wawe wafuasi. Ni wazi kwamba hilo halikuwa likifanyika Efeso.

Kisha Paulo akamwambia Timotheo sifa zinazopaswa kuwa kwa wazee na mashemasi. Uongozi wa kiume ulihitaji kunyooshwa huko pia. Nani wa kuchagua kwa uongozi wa kanisa daima ni muhimu sana somo. Tangu Paulo haikuwa hivyo uwezo kwa tembelea hapo kama hivi karibuni kama yeye alikuwa matumaini, yeye inaelekeza Timotheo kuhusu jinsi ya kuchagua na kutumia viongozi.

III. UENDESHAJI WA TIMOTHEO (4:1 – 6:19) Sehemu hii ya mwisho ya 1 Timotheo inahusiana na mwenendo na kazi ya Timotheo ndani ya kanisa. Paulo anamwonya kuhusu walimu wa uongo na kumkumbusha wa wajibu wake kuwa a wacha Mungu mwalimu. Paulo mazungumzo kuhusu ya kanisa kama a familia na inahimiza Timotheo kwa kutibu ya watu wa kanisa kama angewatendea wanafamilia: kwa heshima na heshima.

Jinsi gani hufanya yako kanisa msururu juu dhidi ya ya Paulo viwango kama waliotajwa katika 1 Timotheo? Kama ni sivyo kukutana na kanuni hizo kuna kitu kibaya. Kama Paulo angekuwa hai angekuja kurekebisha mambo. Yeye hayuko na hatafanya, lakini Mungu yuko na atafanya. Kuwa Timotheo na kuleta utaratibu katika kanisa lako.

2 TIMOTHEO:

MWAMINIFU HUDUMA

TITLE: Imetajwa kwa mpokeaji

AUTHOR: Paulo

TAREHE ya KUANDIKA: 64 BK

MAHALI ya KUANDIKA: Roma (gerezani

#2) MPOKEAJI: Timotheo, mchungaji

kijana

AYA MUHIMU: *Lihubiri Neno; kuwa tayari katika msimu na nje ya msimu; sahihi, kemea na kuhimiza-na kubwa subira na mafundisho makini. 3 Kwa maana utakuja wakati ambapo watu hawatavumilia na sauti mafundisho. Badala yake, kwa suti zao kumiliki tamaa, wao itakusanya karibu nao idadi kubwa ya waalimu kusema nini kuwasha kwao masikio kutaka kwa sikia. 4 Wao mapenzi kugeuka zao masikio mbali kutoka ukweli na kugeuka kando kwa hekaya. 5 Lakini wewe, weka yako kichwa katika zote*

hali, vumilia ugumu, fanya ya kazi ya na mwinjilisti, kutokwa zote ya majukumu ya yako wizara. 4: 1-5

UFUNGUO NENO: "Nzuri" (5 nyakati)

KUSUDI: Paulo ni kutoa zaidi mwongozo kwa ya vijana mtu yeye ni mafunzo katika ya uchungaji. Yeye inamwambia jinsi ya kuishi kama mtumishi wa kweli katika wakati wa uasi. Pia anamwomba Timotheo aje kwake upesi, kwa kuwa alikuwa karibu kuuawa.

MANDHARI: ya Paulo mwisho maneno ni kwa kwa uaminifu tumikia Mungu.

Paulo amekuwa akimtumikia Mungu kwa uaminifu kwa zaidi ya miaka 30. Imekuwa miaka 20 tangu safari yake ya kwanza ya umishonari. Yeye ina kuteseka sana, dhabihu sana, na imekuwa karibu kifo mara nyingi. Yake kipaji, mwenye vipawa akili na utu wenye nguvu umeongoza kanisa la kwanza katika miaka yake migumu ya kukua wakati walimu wa uongo na viongozi wa kisiasa wenye wivu walijaribu yote wanayoweza kuliangamiza. Sasa yuko gerezani tena. Katika miaka 5 tangu kifungo chake cha kwanza Paul ina imekuwa uwezo kwa kusafiri kwa ona makanisa yeye ina ilianza kama vizuri kama kwenda kuanza mpya wale katika maeneo yeye alikuwa haijawahi kuwa. Sasa ya mwisho ni karibu na Paulo anajua ni. Mungu ina iliyoinuliwa juu a mpya kizazi ya mtaa viongozi kwa kuchukua juu ya mwongozo ya ya kanisa. Paulo ni huvaliwa nje kimwili. Yeye anaandika moja mwisho barua, kwa ya moja mtu (nyengine kuliko mwaminifu Luka ambaye alikuwa pamoja naye ya mwisho) anapenda zaidi kuliko mtu yeyote, mtoto wake katika imani, Timotheo. 2 Timotheo ina ya Paulo kufa maneno, yake mwisho mawasiliano kama yeye nyuso kifo. Kama a habari mwandishi wa habari alikuwa waliohojiwa Paul katika hii wakati wao ingekuwa kuwa na aliuliza yeye ikiwa yeye alikuwa yoyote mashaka kuhusu jinsi gani yeye zilizotumika yake maisha. "Paulo, ilikuwa ni thamani hilo?" "Ndiyo!" Paulo ingekuwa thibitisha, "na sana zaidi." "Nini mwisho kuagana maneno fanya wewe kuwa na kwa yako wafuasi nje huko?" ya mwandishi wa habari angeuliza. Paulo alijibu "Uwe mwaminifu." Hiyo, katika athari, ni ya ujumbe wa 2 Timotheo. "Uwe mwaminifu!"

USULI Mateso yanazidi kuwa mabaya kwa waumini. Maelfu wanauawa shahidi. Wanachukuliwa kuwa maadui wa Roma na hawana haki ya kuhukumiwa kwa haki. Ndipo Nero alipoichoma Rumi na kuilaumu Wakristo, mambo ilizidi kuwa mbaya. Kila mtu alianza kulaumu yao kwa kila kitu. Peter ni pia katika jela, hivi karibuni kusulubiwa kichwa chini. Paulo ni adui namba moja wa umma. Alisalitiwa na kudanganywa alipokuwa Efeso, na hivyo sasa anajipata gerezani katika Rumi. Hayuko chini ya kifungo cha nyumbani bali yuko kwenye shimo akisubiri kunyongwa. Hii huondoa uwongo wote na kupata haki moyo na kiini cha kile kilicho ndani ya mtu. Mtu anapokabiliwa na kifo facade yote huvuliwa. Hilo ndilo linaloifanya 2 Timotheo kuwa barua yenye kufunua.

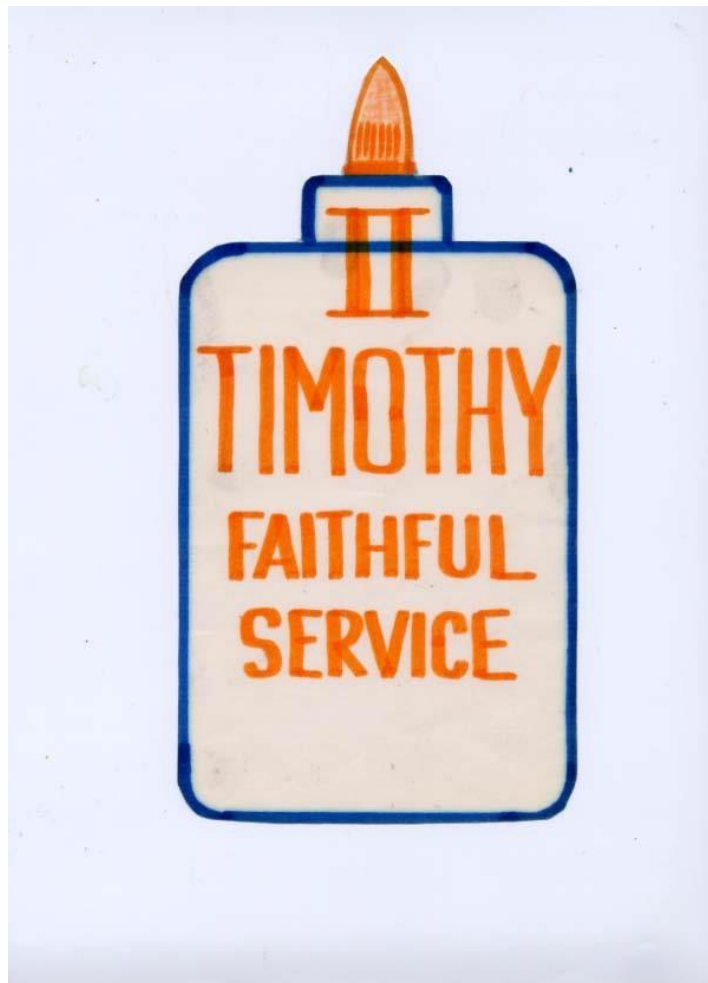
I. MWAMINIFU KWA MUNGU (1:3-18) Paulo huanza kwa kutia moyo Timotheo kwa kukaa mwaminifu kwa Mungu na kutumia yake zawadi ya kiroho kufundisha kwa ya Mungu utukufu. Na zote ya ukandamizaji kwenda juu, hii inaonekana Timotheo ilikuwa kupigana unyogovu na Paulo anafanya kila awezalo kumtia moyo na kumtia moyo kubaki mwaminifu kwa Mungu na kutoionea haya injili. Paulo haifanyi hivyo kutaka Timotheo kwa kuhisi vibaya kwa sababu ya yake kumiliki mateso. Yeye anasema hiyo ni a halisi upendeleo kwa kuteseka kwa ajili ya injili. Wengi wanakengeuka chini ya shinikizo, lakini Paulo anamwambia Timotheo ahakikishe anabaki mwaminifu kwa Yesu.

II. MWAMINIFU KWA NAFSI (2:1-26) Kisha Paulo atumia vielezi saba vya uaminifu kuwa vielelezo kwa Timotheo: mwalimu, askari, mwanariadha, mkulima, mfanyakazi, chombo na mtumwa. Akijua kwamba mambo yatakuwa mabaya zaidi kwa Timotheo, Paulo anataka kuhakikisha kwamba anabaki kuwa kweli.

III. MWAMINIFU KWA WENGINE (3:1 – 4:15) Ingawa hali ni mbaya, Paulo anamwambia Timotheo abaki mwaminifu kwa Mungu na yake wizara. Yeye huhakikishia yeye hiyo yeye ni katika ya Mungu mapenzi na anasema yeye kwa endelea kuishi hivyo yeye mapenzi kuwa furaha yake anapokufa. Weka mambo katika mtazamo wa milele ndio ujumbe wa Paulo. Paulo anamalizia kwa kuwapongeza wale ambao wamekuwa waaminifu kwake. Anataka kumwona Timotheo kwa mara nyingine kabla hajafa ikiwezekana. Hatujui ikiwa yeye nimepata hapo katika wakati au la. Baadhi sema yeye ilikuwa kukamatwa mwenyewe wakati yeye walijaribu kwa ona Paulo. Ikiwa ndivyo aliachiliwa na kuhudumu huko Efeso kwa muda fulani pamoja na Yohana hadi kuuawa kwa ajili ya uaminifu wake.

Paulo ingekuwa sema sisi ya sawa jambo leo - kuwa mwaminifu. Hiyo ilikuwa Yesu ombi ya Yake wafuasi kama vizuri.

Nini kuhusu wewe. Je! wewe mwaminifu? Je! wewe kupita ya mtihani? Hakikisha !

TITO:

KILA SIKU TEMBEA

TITLE: Imetajwa kwa mpokeaji

AUTHOR: Paulo

TAREHE ya KUANDIKA: 62 AD

MAHALI ya KUANDIKA: Korintho

MPOKEAJI: Tito, a vijana mchungaji Paulo ni mafunzo kwa wizara

UFUNGUO AYA: Kwa ya neema ya Mungu hiyo huleta wokovu ina ilionekana kwa zote wanaume. 12 Inafundisha sisi kusema "Hapana" kwa kutomcha Mungu na ya kidunia tamaa, na kwa kuishi kujidhibiti, wima na wacha Mungu maisha katika hii sasa umri, 13 wakati sisi subiri kwa ya heri matumaini-the tukufu kuonekana ya wetu kubwa Mungu na Mwokozi, Yesu Kristo, 14 ambaye alijitoa nafsi yake kwa ajili yetu ili atukomboa na udhalimu wote na kujisafisha kwa ajili yake mwenyewe watu. hiyo ni yake sana mwenyewe, hamu kwa fanya nini ni nzuri. ... Lakini lini ya wema na upendo ya Mungu Mwokozi wetu alionekana, 5 alituokoa, si kwa sababu ya mambo ya haki tuliyofanya, bali kwa sababu ya rehema yake. Alituokoa kwa kuoshwa kwa kuzaliwa mara ya pili na kufanywa upya na Roho Mtakatifu, 6 ambaye akamwaga juu sisi kwa ukarimu kupitia Yesu Kristo wetu Mwokozi, 7 hivyo kwamba, kuwa na imekuwa kuhesabiwa haki kwa yake neema, tunaweza kuwa warithi tukiwa na tumaini la uzima wa milele. 8 Neno hili ni la kutegemewa. Nami nataka uyasisitize mambo haya, ili wale waliomwamini Mungu wawe waangalifu katika kutenda mema. Mambo haya ni bora na yanafaa kwa kila mtu. 2:11-14; 3:4-8

UFUNGUO MANENO: "Nzuri" (11 nyakati); "nzuri kazi" (6 nyakati); "sauti" (5 nyakati) KUSUDI:

1 TIMOTHEO	TITO	2 TIMOTHEO
Mara nyingi kichungaji	Mchungaji mdogo	Mara nyingi kichungaji
Mlinzi ya injili 6:20	Fanya mazoezi ya injili 3:8	Hubiri ya injili 4:2

MANDHARI: Jinsi gani kwa kuishi a wacha Mungu maisha

Baada ya safari yake ya tatu ya umishonari, Paulo alienda Yerusalemu ambako alishtakiwa kwa uwongo na kukamatwa. Kwa usalama wake alipelekwa Kaisaria ambako alikaa miaka 2 katika kifungo cha nyumbani. Paulo alikata rufani kwa Kaisari na akapelekwa Rumi. Akiwa njiani alivunjikiwa na meli. Hatimaye aliachiliwa kwa sababu Wayahudi hawakuweza kuthibitisha mashtaka yoyote dhidi yake. Kisha Paulo akaenda Efeso na kuondoka Timotheo hapo kwa msaada makanisa katika hiyo mzima eneo. Paulo iliendelea juu kwa kaskazini Ugiriki na aliandika tena kwa Timotheo, akimtia moyo katika kazi yake na kueleza kuhusu utaratibu na mpangilio wa kanisa (1 Timotheo). Kisha Paulo alikwenda Krete na kumwacha Tito huko ili asimamie makanisa hayo. Punde Paulo aliondoka Krete na kwenda Korintho. Kutoka hapo aliandika barua kwa Tito akimtia moyo yeye. Hatimaye aliishia katika Efeso tena wapi yeye ilikuwa kukamatwa kwa ya pili wakati na kuchukuliwa nyuma kwa Roma kwa ya uhalifu wa kuwa Mkristo. Kutoka gerezani huko alimwandikia Timotheo tena (2 Timotheo).

USULI Sandiwichi kati ya 1 na 2 Timotheo ni kitabu cha Tito ambacho kinafanana sana na 1 Timotheo. Tito alikuwa mtu wa Mataifa ambaye Paulo aliongoza kwenye wokovu. Paulo alimpeleka kwenye baraza la Yerusalemu ili kuonyesha ya viongozi a Mataifa inaweza kuwa kuokolewa bila kuwa tohara. Saa ya mwisho ya ya tatu safari ya umishonari Tito tena ni zilizotajwa. Paulo imetumwa yeye

kwa Korintho kwa mpango na maridadi matatizo hapo (mengi sawa kama Timotheo ilikuwa imetumwa kwa Efeso). Hasa, ingawa, Tito ilifanya kazi na ya makanisa juu Krete, kama vile Timotheo alivyofanya kazi na makanisa ya Efeso.

I. MWENENDO WA VIONGOZI (1:5-16) Paulo anaanza kwa kumkumbusha Tito jinsi viongozi wa kanisa walivyokuwa kuishi na kutenda. Sifa na mahitaji zilitolewa kwa ajili ya mashemasi na wazee. Paulo pia

anaonya yao kuhusu uongo walimu na zao hatari. Tito haikuweza kuwa kila mahali juu ya kisiwa ya Krete, kwa hiyo alihitaji viongozi wanaotegemeka kusimamia makanisa mbalimbali ya nyumbani huko. Huu ulikuwa mpangilio uleule uliotumika katika miji yote ambapo kulikuwa na makanisa.

II. MWENENDO YA WALEI (2:1-10) Paulo anasema Tito jinsi gani zote waumini ni kwa kuishi. Mzee wanaume ni kuwa na kiasi, wanawake wastahi na waaminifu, wanaume vijana na kuwa na busara. Wote wanapaswa kuweka mifano ya kimungu kwa wengine. Watumishi pia wanapaswa kuishi maisha ya utauwa, ya kunyenyekea.

Katika zote mambo wao ni kwa kuishi kwa neema. Wao ni kwa kugeuka kutoka wasiomcha Mungu tamaa na tamaa. Wao ni kwa kuishi kukumbuka hiyo Yesu inaweza njoo nyuma kwa yao saa yoyote wakati na wao ni kwa daima kuwa tayari. Utakatifu lazima uwe sifa ya watu wa Mungu.

Katika uhusiano kwa ya serikali wao ni kwa kuwa nzuri wananchi. Kwa zote watu wao ni kwa kuwa tayari kutenda lililo jema, mwaminifu katika yote wasemayo na kutenda, mwenye neema na mwenye kusamehe kwa wote, mwenye kujali na mnyenyekevu kila wakati. Hii itawaonyesha wengine kile ambacho Mkristo ni kweli. Ni lazima wajiepushe na ugomvi na ugomvi baina yao.

Yeyote ambaye usifanye kufuata haya kanuni ni kwa kuwa wenye nidhamu hivyo wao tubu au zinaondolewa. Hii itaonyesha uzito wa dhambi na kuweka kanisa safi. Kuishi maisha ya Kikristo ni lazima, si hiari. Ni sharti, sio pendekezo. Unaendeleaje?

FILEMONI:

MKRISTO KWA ADABU

TITLE: Imetajwa kwa mpokeaji

AUTHOR: Paulo

TAREHE ya KUANDIKA: 60 AD

MAHALI pa MAANDIKO: Roma

(gerezani) MPOKEA: Filemoni, a tajiri na mwamini mashuhuri katika Kolosai

AYA MUHIMU: *Kwa hiyo kama unaniona kuwa mwenzako, mkaribishe kama utakavyokaribisha mimi. 18 Kama yeye ina kufanyika wewe kosa lolote au anadaiwa chochote, litoze mimi. 19 mimi, Paulo, asubuhi kuandika hii na mkono wangu mwenyewe. Nitalipa-bila kutaja hiyo wewe deni mimi yako sana binafsi. 17-19*

MANENO MUHIMU: "Upendo," "omba," "faida," "mtumishi"

KUSUDI: Paulo anaomba na Filemoni kwa kuwa mwenye neema kwa yake mtumwa

Onesimo WHO mbio mbali na ni sivyo kurudi kwa yake huduma.

MANDHARI: adabu ya Kikristo na msamaha

Miaka kadhaa iliyopita Readers Digest ilichapisha yafuatayo. Kuzungumza na rafiki hivi karibuni, nilisema hiyo hali alama ni kupata ngumu kwa njoo kwa. A kubwa nyingi watu, ikiwa wao kutaka moja vibaya vya kutosha, wanaweza kuwa na gari jipya, koti la manyoya, likizo ya Florida, mashua, nyumba ndogo, uanachama wa klabu ya nchi, au hata shahada ya chuo kikuu. "Ni nini kilichosalia," niliuliza, "kutofautisha mwanaume?" "Tabia," akajibu, "tu nzuri adabu." The mfupi barua ya Filemoni hutofautisha Paulo kama a kubwa mwanaume, a mtu ya adabu.

USULI Paulo alimwandikia Filemoni kutoka gerezani kabla tu ya kuachiliwa kwake. Onesimo, mtumwa wa Filemoni, alimkimbia Filemoni baada ya kumwibia. Aliishia Rumi kukutana na Paulo, ambaye alimwongoza kwenye wokovu. Onesimo alikaa pamoja na Paulo na kumsaidia, akamfaidi sana Paulo alipokuwa katika kifungo cha nyumbani. Filemoni alikuwa rafiki wa karibu wa Paulo. Paulo alikuwa amemwongoza kwenye wokovu miaka mingi kabla. Alikuwa moja ya ya viongozi katika ya kanisa saa Kolosai. Moja ya ya makanisa ya nyumbani hiyo kufanywa juu ya kanisani ndani Kolosai alikutana katika yake nyumbani. Sasa Paulo ni kutuma Onesimo nyuma kwa yake bwana na a barua kuuliza ili Filemoni amsamehe. Barua inaposomwa kwa ukaribu mtu anaweza kuona njia nyingi ambazo Paulo anatumia adabu ya Kikristo.

Paulo anaanza kwa kumwandikia Filemoni rafiki kwa rafiki. 'Havuti cheo' na kutumia mamlaka yake ya kitume. Kwa hisani ni kufanywa juu ya ndogo sadaka, kuweka wengine kwanza. Ni lazima njoo kutoka ya moyo, mtazamo wa upendo wa kweli kwa wengine.

I. SIFA ZA FILEMONI (4-7) Paulo anaanza kwa kuombea Filemoni, akimwomba Mungu ambariki. Kisha anamsifu kwa yote nzuri amefanya kwa ajili ya Paulo na Injili. Kupongeza watu ni muhimu sana na maonyesho sana nzuri adabu. Kukosoa watu ni rahisi na hufanya hapana moja yoyote nzuri. Kumbuka hiyo hii barua ilikuwa kwanza soma kabla ya mzima kanisa. Ni haikuwa hivyo mikononi tu kwa

Filemoni, lakini ilikuwa kwa ajili ya kanisa zima. Kumsifu Paulo kulifaa Filemoni, kuweka msingi wa ombi ambalo lilikuwa linakuja.

II. PLEA KWA ONESIMUS (8-17) Paulo anataka Filemoni kwa kuwa na ya sawa mwenye neema kuacha ya haki za Onesimo ambazo Paulo anazo kwa Filemoni. Anamtaka, pia, awe na adabu na fadhili, kwa msingi wa upendo. Paulo ni kuonyesha Filemoni upendo kwa kutuma Onesimo nyuma kwa yeye na sivyo kutumia nguvu kwa tengeneza Filemoni samehe yeye. Paulo anataka Filemoni kwa onyesha upendo kwa yeye kwa kusamehe Onesimo na kukubali yeye nyuma. Paulo hata pointi nje hiyo Onesimo ina imekuwa sana muhimu kwa yeye katika jela, na hiyo kukubali yeye nyuma bila mashtaka makubwa ingekuwa kuwa kama kumkubali Paulo mwenyewe. Yeye ni kutumia kila hoja anaweza kuhakikisha Filemoni anakuja kwa uamuzi wa kimungu, wa adabu katika suala hili. Yeye hajaribu kumlazimisha au kumdanganya, au hangemrudisha Onesimo. Anataka kwa unyoofu kufanya iwe rahisi kwa Filemoni kufanya jambo lililo sawa. Paulo anamtendea Filemoni jinsi angetaka kutendewa katika hali kama hizo - Kanuni ya Dhahabu katika utendaji.

Paulo anasema yeye ni ya Filemoni rafiki, mfanyakazi mwenzako, kaka na mshirika. Kwa kukataa Onesimo itakuwa ni kumkataa Paulo na jambo kama hilo haliwezi kuwaziwa. Ona kwamba Paulo hajaribu kamwe kutatua sababu ya Onesimo kushoto. Ya nani kosa ilikuwa ni? Nini akaenda vibaya? Ni sana ngumu kwa pata kwa ya chini ya mambo kwa njia hiyo, mara nyingi ni tu hufanya mambo mbaya zaidi. Mkristo heshima maana yake kusamehe bila kuwa na kwa thibitisha hatia au kutokuwa na hatia.

III. AHADI YA PAUL (18-22) Paulo anasema yeye mapenzi hata kulipa Onesimo' deni hivyo Filemoni haifanyi hivyo inabidi kuchukua hasara. Bila shaka Filemoni hangeweza kamwe kumshtaki Paulo kwa jambo kama hilo. Paul ni mzuri sana katika nini yeye inatarajia ya Filemoni, akisema yeye anajua yeye mapenzi fanya ya kulia jambo. Hiyo ni sana zaidi ufanisi kuliko kuwa mkosoaji au kulaani. Paul anamalizia kwa kusema atakuja kwa ziara atakapoachiliwa kutoka jela, na yeye pengine hivi karibuni alifanya njoo. Hivyo sisi ona thamani maarifa ndani Paulo ya mtu na mahusiano yake na waumini wengine. Ni mfano mzuri kwetu pia. Kumbuka, huwezi kuwa na adabu sana!

WAEBRANIA:

KRISTO NI JUU

KICHWA: Wapokeaji
ni Wakristo wa

Kiebrania

MWANDISHI: Haijulikani
(Paulo, Barnaba,
Timotheo, Prisila, n.k.?)

TAREHE YA KUANDIKWA: 65
AD

MAHALI pa KUANDIKA:

WAPOKEAJI Wasiojulikana:

Waumini wa Kiyahudi AYA KUU:

*Maana mahali
fulani amesema juu ya siku ya saba
katika haya maneno: "Na juu ya siku
ya saba Mungu alistarehe katika
kazi yake yote." 4:4*

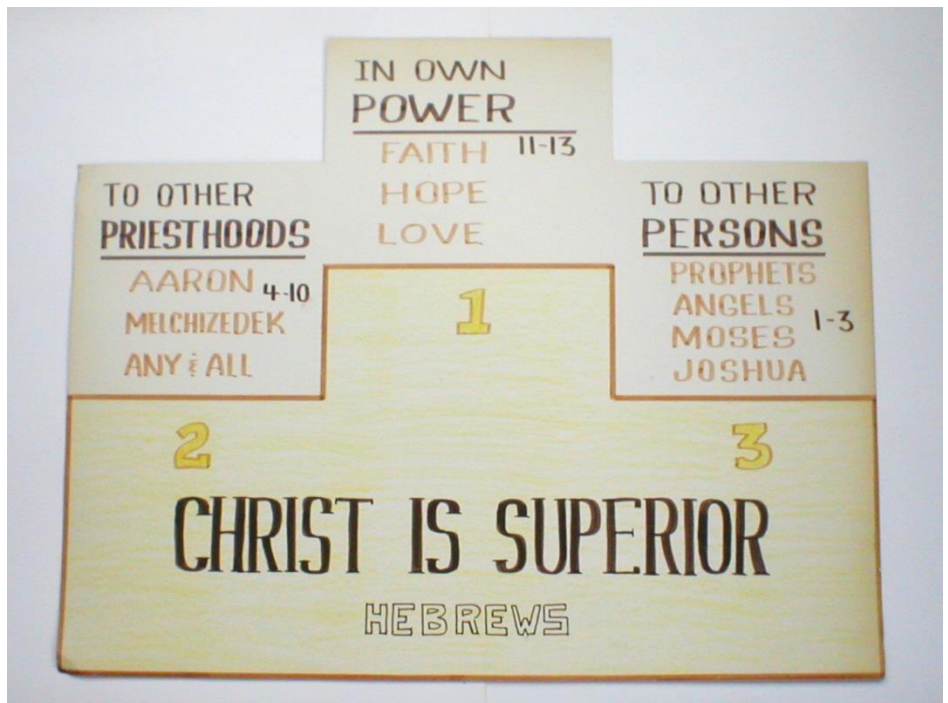
MANENO MUHIMU: "Milele" (mara
13); "mbingu" (13);

"bora" (12);

"ukamilifu" (11); "washiriki" (7);
"imani" (31)

KUSUDI: Watie moyo waumini wa
Kiyahudi kukaa waaminifu kwa
Yesu na kutokubali mateso na
kurudi kwenye Uyahudi kwa
wokovu.

MANDHARI: Kristo ni mkuu kwa zote mambo (ikiwa ni pamoja na ya Mzee Agano, Uyahudi, malaika, nk.)

Kuwa 1st Kubadili Ukristo kwa karne kwa hakika kunaweza kuwa "hatari kwa afya yako." Kulikuwa na kukataliwa, mateso na hata kifo cha kikatili. Ilikuwa ngumu sana ikiwa ungekuwa mwamini wa Kiyahudi kwa sababu familia yako na marafiki wangekugeuka. Mfumo wako wote wa usaidizi ungeweka shinikizo kubwa kwako kurudi kwenye Uyahudi. Ungepoteza kazi yako, familia yako, akiba yako, urithi wako na tumaini lako kupitia Uyahudi. Kwa sababu ya shinikizo hilo la ziada, waumini wengi wa Kiyahudi ambao walikuwa wameweka imani yao katika Yesu kama Masihi walighairi baadaye na kurudi kwenye Dini ya Kiyahudi. Kitabu hiki kiliandikwa ili kuwaonyesha kwamba Yesu ndiye njia ya PEKEE na kwamba Yeye ni mkuu kuliko kila kitu katika Uyahudi. Ni ni kimsingi a maoni juu Mwanzo kupitia Kumbukumbu la Torati kuonyesha jinsi Yesu alivyotimiza na kuchukua nafasi ya sheria na desturi zote zilizoandikwa humo. Agano la Kale ni kivuli tu, Yesu ndiye kitu halisi.

I. UKUU WA NAFSI YA KRISTO (1:1 – 4:16) Katika aya ya ufunguzi iliyojengwa kwa utukufu ya mwandishi hutambulisha yake wasomaji kwa ya kupita ukuu ya Yesu. Bila a kiwango cha ufunguzi mwandishi anaruka moja kwa moja kwenye somo lake. Yesu ni mkuu kuliko **Manabii wa Agano la Kale (1:1-4)** kwa sababu Yeye ndiye muumbaji na mtegemezaji wa vitu vyote, sura ya wazi ya Mungu

na Yeye aliyeketi kando ya Baba mbinguni.

Inayofuata ya mwandishi maonyesho hiyo Yesu ni kubwa zaidi kuliko malaika **(1:5 - 2:18)** kama vizuri. Yeye ni mkuu kwa sababu Yeye ni Mungu na kwa sababu Yeye peke yake zinazotolewa wokovu. Yesu alikufa kwa binadamu dhambi kama a mtu na hivyo akamshinda malaika mwenye nguvu zaidi, Lusifa. Kwa kuwa chini zaidi kuliko malaika, Kristo aliwainua wanadamu hadi kwenye cheo cha kiroho kuliko malaika.

Yesu pia ni mkuu kuliko **Musa (3:1-6)** , mtu mkuu wa Agano la Kale kwa Wayahudi. Musa alikuwa mtumishi katika nyumba ya Mungu lakini Yesu ndiye aliyekuwa mjenzi wa nyumba hiyo. Kwa kuongezea, Yesu ni mkuu kuliko **Yoshua (3:7 – 4:16)** . Yoshua inaweza kuwaongoza Wayahudi kuingia Nchi ya Ahadi, lakini hata yeye haukuwaongoza kwenye ushindi wa kudumu au amani.

II. UBORA YA UKUHANI YA KRISTO (4:14 - 9:39) Kwanza ya mwandishi maonyesho hiyo Yesu ni mkuu kwa **Haruni ukuhani (4:14 - 6:20)** . Juu ya Kiyahudi kuhani alikuwa katika uwepo wa Mungu moja tu siku a mwaka, Yesu ni daima hapo. Yeye ina isiyo na kikomo ufikiaji. Yeye ina hapana dhambi ya yake kumiliki kushindana na kama ya Myahudi makuhani alifanya. Wao inayotolewa sadaka kwa wenyewe na wengine, Yesu alijitoa Mwenyewe kama ya wasio na dhambi sadaka kwa zote na hiyo kumalizika ya haja kwa yoyote sadaka kwa yoyote Myahudi makuhani.

Yesu ni hata mkuu kwa **ya ukuhani ya Melkizedeki (7:1 - 8:13)** . Yeye ilikuwa a kuhani kama pamoja na mfalme, makuhani wa Kiyahudi hawakuwahi kuwa wafalme. Makuhani wa Kiyahudi walikuwa tu makuhani kuanzia umri wa miaka 30 hadi kufa kwao, ukuhani wa Melkizedeki ulikuwa wa milele, hauna mwanzo wala mwisho.

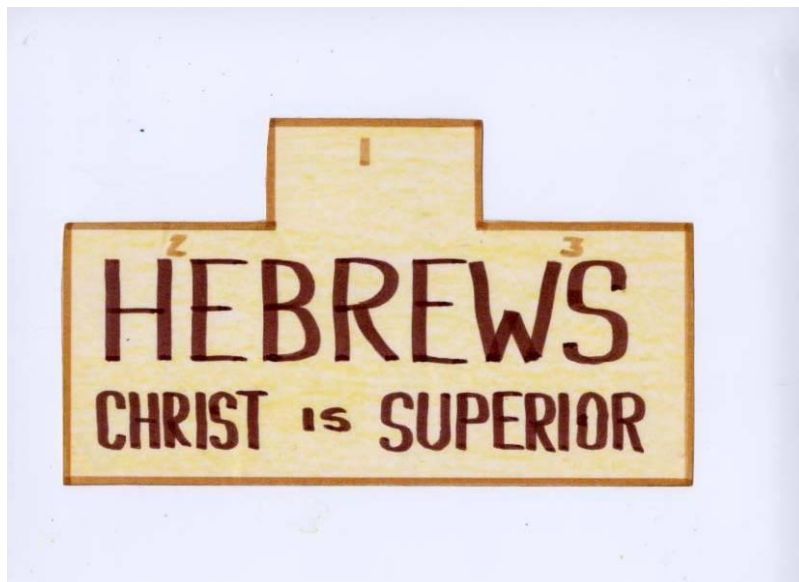
Hivyo Yesu ni mkuu kwa **zote ukuhani (9:1 - 10:39)** . Yake sadaka ni a mara moja sadaka hiyo kabisa huondoa zote dhambi na hatia milele. Yake kazi ni kumaliza. Yeye ni ameketi katika ya Mungu uwepo. Makuhani wa Kiyahudi hawawezi kulinganisha na hilo hata kidogo.

III. UKUU WA NGUVU ZA KRISTO (11:1 – 13:19) Yesu ashinda **ukosefu wa imani (11:1-40)** . Mifano ya wale walio na imani imeorodheshwa katika sura ya 11. Imani yao ndiyo iliyoleta kibali cha Mungu, si kushika mfumo wa Agano la Kale. Wote walithawabishwa kwa ajili ya imani yao, na mwandikaji anataka wasomaji wake walipwe kwa imani yao pia.

Kumfuata Yesu kunashinda **kutokuwa na tumaini (12:1-29)** . Usiwe kama Esau anawaonya, na kuuza baraka zao za kiroho za wakati ujao kwa muda wa kitulizo cha kimwili kutokana na dhiki. Wakiona kosa lao baadaye watakuwa wamechelewa.

Hatimaye yeye maonyesho jinsi gani Yesu inashinda **kutokuwa na upendo (13:1-19)** . Yeye anasema hiyo Yesu huwahamasisha wafuasi Wake kutendeanza kwa upendo.

Katika kitabu chote kuna maonyo 5 kwao ili wasirudi nyuma. Wengine hutumia hizi kuonyesha hiyo wokovu unaweza kuwa kupotea, lakini hiyo sivyo ya muktadha wao ni iliyoandikwa katika. Wao ni iliyoandikwa kwa Wayahudi ambao kuwa na kutambua hiyo Yesu ni ya Masihi lakini, chini shinikizo, kuwa na kuamua kwa kwenda nyuma kwa Uyahudi. Kabla wao alijua kuhusu Yesu, lini wao walikuwa katika zao ujinga, Uyahudi ilikuwa zote kulia na Mungu hakuwawajibisha kwa ambayo hawakujua. Sasa hiyo wanajua, hata hivyo, wanawajibika kulifanyia kazi hilo na hawawezi tena kurudi kwenye ujinga wao. Yesu ni mkuu. Je, kuna kitu chochote katika maisha yako ulicho nacho juu Yake?

JAMES:

KWELI IMANI

TITLE: Imetajwa kwa mwandishi

MWANDISHI: James, kaka wa nusu ya Yesu

TAREHE ya KUANDIKA: 45 AD (1st NT ki

MAHALI ya KUANDIKA: MUDA

WA Yerusalemu ULIOFANYIKA: 45 BK

WAPOKEAJI: Waumini wa Kiyahudi kila mahali

FUNGU MUHIMU : *"Wewe mpumbavu!"* 2:20

UFUNGUO NENO: "imani" (16 nyakati); :kazi: (15 nyakati)

KUSUDI: Ili Yakobo awasiliane na waumini wa Kiyahudi popote walipo. Kwa kuwa wokovu haukuwa kwa matendo, basi matendo mema yalikuwa na nafasi gani katika maisha ya Kikristo?

MANDHARI: Kweli imani huzalisha kweli kazi.

Tuseme mtu fulani katika kanisa lako alianguka chini na asisogee. Ungejuaje kama wamekufa? Ungeangalia dalili za maisha: mapigo ya moyo na kupumua. Wakati kuna kupumua kuna maisha ya kimwili, wakati hakuna kupumua hakuna maisha. Yakobo anasema jambo hilo hilo ni kweli kiroho. Jinsi ni moja kwa kujua ikiwa a mwili ina kiroho maisha? Kama hapo ni nzuri kazi hapo ni maisha, ikiwa hapo ni hapana nzuri kazi hakuna maisha ya kiroho. Ni rahisi hivyo. "Imani bila matendo imekufa" ndiyo mada ya Yakobo.

IMANI NA MATENDO Yakobo ni kitabu cha kwanza cha Agano Jipya kuandikwa. Miaka mia nne ya ukimya imevunjwa. Hakuna kitu ambacho kimetiwa moyo tangu Malaki. Sasa Roho wa Mungu humsukuma tena mwanadamu kuandika. Yao kwanza tatizo ni ya uhusiano ya neema na kazi. The pili kitabu imeandikwa, Wagalatia, ni kuhusu mada hii hiyo. Kila mmoja anatafuta kuepuka uliokithiri.

Sasa hiyo Wayahudi inaweza kuwa Wakristo bila kuwa na weka zote sheria za Kiyahudi, ni mahali gani pa kuishi maisha matakatifu? Ikiwa haipati wokovu, kwa nini uishi maisha ya kumcha Mungu? Ikiwa wokovu ni bure, inajalisha jinsi tunavyoishi? Matendo mema hayapati wokovu wetu, lakini yanaonyesha kwamba tayari tuna wokovu. Wao ni a ishara ya imani. Kama imani ni kweli, ni mapenzi kuwa dhihirisha katika jinsi gani moja maisha. Wokovu kwa imani italeti vipaumbele vilivyobadilishwa, vya kimungu nia, unyenyekevu, upendo, hamu ya kushuhudia, na maisha kama Yesu.

JAMES MWANAUME alikuwa kaka ya Yesu. Akawa kiongozi ya ya kanisa la mwanzo katika Yerusalemu, pamoja na Yohana, wakati ndugu ya Yohana Yakobo alipouawa. Huyu Yakobo alikua na Yesu lakini hakuamini mpaka alipomwona ndugu yake wa kambo baada ya ufufuo.

I. IMANI YA KWELI NA MAJARIBU (1 - 2) Yakobo anaanza kwa kuzungumza juu ya imani wakati wa majaribu na majaribu. Ni jambo moja kusema tunamwamini Mungu na kumwamini, ni jambo lingine kuonyesha wakati maisha yana uchungu na yasiyo ya haki. Ni kuvutia hiyo James lazima kuanza ya Mpya Agano kwa kushughulika na ya tatizo ya maumivu. Kitabu cha kwanza katika Jaribio

la Kale., Ayubu, kinahusu somo sawa! Imani ya kweli itashinda vikwazo.

II. IMANI YA KWELI NA KUONGEA (3) Njia ya pili ya imani ya kweli ni kwa maneno yetu. Kwa kuwa yanaonyesha yaliyo ndani ya mioyo yetu, mioyo yetu inapobadilika ndivyo mazungumzo yetu yatabadilika. Tunapotafuta hekima ya Mungu ndipo tutaweza kuwa zaidi kama Yesu na wetu maisha mapenzi onyesha ni katika zote maeneo. Katika agizo kwa wetu maisha kwa onyesha hii,

ingawa, ni lazima tutafute hekima ya Mungu, si hekima ya ulimwengu. Njia za Mungu ni tofauti na njia za mwanadamu. Vipaumbele vya Mungu na thamani zake hutofautiana na za ulimwengu.

III. KWELI IMANI NA SHIDA (4) Mwingine ushahidi ya kiroho maisha ni jinsi gani moja nyuso majaribu. Wote watajaribiwa, na majaribu si dhambi, lakini maendeleo ya daima juu ya dhambi katika maisha yataonekana wakati mtu anaishi kwa imani. Sio lazima kuwe na ushindi kamili mara moja, lakini lazima kuwe na maendeleo katika mwelekeo huo. Imani husababisha mtu kuuacha ulimwengu.

IV. IMANI YA KWELI NA UAMINIFU (5) Kukaa juu ya mada ya mali, imani ya kweli huona mambo kuwa ya muda tu na sio jambo kuu maishani. Imani ya kweli italeta saburi, usemi wa kimungu na sala.

Sasa, unaweza wewe thibitisha hiyo WEWE ni hai? sawa, kimwili wewe ni kupumua, hivyo wewe kuwa na maisha ya kimwili. Vipi kuhusu kiroho? Je, una maisha ya kiroho? Je, kuna matendo mema maishani mwako, tunda la Roho, kufanana na Kristo kunazalishwa ndani yako? Ikiwa sivyo, ni nini kinachopaswa kutokea katika maisha yako sasa ili kufanya kazi nzuri ambazo Mungu anataka?

1 PETER:

MATESO

TITLE: Imetajwa kwa ya mwandishi

MWANDISHI: Peter

TAREHE ya KUANDIKA: 63 AD

MAHALI pa KUANDIKA: 'Babeli' (Roma?)

WAPOKEAJI: Waumini wa Kiyahudi
walitawanyika kila mahali

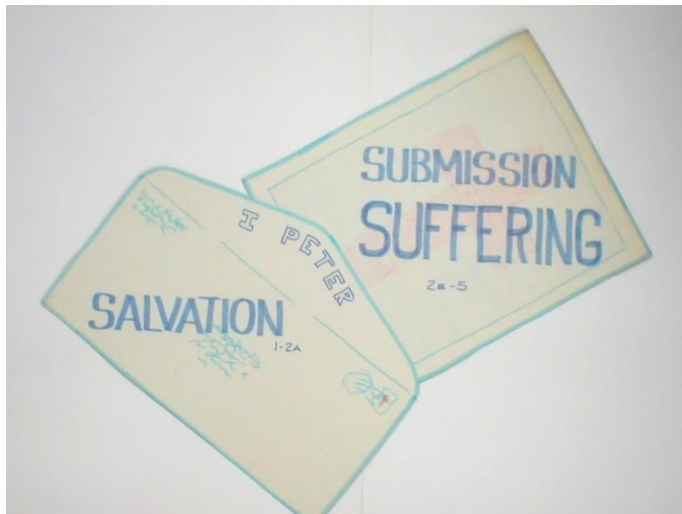
AYA MUHIMU: *Wapenzi, msishangae dhiki chungu
mnayopata, kana kwamba ni kitu ajabu walikuwa
kutokea kwa wewe. 13* Lakini

furahini kwa kuwa mmeshiriki mateso ya Kristo, ili mpate kuwa na furaha tele wakati utukufu wake utakapofunuliwa. 4:12-14

UFUNGUO MANENO: "Kuteseka" (16 nyakati, inadokezwa 6 zaidi); "utukufu" (16 nyakati); "neema" (10 nyakati)

KUSUDI: Petro anataka kuwafariji waamini Wayahudi wanaoteswa ambao wametawanyika kila mahali. Pia anataka kuwatayarisha kwa ajili ya majaribu ambayo bado yako mbele. Anafanya hivyo kwa kuwaonyesha tumaini la ajabu lililo mbele yetu (1:13) na kwa mfano wa Kristo kwetu (2:21-23).

MANDHARI: Kutia moyo kwa kuteswa na mateso Wakristo

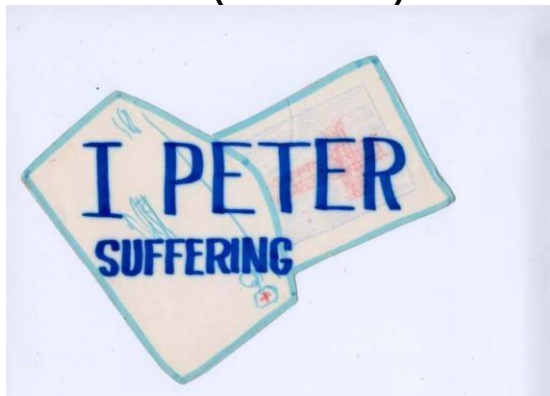
Wakati wewe kuteseka kwa kufanya kitu vibaya, kama kuvunja ya kasi kikomo na kupata a tiketi, yake kiasi rahisi kwa dubu ya matokeo, s kwa wewe kujua wewe ni kupata nini wewe stahili. Lakini unapoteseka kwa kufanya jambo sahihi, kama vile kufukuzwa kazini kwa kusema ukweli, hiyo ni ngumu zaidi kwa dubu. Sisi kuwa na mbili chaguzi katika jinsi gani kwa jibu: kama ya ulimwengu (kulipiza kisasi, kulipiza kisasi, uchungu) au kama Yesu.

Wakristo wengi wa mapema waliteswa isivyo haki kwa sababu ya imani yao. Waumini wa Kiyahudi walikuwa na wakati mgumu sana kwa kuwa wao pia waliteswa na Uyahudi na kupoteza familia zao, marafiki na mapato. Peter anaandika kwa yote, lakini hasa kwa Myahudi Wakristo, kwa msaada yao kukaa mwaminifu licha ya hii mateso.

I. WOKOVU (1:1 - 2:10) Kwanza Peter huenda nyuma na inakumbusha yao ya zao wokovu na zote wao kuwa ndani ya Kristo. Unapoteseka siku zote kumbuka unachopata MBALI kinazidi unachopoteza!

II. KUJITOA (2:11 – 3:12) Katika muda wote wa 2:11 – 3:12 mada mbili zinaendana: kuwasilisha na kuteseka. Petro anawahimiza kutii serikali yao, wake kwa waume, waumini wengine, kanisa viongozi na hata kwa wasioamini kwa kuwa na a nzuri ushuhuda kwa yao. Kwa sababu sisi kuwa na wokovu tunapaswa kuunyenyekea bila kujali kitakachotokea.

III. MATESO (2:11 - 3:12) Mateso ni a asili matokeo ya kuwasilisha badala yake ya kuwa ngumu na kulipiza kisasi. Tunateseka hata wakati hatunyenyekei, lakini tunapofanya hivyo, mara nyingi tunateseka zaidi. Yesu ni mfano wetu. Petro anasema kwamba mateso kwa ajili ya Kristo humletea Mungu utukufu na sisi lazima uaminifu katika na hutegemea juu Mungu kwa pata sisi kupitia ni. Kila Mkristo lazima akubaliane na mtazamo wa ulimwengu wa Kikristo wa mateso. Ni kutufanya kama Yesu zaidi na kumletea Mungu

utukufu kama sisi uaminifu Yeye kupitia ni. Je! hiyo kweli ya wewe? Ni hakika inapaswa kuwa!

2 PETER:

WEKA THE IMANI

TITLE: Imetajwa kwa ya mwandishi

MWANDISHI: Peter

TAREHE ya KUANDIKA: 64 BK

MAHALI PA KUANDIKWA:

Haijulikani (Roma?)

WAPOKEAJI: Waumini wa Kiyahudi walitawanyika kila mahali

AYA MUHIMU: *Lakini pia kulikuwa na uwongo manabii miongoni mwa ya watu, kama vile hapo mapenzi kuwa uongo walimu miongoni mwenu. Wataanzisha uzushi wenye kuharibu kwa siri, hata kukana huru Bwana WHO kununuliwa wao-kuleta mwepesi uharibifu juu wenyewe. 2:1*

UFUNGUO MANENO: "Maarifa" (16 nyakati); "hukumu" (4 nyakati) KUSUDI:

MANDHARI: Kwa kuimarisha na thibitisha waumini dhidi ya shambulio kwa uongo walimu.

Peter ilikuwa ya kwanza kiongozi ya ya mapema kanisa, Paulo ya pili. The kwanza nusu ya ya kitabu ya Matendo ni kuhusu Petro, ya pili kuhusu Paulo. Sanguine Petro aliuguza kanisa lililozaliwa pamoja ili liweze kuimarika na kuanza kukua. Cholerick Paulo alilifunga kanisa changa katika umbo na kulilinda dhidi ya walimu wa uongo na wale ambao wangelipotosha. Petro alikuwa pamoja na Yesu alipokuwa hai juu ardhi, Paulo ilikuwa sivyo. Peter ilikuwa a kawaida mvuvi, Paulo a mafunzo vizuri juu darasa kiongozi wa dini. Petro alihudumia hasa Wayahudi, Paulo hasa kwa Mataifa. Hata hivyo pamoja na tofauti hizi walitumikia ya sawa Bwana saa ya sawa wakati. Zote mbili walikuwa kuuawa kishahidi katika Roma wakati ya kwanza kubwa mateso. Petro alisulubishwa kichwa chini chini, Paulo alikatwa kichwa (kifo kilicho rahisi zaidi kwa sababu alikuwa raia wa Kirumi). Kila mmoja wao aliandika kitabu chake cha mwisho muda mfupi kabla ya vifo vyao. Ya Paulo ilikuwa 2 Timotheo, ya Petro ilikuwa 2 Petro. Wote wawili walijua wangekufa upesi walipoandika na kuwatia moyo wafuasi wao kwa kukaa mwaminifu hapana jambo nini kilichotokea. Zote mbili iliyoonyeshwa kina imani na kujiamini katika Mungu. Wote wawili walionya dhidi ya uasi-imani katika 'siku hizo za mwisho.' Kichwa cha 2 Timotheo ni 'Huduma ya Uaminifu.' Mada ya 2 Petro ni 'Ishike Imani.'

Petro aliandika 1 & 2 Petro kwa hadhira sawa - waumini wa Kiyahudi popote walipo. Katika 1 Petro alizungumza juu ya mateso kutoka bila kanisa: mateso, nk. Katika 2 Petro anazungumza kuhusu mateso kutoka ndani ya kanisa: walimu wa uongo na waasi. Hii 'sumu katika pew' ni aina mbaya zaidi. The pekee ulinzi ni kwa 'weka ya imani.' Kaa mwaminifu kwa kweli Biblia mafundisho. The bora zaidi ulinzi ni kosa kali. Hiyo ni kweli dhidi ya walimu wa uongo, pia.

I. HUKUMU YA IMANI (1:3-21) Peter anasihi na yake wasomaji kwa endelea kwa tembea na Mungu hapana jambo nini. Yeye anasema hii ni ya pekee njia kwa kuwa kwa sasa, na ni mapenzi kuleta tuzo kwa zote milele. Anatomia yake kumiliki ushuhuda kama vizuri kama ya mamlaka ya

Maandiko kwa nyuma hii juu. Wakati waumini ni wenye afya na uzima katika imani zao, mafundisho ya uwongo hayataweza kupata nafasi kati yao.

II. UGOMVI KWA IMANI (2:1-22) Petro anawakumbusha kwamba daima kumekuwa na daima kutakuwa na walimu wa uongo. Wanadanganya ukweli, na kufanya mambo wanayofundisha yaonekane kuwa kweli. Wanadhoofisha kwa siri ya ukweli na kwa hila badala ni na kosa, milele hivyo kidogo hapa na hapo mpaka ni hatimaye inachukua shika. Petro anasema watahukumiwa na kuhukumiwa, kama malaika walioanguka pamoja na Lusifa, kama watu wa kizazi cha Nuhu, kama wale wa Sodoma na Gomora. Anafichua mwenendo wao, madai yao na waongofu wao. Hata hivyo katika matukio haya yote Mungu huwaacha wacha Mungu.

III. MATUMIZI YA DUNIA (3:1-18) Moja ya ya mkuu uzushi ya ya uongo walimu ilikuwa ya kukana ujio wa pili wa Yesu. Ikiwa Yesu hatarudi inamaanisha alisema uwongo, yeye si Mungu, wasioamini hawataadhibiwa na waaminio hawatapata thawabu. Petro anaeleza kwa undani jinsi Siku hiyo ya Bwana itakavyokuwa. Anawahakikishia wasomaji wake kwamba wale walio waamini wataachiliwa, lakini wengine watahukumiwa. Anawaambia hivyo ya pekee sababu ni hajafanya hivyo kilichotokea bado ni ya Mungu huruma, kusubiri kwa zaidi kwa tubu. Peter anahitimisha kwa kutumia hii kama motisha kwa kukaa mwaminifu. Kuwa tayari, yeye anasema- Yesu mapenzi kurudi saa yoyote dakika! Je! wewe tayari? Je! unaishi katika nuru ya kurudi kwa Yesu hivi karibuni? Vipi kama angekuja leo? Je, uko tayari?

1 JOHN:

USHIRIKA

TITLE: Imetajwa kwa mwandishi

MWANDISHI: Yohana

DATE ya WRITING: karibu 90 AD

MAHALI ya MAANDISHI: Efeso

WAPOKEAJI: Waumini kila mahali AYA

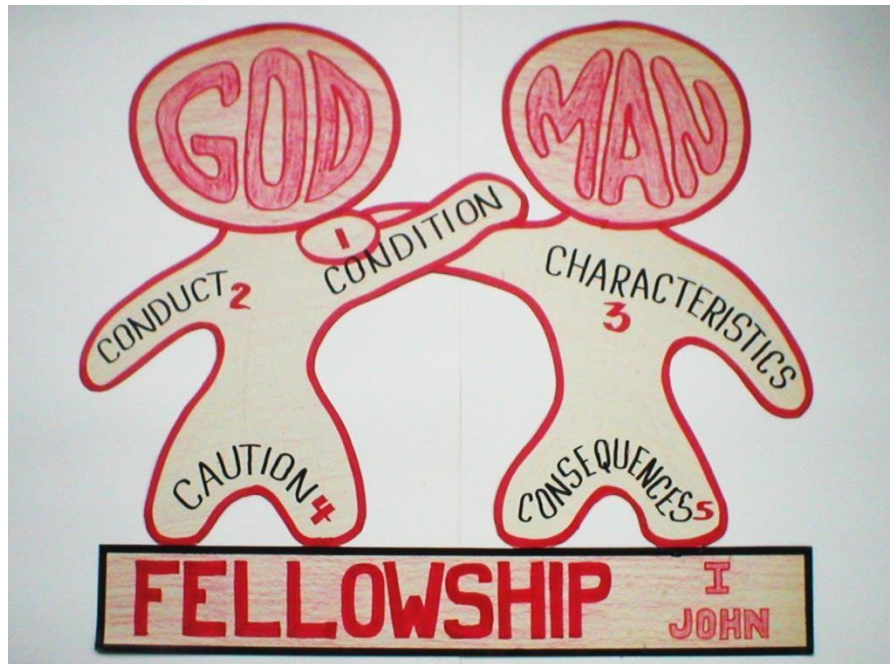
MUHIMU: Yeye aliye naye Mwana, anao huo uzima; yeye WHO hufanya sivyo

kuwa na ya Mwana ya Mungu anafanya hivyo sivyo kuwa na maisha. Ninaandika mambo haya kwenu ninyi mnaoliamini jina la Mwana wa Mungu hivyo hiyo wewe anaweza kujua hilo una uzima wa milele. 5:12-13

UFUNGUO MANENO: "Upendo" (45 nyakati); "jua"

(35); "ulimwengu" (23); "maisha" (15);

"mwanga" (6) KUSUDI:

INJILI	MIMI YOHANA
Imeandikwa kwa kuamsha imani (20:31)	Imeandikwa kwa kuanzisha uhakika kuhusu hiyo imani (5:13)
The Nzuri Habari Kihistoria	The Nzuri Habari kwa Uzoefu

MANDHARI: Jinsi gani kwa kuwa na ushirika na Mungu na wengine, na kwa kujua wewe kuwa na uhakika ya wokovu.

yake 25 miaka tangu ya mateso hayo kuuawa Petro, Paulo, Timotheo na maelfu ya wengine. Ni 90 AD. Yohana ni ya pekee mwanafunzi sivyo kuuawa kishahidi. Yeye bado maisha katika Efeso wapi yeye alichukua kujali ya Mariamu kwa miaka mingi, kama Yesu alivyomwuliza afanye. Yeye haandiki barua kwa mahali popote, kwa waumini tu katika jumla. Alikuwa na kitu yeye alitaka kusema kwa kila mtu, hivyo yeye aliandika a barua ambayo ingenakiliwa na kuenea kila mahali

Injili (Mathayo, Marko, Luka na Yohana) zimeandikwa ili kuweka kumbukumbu kwa ajili ya vizazi vijavyo, baada ya walioshuhudia kifo. Zilisambazwa ili wote wajue ukweli na wasipotoshwe na walimu wa uwongo. Yohana aliandika injili yake miaka 2 au zaidi baada ya nyingine. Aliandika ili kuwaonyesha wasomaji wake jinsi ya kuwa na uzima wa milele katika Kristo (20:31). Sasa anaandika tena kuwaambia jinsi walivyo unaweza kujua wao kuwa na milele maisha na kufurahia ni sasa. Yeye anasema yao hii inachukua imani katika Kristo, utii na upendo. Walimu wa uwongo waliwashambulia hawa 3 kwa hiyo Yohana anawatetea na kuwaeleza. Jambo kuu, Yohana anasema, ni ushirika na Mungu na basi na mtu. The uongo walimu walikuwa ya Wagnostiki ambayo Paulo aliandika dhidi ya Wakolosai. Walifanya ujuzi kuwa wema mkuu zaidi, wakakataa Biblia, wakasema kila kitu cha kimwili ni kiovu lakini sisi ni wa kiroho, kwa hiyo miili yetu inaweza kutenda dhambi yote tunayotaka na haitaathiri sehemu yetu isiyo ya kimwili ambayo itafanywa upya siku moja. Mengi ya mawazo haya ya uwongo yameibuka tena katika imani ya 'Enzi Mpya'.

I. MASHARTI YA USHIRIKA (1:5 - 2:2) Yohana anaanza kwa kueleza masharti ya ushirika. Hatuwezi kuwa karibu na Mungu tunapokuwa na dhambi maishani mwetu (licha ya Wagnostiki wanasema). Dhambi huvunja uhusiano - mtu na mtu na vile vile mtu kwa Mungu. Suluhisho si kuwa

mkamilifu na asiye na dhambi, kwa kuwa hilo halitatokea kamwe. Suluhisho ni kuungama (kukubali, kukubaliana na Mungu kuhusu dhambi) dhambi na kukubali msamaha wake.

II. MWENENDO KATIKA USHIRIKA (2:3-27) Yohana, mfuasi ya mapenzi ambaye Yesu alimpenda hivyo sana sana, walisema kwamba hawangeweza kumpenda Mungu ikiwa hawakupendana. Ikiwa unampenda mtu kweli, utawapenda watoto wake pia. Kama wewe si wema kwa watoto wao, wewe kweli usiwapendi. Vile vile ni kweli

pamoja na Mungu na watoto wake. Upendo anaozungumzia Yohana ni upendo wa agape - upendo usio na masharti, upendo licha ya ya. Ni mapenzi hayo ni matunda ya ya Roho, mapenzi hayo huja tu kutoka Mungu. Sio phileo upendo - masharti upendo, 'kupenda' mtu kwa sababu ya nini wao fanya (au usifanye kufanya). Yohana pia anasema yao wao hawezi kumpenda Mungu na kuupenda ulimwengu, kwa kuwa ni mitazamo inayopingana kwa kiasi kikubwa na isiyo na msingi wowote. Ni moja au ya nyingine. Kama wewe upendo Mungu wewe mapenzi kwenda dhidi ya ya ulimwengu mfumo. Kama wewe upendo ya ulimwengu mfumo wewe mapenzi kwenda dhidi ya Mungu. Kama wewe sema wewe upendo Mungu lakini kuishi kwa ya ya dunia maadili na vipaumbele, wewe hawampendi Mungu kweli. Kumpenda Mungu kutajionyesha kwa jinsi unavyoishi. Hatuwezi kuwa na ushirika na Mungu na ulimwengu; ni moja au ya nyingine. Wakati Yohana anasema sisi siwezi upendo ya ulimwengu, yeye ni sivyo kuzungumza kuhusu asili, lakini kuhusu mfumo uliovuviwa na Shetani wa malengo na nia za ubinafsi, maadili na kanuni.

III. TABIA YA USHIRIKA (2:28 – 3:24) Sharti la kuwa na ushirika na Mungu halijathibitishwa dhambi katika wetu maisha. The mwenendo ya ushirika ni kwa kutii Yeye katika upendo. The tabia ya ushirika huo ni kuishi maisha matakatiifu, ya haki. Hilo ndilo litakalotokea tunapomtii kwa upendo. Maisha yetu hayatatiwa alama na dhambi ya mazoea. Tutakataa njia za dunia za kiburi, ubinafsi, za kutafuta anasa na ulimwengu utatukataa. Tutakuwa na upendo wa dhati kwa Mungu na waamini wenzetu ambao utajionyesha katika jinsi tunavyoishi na kutenda.

IV. TAHADHARI ZA USHIRIKA (4:1-21) Yohana anawaonya wasomaji wake wajihadhari na waalimu wa uongo, waongo, na wadanganyifu. Watu hawa hawapaswi kuwa na ushirika nao.

V. MATOKEO YA USHIRIKA (5:1-21) Yohana anamalizia kuwakumbusha kuwa na upendo wao kwa wao na kumwamini Yesu kuwapa ushindi juu ya ulimwengu. Anawakumbusha kwamba Yesu ni Mungu na mtu katika moja, kitu ya uongo walimu kwa nguvu kukataa (kama wao fanya leo, pia). Yeye pia huhakikishia ya uzima wa milele, kwamba wokovu wao ni salama na hakika .

Kuna kweli nyingi za vitendo katika 1 Yohana kwa ajili yetu leo. Ni kitabu cha kusoma na kuomba. Ikiwa umemkubali Yesu kuwa Mwokozi wako, hakikisha hakuna dhambi maishani mwako. Hakikisha unamtii kwa upendo, na uonyeshe upendo huo kwa Mungu kwa kuwapenda waamini wenzako.

Kusudi 1: 1-4

2 JOHN:

NENDA KWA UKWELI

TITLE: Imetajwa kwa mwandishi

MWANDISHI: Yohana

TAREHE ya KUANDIKA: kuhusu 90

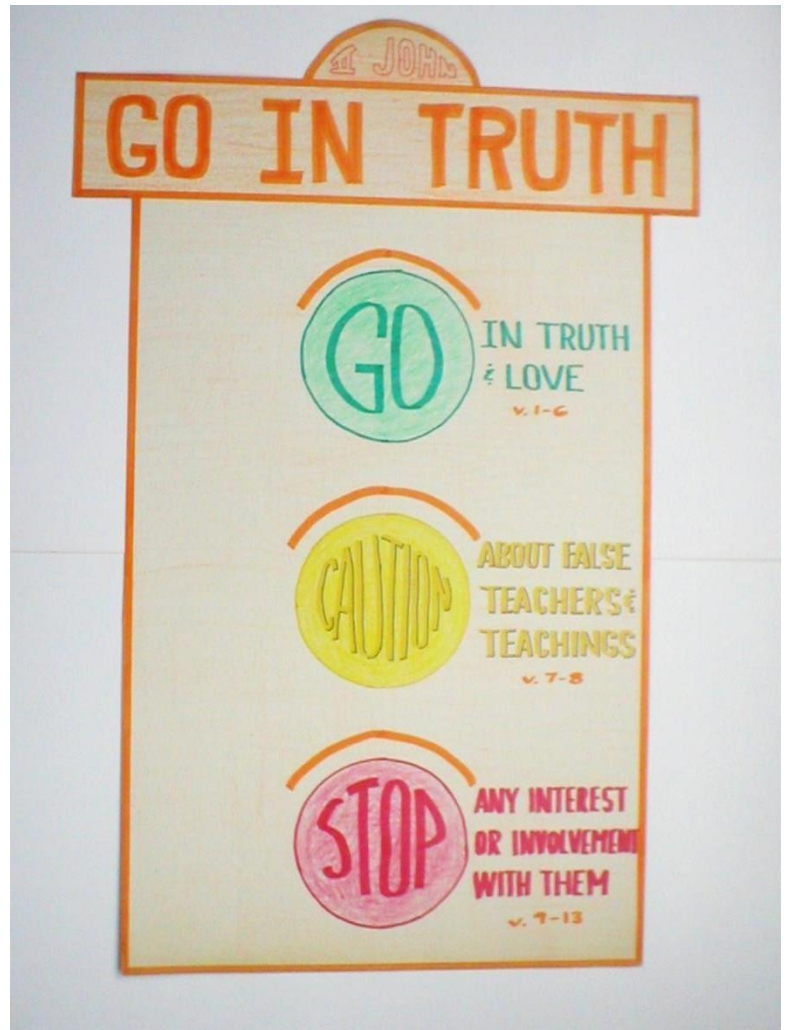
AD PLACE ya KUANDIKA: Efeso

WAPOKEAJI: Mkristo mwanamke & yake watoto
MSTARI MUHIMU: Yeyote apitaye mbio na asiyedumu katika mafundisho ya Kristo, yeye hana Mungu; anayedumu katika mafundisho hayo ana Baba na Mwana pia. Ikiwa mtu yeyote atakuja kwako na hakuleta hii kufundisha, fanya sivyo kuchukua yeye ndani nyumba yako au umkaribishe. 9-10

MANENO MUHIMU: "Ukweli" (mara 5); "tembea" (mara 3)

KUSUDI: 1. Kumpa mwanamke Mkristo ripoti nzuri kuhusu watoto wake. 2. Kuonya na elekeza yake na kujali kwa kuafikiana na uongo walimu. Yeye ni aliiambia jinsi gani kwa epuka kudanganywa (mst. 9) na jinsi ya kuwatendea wadanganyifu (mst. 10-11).

MANDHARI: Onyo dhidi ya kupokea wadanganyifu na walimu wa uongo.

2 Yohana ni sawa kwa 1 Yohana, pekee mfupi zaidi. Ni ilikuwa iliyoandikwa tu baada ya 1 Yohana. Yohana anwani ni kwa mwanamke Mkristo, labda kanisa. Katika siku hizo za mateso alikuwa akiwalinda na hatari. Mara moja anafikia hatua: kubaki mwaminifu kwa Mungu na kuepuka mafundisho na walimu wa uwongo.

I. NENDA (4-6) Anawaambia waende na wakue katika ukweli. Ushuhuda wao ya utii kwa Mungu imeenea kwa Yohana na anatiwa moyo nayo. Yohana pia anawapongeza kwa upendo wao, ambao ni nia yao katika utii. Kama sisi upendo Mungu sisi mapenzi kutii Yeye. Upendo peke yake ni dhaifu na wasio na nidhamu. Utiifu peke yake ni baridi na mitambo. Pamoja hapo ni a halisi usawa ya uzuri. Fanya wewe kuwa na upendo na utiifu? Je, wewe ni nguvu zaidi katika ipi?

II. TAHADHARI (7-11) Yohana anawaonya kuepuka mtu yeyote ambaye hamtii Mungu kwa upendo. Anaonya haswa dhidi ya yeyote asiyemwona Kristo kama Mungu 100% na mwanadamu 100% katika Mmoja. Yeye ndiye Mungu-mtu ambaye alikuja kufa kwa ajili ya dhambi zetu na kufufuka tena.

Angalia jinsi vitabu vyote vya baadaye vya Agano Jipya vinavyoonya dhidi ya mafundisho ya uwongo? Kwa nini Mungu kuruhusu hivyo nyingi uongo walimu na mafundisho - basi na sasa? Kwa moja jambo, hiyo kuhamasishwa na wanafunzi kwa andika chini ya ukweli kwa weka ni kweli na wazi (hivyo sisi kuwa na ya Mpya Agano). Sababu nyingine ni kwa magugu nje ya maprofesa kutoka ya kweli wamiliki. Ni alitoa watu a chaguo, na hizo ambaye hakufanya hivyo kutaka kwa kukubali Yesu

kama ya Mungu-mtu na kuishi kwa Yeye alikuwa mengi ya njia mbadala kwa kugeuka kwa. Mungu huwa anampa mwanadamu uhuru wa kuchagua. Halazimishi mtu yeyote. Sababu nyingine ni kwamba Mungu anaruhusu walimu wa uongo wakati wa kugundua kosa la imani yao na kutubu. Yeye hawalazimishi hiari yao, bali huwapa muda wa kumgeukia kwa rehema na msamaha.

Yohana anaonya yake wasomaji hiyo ikiwa wao kugeuka kutoka ya ukweli katika Yesu kwa uongo mafundisho wao sitaweza kupoteza zao wokovu lakini mapenzi kupoteza malipo. Wao siwezi kupoteza ya tuzo wao tayari kuwa na kuweka mbele, lakini wanaweza kushindwa kupata zaidi na hivyo kutopata uwezo wao kamili wa malipo.

III. SIMAMA (9-11) Yohana kwa kweli anasema jambo lile lile hapa ambalo alisema miaka mingi kabla katika Yohana 15 - kubaki/baki katika Kristo. The ujumbe ina sivyo iliyopita. Kudumu na kutii ni isiyoweza kutenganishwa. Kukaa ndani ya Kristo kunahitaji mwitikio thabiti dhidi ya wale ambao hawadumu. Ikiwa mtu hana hilo, Yohana anasema hatupaswi kuwatia moyo kwa njia yoyote, ikiwa ni pamoja na kuwaruhusu waingie nyumbani kwetu (9-11).

Katika hizo siku walimu na wahubiri alisafiri kwa mguu na kutegemewa juu mtaa watu kwa makaazi na ukarimu. Hakukuwa na hoteli wala nyumba za kulala wageni. Ilikuwa ni wajibu wa waumini kuwakaribisha watu hawa (3 Yohana inahusu jambo hili hili). Walakini ikiwa mtu hajajitolea kabisa katika imani na vitendo kwa Yesu kama Mungu na mtu katika Moja, ya pekee njia ya wokovu, Yohana anasema kwa kuwa na HAKUNA cha kufanya nao. Usifanye hata waalike ndani ili wajadiliane. Kwa nini? Hiyo inatosha kuwatia moyo katika njia zao mbaya. Wengine wataona ukiwaalika ndani na wanaweza kukubali ili kukubalika. Ni uwakili mbaya wa wakati wa mtu mwenyewe. Pia, nafasi za wao kupanda mbegu za shaka ndani yako ni kubwa zaidi kuliko ya nafasi ya wewe kunyoosha yao nje. Ni mara nyingi wetu kiburi hiyo anasema sisi ni pia wenye nguvu ya kuyumbishwa na tuna akili za kutosha kuwaonyesha makosa yao. Leo tunavumilia sana tofauti za kidini. Ilimradi mtu aonekane 'mwaminifu' tunarudi nyuma. "Sisi ni nani ili 'tumhukumu' mtu mwingine?" tunafikiri. Paulo, Petro, Yohana na Yesu Mwenyewe wangukuwa mkali sana kwetu. Wangeiita maelewano na dhambi!

Daima tafuta waziwazi ambapo mtu anasimama juu ya uungu wa Yesu na wokovu kwa damu iliyomwagika ya Yesu pekee. Kama wao ngoma karibu ni au ni haijulikani, kuangalia nje! Pia kuwa na yao fafania zao masharti. Kirumi Wakatoliki na Wamormoni sawa kuzungumza kuhusu 'wokovu kupitia imani kwa neema' lakini fafania zao masharti tofauti na sisi. Jihadharini!!!

3 JOHN:

UKARIMU

TITLE: Imetajwa kwa mwandishi
 MWANDISHI: Yohana
 TAREHE ya KUANDIKA:
 kuhusu

90 BK

MAHALI pa MAANDISHI: Efeso
 WAPOKEAJI: Gayo, mwongofu
 mwaminifu wa Yohana

AYA MUHIMU: *Kwa hiyo imetupasa kuwakaribisha watu kama hao ili tufanye kazi pamoja kwa ajili ya ukweli. 8*

NENO KUU: "Kweli: (Mara 7)

KUSUDI: Yohana
 alikuwa
 ametuma watu

mwaminifu watumishi ya Mungu
 kwa

kuhudumia kanisa lake. Diotrefe, kiongozi, alikataa kuwakaribisha na akawatisha kutupwa nje ya ya kanisa yeyote aliyewaonyesha ukarimu. Yohana anaonya dhidi ya hili na anasema atakuja kuinyoosha. Wakati huohuo, Gayo anapaswa kuonyesha ukaribishaji-wageni kwa Demetrio, mhudumu anayezuru. MANDHARI: Umuhimu wa kuonyesha ukarimu kwa waumini wa kweli.

1 YOHANA	2 YOHANA	3 YOHANA
USHIRIKA	TEMBEA KATIKA UKWELI	UKARIMU
Yesu The MAISHA	Yesu UKWELI	Yesu The NJIA
Ushirika na Mungu (ni muhimu)	Ushirika na maadui (ni haramu)	Ushirika na Waumini (ni muhimu)
IMANI	UZUSHI	UKARIMU
Haya "alikwenda nje" (2:19)	Haya kutaka kwa pata katika (10)	Haya kutaka kwa kutupwa nje wale ambao wanapaswa kuwa ndani (10)

Je! una chumba cha wageni katika nyumba yako? Ukifanya hivyo, basi umegeuza nyumba yako kuwa 'hospitali'. 'Hospitali' kwa Kilatini ina maana 'chumba cha wageni'. Kila wakati unapoonyesha ukarimu kwa mtu, kitaalamu mtu huyo 'amelazwa hospitalini.' Sasa neno hutumiwa kwa vituo vya matibabu, lakini kwa kweli inapaswa kuwa kitu ambacho sisi sote tunafanya. Mara nyingi ni sanaa iliyopotea leo. Tunatuma watu hotelini au moteli na tunazipeleka kwenye mikahawa badala yake.

Kwa ya Wayahudi ni ilikuwa kuzingatiwa a takatifu wajibu kwa pokea, malisho, nyumba ya kulala wageni na kulinda yoyote msafiri nani anaweza acha kwako mlango. Wageni walitibiwa kama kuheshimiwa wageni. Wanaume WHO hivyo alikula pamoja waliunganishwa kwa kila mmoja na mahusiano yenye nguvu zaidi ya urafiki, ambayo yalishuka kwa warithi wao. Ukarimu ulikuwa ni wajibu wa kidini, hata ulioamriwa na sheria ya Musa (Mambo ya Walawi 19:33-34). Hakuna

aliyepaswa kuzingatia zao nyumba kama zao peke yake. Ni ilikuwa daima kwa kuwa wazi kwa nani huenda haja a mahali pa kukaa huku wakipita.

WATUMISHI Diotrefe alitawala kanisa lakini hakuwa mkaribishaji-wageni. Alikuwa mtu mwenye wivu, mtawala WHO kutishiwa kwa kuwatenga yoyote katika yake kanisa WHO walikuwa mkarimu kwa kusafiri wahubiri au walimu. **Demetrius** ilibeba barua hii ya 3 Yohana. Alikuwa mhubiri anayesafiri aliyehitaji mahali

kwa kukaa. **Gayo** ilikuwa a muumini katika Asia Ndogo na ilikuwa alihimiza kwa onyesha ukarimu kwa Demetrius nambari haijalishi kile ambacho Diotrefe alisema au kufanya. Hivyo 3 Yohana ndicho kitabu pekee cha Agano Jipya ambacho kilikuwa cha faragha na cha kibinafsi. Ni ilikuwa a barua kushughulikiwa kutoka Yohana kwa Gayo, kamwe iliyokusudiwa kwa mtu yeyote mwingine kwa soma, sembuse kuwa sehemu ya Biblia. Mandhari ya upendo na ukweli yanatawala tena, kama yalivyofanya katika barua nyingine za Yohana, 1 na 2 Yohana. 3 Yohana ni mfupi sana, kama kadi ya posta kuliko barua!

I. UKARIMU WA MABEGA YA MAFANIKIO (GAIUS) 2-8 Yohana, ambaye labda alifurahia ukaribishaji-wageni wa Gayo, alimtia moyo aonyeshe ufikirio huo kwa Demetrio. Anakamilisha na inahimiza yeye katika yake kiroho ukuaji. Yeye anasema hiyo zote hii upendo iliyoonyeshwa katika ukarimu huleta heshima na utukufu kwa Mungu. Pia, anayemsaidia mtu mwingine kufanya kazi ya Mungu anashiriki katika thawabu ambayo mtu anapata. Hii ni kweli ikiwa sisi kutoa ya wetu wakati, vipaji au hazina kwa msaada mtu katika ya Mungu kazi. Ni inajumuisha wamisionari na wachungaji, lakini pia yeyote tunayemsaidia.

II. KIBURI HUEPUKA UKARIBIFU (DIOTREFE) 9-10 Inaonekana Yohana alikuwa tayari amewasiliana na Diotrefe kuhusu udhibiti wake na ubinafsi wake, lakini hapakuwa na mabadiliko. Kiburi na udhibiti vinaweza kuwa jaribu kwa mtu yeyote katika uongozi. Yohana anasema atakuja kushughulikia tatizo la Diotrefe binafsi pale atakapoweza, lakini sasa anataka kuhakikisha Gayo anatunzwa.

III. SIFA INAONYESHA UKARIMU (DEMETRIUS) 11-12 Mwenendo wa mtu unaonyesha wazi uhusiano wake na Mungu. Demetrio ni mtu mcha Mungu ambaye Yohana anaweza kumpendekeza sana. Anamhakikishia kwamba Gayo si mwalimu wa uongo – pengine hicho ndicho kisingizio cha Diotrefe alichotumia kuwanyima wachungaji wanaosafiri ukarimu. Yohana anasema sivyo.

Hivyo kwa nini ni hii mfupi Privat barua katika ya Biblia na vitabu kama Warumi na Ufunuo? Kwa sababu Mungu anataka tujue kwamba kuonyesha ukaribishaji-wageni bado ni muhimu sana. Je, unaifanya?

YUDA:

UKENGEUFU

TITLE: Imetajwa kwa mwandishi

MWANDISHI: Yuda, kaka wa nusu ya

Yesu TAREHE YA KUANDIKWA: 70

AD

MAHALI pa KUANDIKA: RECIPIENTS

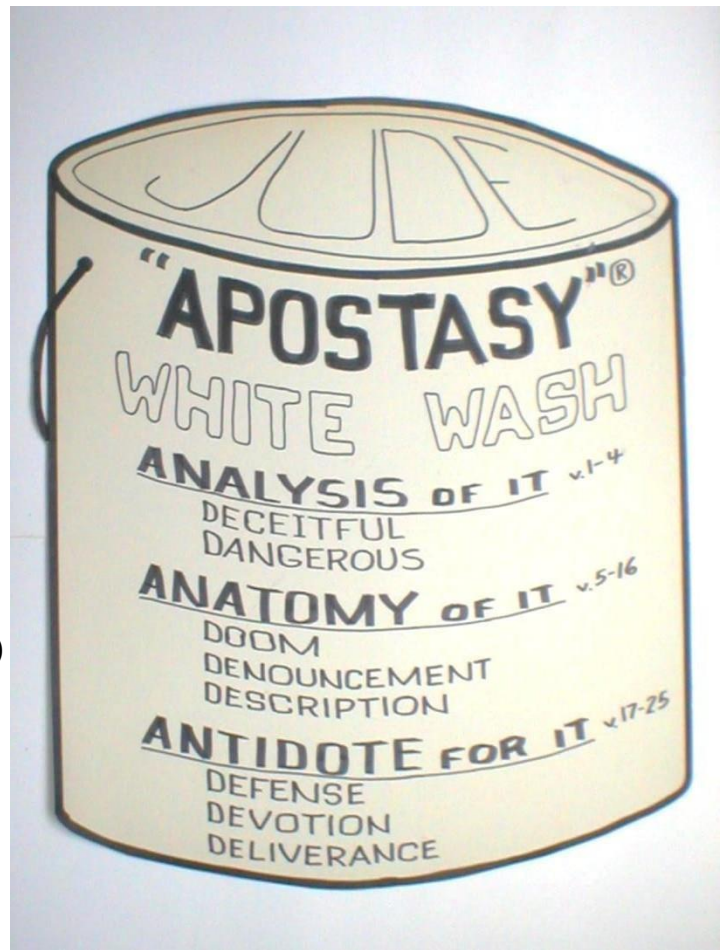
Wasiojulikana: Wote waumini kila mahali

UFUNGUO AYA: *Mpendwa marafiki, ingawa I ilikuwa nikiwa na shauku kubwa ya kuwaandikia juu ya wokovu tunaoshiriki, niliona imenilazimu kuwaandikia na kuwahimiza mwishindanie imani waliyokabidhiwa watakatifu mara moja tu.* 3

UFUNGUO NENO: "Wasio na Mungu" (mara 6)

KUSUDI: Yuda alitaka kuandika juu ya "wokovu wao wa kawaida" lakini Roho Mtakatifu alimwongoza kuandika juu ya walimu wa uongo ambao walikuwa wanatambaa. katika. Wao ni kwa uwazi ilivyoelezwa, na kadhalika na adhabu yao. Yuda huwafariji na kuwatia moyo waumini wa kweli

MANDHARI: Wote kuhusu waasi-imani na uasi.

2 PETRO	YUDA
Onyo dhidi ya uongo mafundisho & walimu	Onyo dhidi ya uongo mafundisho & walimu
Uongo walimu MAPENZI njoo	Uongo walimu KUWA NA njoo
Giza picha rangi ya uongo walimu	Nyeusi zaidi picha rangi ya uongo walimu

Mashambulizi kutoka bila ni dhahiri, kwa uwazi kuonekana majaribio kwa kushindwa sisi na kugeuka sisi kutoka uaminifu kwa Yesu. Mashambulizi kutoka ndani ni sivyo kama nyeusi na nyeupe. Wao ni zaidi hila na mdanganyifu. Je, unadhani ni zipi zinazofaa zaidi? Je! unadhani ni Shetani gani anatumia zaidi? Mateso hulifanya kanisa kuwa na nguvu zaidi na kukua katika ubora na wingi. Mafundisho ya uwongo ndani yake yanaidhoofisha kidogo kidogo, mpaka yamepunguzwa na kutofaa.

Sisi ni sivyo kinga kutoka hii ufanisi mbinu ya ya Shetani leo. Baadhi fomu ni pamoja na kuongeza kazi za yoyote aina kwa wokovu. Ni unaweza kuwa uhalali au chochote msingi juu hofu. The nyingine uliokithiri ni ya kufundisha hivyo Mungu ni upendo kwa hivyo kila mtu atafanya kwenda kwa mbinguni, hakuna mtu kuwa kulaaniwa. Kisha hapo ni wale wanaosema unaweza kupoteza wokovu wako usipofanya mambo fulani, au kwamba Shetani hana ushawishi kwetu leo, au kwamba mwanadamu hatendi dhambi baada ya wokovu. Mafundisho mengine ya uwongo hufanya karama fulani za kiroho kuwa za 'kiroho' zaidi kuliko zingine. au msingi wa uponyaji na ustawi kuwa nayo 'imani' ya kutosha 'kudai' ni. Orodha inaendelea na kuendelea.

Katika ufunguzi wa kitabu chake kifupi (mst. 1-2), Yuda aliwahakikishia wasomaji kwamba

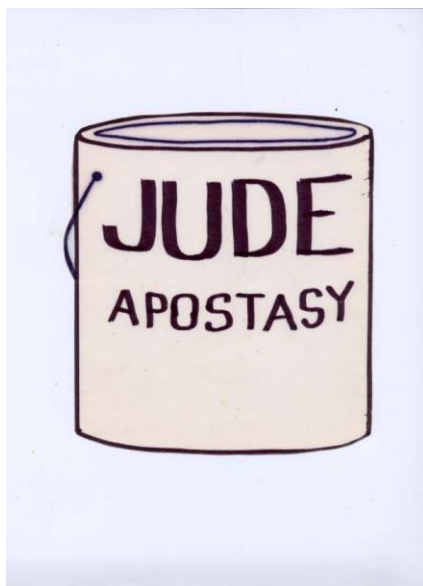
msimamo wao wa kiroho ulikuwa. milele salama na hiyo ya Mungu tele utoaji kwa kila siku wanaoishi ilikuwa inapatikana kwa yao. Kisha anazungumza juu ya ukengeufu (kugeuka kutoka kwenye imani).

I. UCHAMBUZI WA UKENGEUFU (3-4) Yuda anawahimiza wasomaji wake kushindana (kihalisi "agonize") kwa ajili ya kweli imani na kuepuka yoyote na zote bidhaa bandia. Yeye anasema wao sneak katika ya nyuma mlango, wao usifanye gwaride na lebo ya mafundisho ya uwongo juu yao. Wanaingia kisiri, kama vile arseniki kidogo kwenye chakula au cheche kidogo kwenye tanki la gesi.

II. ANATOMI WA UKENGEUFU (5-16) Yuda inarejelea kwa nyingi Agano la Kale matukio. Yeye inazungumzia Waisraeli (mst. 5 – Hesabu 13-14); malaika walioanguka (mst. 6 – 12Pet 2:4); Sodoma na Gomora (Mst. 7 – Mwanzo 18-19); Kaini (Mst. 11 – Mwanzo 4); Balaamu (mst. 11 – Hesabu 22-24); Kora (mst. 11 – Hesabu 16); Henoko (mst. 14 – Mwanzo 5:18-24). Anatumia nyingi kati ya hizo kuwa vielelezo vya waasi-imani wa zamani ambao Mungu aliwahukumu. Hebu hili liwe onyo! Yuda anasema wao ni vipofu kiroho lakini wanazungumza kuhusu mambo ya kiroho kana kwamba wana jibu la pekee na la mwisho kwa kila jambo.

Yuda pia matumizi vielelezo kutoka asili kwa picha uasi. Yeye anasema ni ni kama siri miamba chini ya uso wa maji ambayo meli haioni lakini inaizamisha. Anasema ni kama mawingu yanaonekana kutumaini lakini usifanye shika yoyote maji. Pia ni ni kama vuli miti hiyo kuwa na majani lakini hapana matunda. Yeye inawalinganisha kwa mwitu mawimbi ya ya baharini ambayo tengeneza kura ya mwendo lakini usifanye kamilisha chochote. Hatimaye yeye anasema wao ni kama nyota zinazotangatanga: fupi, zisizo na lengo na kisha giza. Linganisha hili na Yesu ambaye ni Mwamba wa Wokovu wetu badala ya miamba iliyofichwa ambayo iliharibu imani yetu. Yesu anakuja na mawingu kuburudisha milele, Yeye ni ya Mti ya Maisha kuzalisha milele matunda, Yeye inaongoza kando bado maji, sivyo mwitu baharini. Yeye ndiye Nyota Ing'aayo ya Asubuhi anayetangaza siku hiyo.

III. DAWA KWA UKENGEUFU (17-23) Yuda anataka yao kwa kumbuka ya maonyo kuhusu ukengeufu ukiwa ni ishara ya siku za mwisho na kuulinda. Anawatia moyo wakaze macho yao kwenye kweli na weka kukua kiroho. Hiyo ni ya bora zaidi dawa kwa uongo kufundisha. Yeye anasema hiyo wao ni kujaribu kuwaokoa wale wanaoanguka katika mafundisho ya uongo, lakini kwa namna ambayo wanakuwa waangalifu sana wasipate madhara. Ni kama kutibu patty ya hamburger inayoanguka kwenye makaa. Unaiokoa haraka, kwa upole na kwa uangalifu ili usichomeke.

UFUNUO: UNABII

TITLE: Anza ya kitabu, “ufunuo ya Yesu Kristo”

MWANDISHI: Yohana

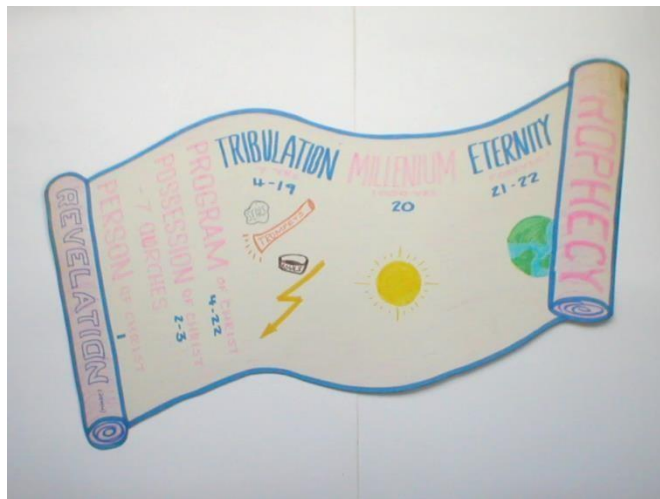
TAREHE ya KUANDIKA: 96 AD

MAHALI ya KUANDIKA: Kisiwani ya Patmo

WAPOKEAJI: 7 makanisa katika Asia Ndogo na waumini wote

UFUNGUO shairi: *Andika, kwa hiyo, nini wewe kuwa na kuonekana, nini sasa na nini kitatokea baadaye. 1:19*

UFUNGUO MANENO: “Mimi niliona” (49 nyakati); “malaika” (70); “saba” (59); “mwanakondoo” (29) KUSUDI:

INJILI	MATENDO NA WARAKA	UFUNUO
ZAMANI	PRESENT	BAADAYE
Kristo kama NABII	Kristo kama KUHANI	Kristo kama MFALME
Mpangilio: ISRAEL	Mpangilio: KANISA	Mpangilio: ULIMWENGU
Mwanzilishi ya Ukristo	Misingi ya Ukristo	Utimilifu ya Ukristo
Utangulizi	Maombi	Utambuzi

MANDHARI: Fichua ya baadaye dhiki na kuhusiana matukio kwa mwanadamu.

MWANZO	UFUNUO
Uumbaji ya mbinguni na ardhi	Mpya mbinguni na ardhi
Paradiso Imepotea	Paradiso ya Mungu kupatikana tena
Huzuni, maumivu ingia	Huzuni, maumivu wamekwenda milele
Kwanza Adamu na yake mke	Mwisho Adamu na Yake Bibi arusi (kanisa)

I. MTU YA KRISTO (ZAMANI) 1:3-20 Yohana ni kufungwa juu Patmo. Yeye ni mzee, kwa yake 60+ miaka tangu kusulubiwa. Malaika anakuja kumfunulia mambo haya.

II. UMILIKI WA KRISTO (WAPO) 2 – 3 Mungu kwanza anafunua jumbe kwa makanisa saba huko Asia Ndogo hiyo Yohana alikuwa anafahamika na. Wao ni waliotajwa katika ya agizo wao ingekuwa kupokea ya barua kama ilisafiri ya mviringo barua njia ndani Asia Ndogo. The carrier ingekuwa soma ya barua katika moja mji basi endelea hadi inayofuata. Miji hiyo ilikuwa Efeso (mji wa nyumbani kwa Yohana), Smirna, Pergamo, Thiatira, Sardi, Filadelfia na Laodikia. Ni Smirna na Filadelfia pekee hawakupokea hukumu yoyote. Wote walipokea sifa kutoka kwa Bwana isipokuwa Laodikia.

III. MPANGO WA KRISTO (WAKATI UJAO) 4 - 22 Sehemu kubwa ya kitabu cha Ufunuo inahusu kuja Miaka 7 dhiki. Kwanza ya dhiki ni kuonekana kutoka ya mtazamo ya mbinguni (hukumu), sura 4-11. Kisha ni ni wamekwenda kupitia kutoka mwanzo kwa mwisho tena kutoka ya duniani mtazamo (vita), sura ya 12-19.

Kwanza, hukumu 7 za muhuri zinatolewa duniani. Haya huanza na Mpinga Kristo kuleta amani, lakini hivi karibuni kugeuka kwa vita, familia, kifo kwa $\frac{1}{4}$ ya ya ulimwengu idadi ya watu, na kubwa mabadiliko kwa asili. Nyingi waumini ni kuuawa kishahidi wakati hii wakati. Mungu seti kando 12,000 kutoka kila mmoja ya ya

12 makabila (144,000) kama maalum mashahidi na wainjilisti. Wanakuja kwenye wokovu mwanzoni mwa dhiki (kwa maana waamini wote wa kweli wananyakuliwa kabla ya dhiki).

Ifuatayo ni 7 hukumu za baragumu zinazoathiri mimea ya dunia, bahari na maji safi na jua, mwezi na nyota. Mashetani wanaofanana na nziye kuwatesa wote ambao hawajageuka Mungu kwa wokovu. Katika katikati ya dhiki hii Mungu anainua mashahidi 2 maalum ambao hata watafanya miujiza na ambao hawawezi kuuawa. Mungu daima ana ushuhuda Wake kwa mwanadamu.

Shetani atakuwa na utatu wake bandia ili kumpinga Mungu na kutawala ulimwengu, kama ambavyo amekuwa akitaka kufanya sikuzote. Shetani ni bandia Mungu, nguvu nyuma ya yote. Mpinga Kristo atamdanganya Kristo. Ataleta amani na kujiweka tayari kuabudiwa, kisha kwa uwezo wa Shetani kuiga kifo chake na ufufuo wake na kuwaua waamini wote awezavyo. Nabii wa Uongo, msaidizi wa Mpinga Kristo, huku akiliongoza kanisa lililoasi hadi litakapoharibiwa. Atawaua wale wote wasiovaa 666 kwa kumtambua Mpinga Kristo kama Mungu.

Hukumu saba za bakuli hukamilisha hukumu ya Mungu kwa mwanadamu kwa kumkataa Yesu. Hii inaisha na vita vya Har-Magedoni, wakati Yesu atakaporudi na majeshi ya mbinguni (sisi) na kuharibu kabisa na papo hapo dhaifu ya mwanaume upinzani kwa Yake mamlaka. Kufuatia dhiki hii kinakuja kipindi cha miaka elfu kinachoitwa Milenia (Ufunuo 20). Yesu mapenzi kanuni juu ardhi juu ya Daudi kiti cha enzi kama alitabiri na zote mapenzi kurudi kwa Hali ya bustani ya Edeni. Kufuatia uasi wa mwisho wa Shetani, ambaye anatupwa kuzimu milele pamoja na mapepo yake na wale ambao hawajakubali zawadi ya bure ya Mungu ya wokovu, Mungu ataumba mbingu mpya na dunia mpya (Ufunuo 21-22). Huko tutakaa naye milele. Je, uko tayari? Natumaini hivyo!

